

Ajokoiramies

59. VUOSIKERTA MAALISKUU 2 • 2022

- VUOSIKOKOUSKUTSU •
- KETTUKOIRIEN HISTORIAA •

Puheenjohtajan mietteitä

Uhkaa, olympiahenkeä, muiste- luita ja luonnollisia tavoitteita

Juuri, kun koronatilanteen huippu saatiin taitettua ja tietty vakaus alkoi hämmöittää, sodan uhka tuli isoksi moroksi Eurooppaan. Venäjän muutaman viikon uhittelun jälkeen tapahtunut hyökkäys Ukrainaan palautti sodan kauhut ja diktatuurivaltioiden häikäilemättömyyden mieliimme. Yksivaltias Putinin pyrkimys pönkittää valtaansa hyökkäyksellä ennen samaan liittoumaan kuuluneeseen Ukrainaan herätti meidät kauhuun. Toivotaan kansanvälisten boikottien ja taloudellisten pakotteiden herättävän venäläiset ja lopettavan järjestömät taistelut. Rajan pinnassa kasvaneena ja kaksi mummolaa rajan takana omaavana olen saanut hyvän johdatuksen rauhan merkitykseen. Johdatusta Ukrainalle ja sen kansalaisille ja rauhaa koko maailmaan!

Vuosi 2021 on saatettu toiminnallisesti päätöksenä ja tätä kirjoitettaessa viimeisiä kokeita vielä kirjaillaan. Suuressa osassa maata on joulun alla tullut paksu lumikerros ja sen pintaan tulleet riivanteet pysäyttivät maastoreissut suuressa osassa maata. Niinpä koetoiminta sen jälkeen on keskittynyt etelämmäksi ja rannikolle. Näyttelykäyntejä tuli viime vuonna 1056 ja koekäyntejä ajok. 2045 ja keaj. 420 kaudella 2021-2022. Syystalvella me teemme talven varalle kovia suunnitelmia vilkasta koetalvea varten, mutta valitettavan harvoin suunnitelmat toteutuvat. Nyt on ainakin kolmas heikko talvi koko maata tarkastellen. Jospa ensi talvena onnistaisi!

Urheilusta sisäiltä ja intoa oman kunnan hoitoon

Penkkiurheiluun höynähtäneenä en tätä kirjoittaessa voinut välttää kommentoimasta Pekingin kamppailuja ja maamme edustajien hyvää menestystä. Näimme sekä hienoa taistelua että hyvää yhteishenkeä malliksi meille kaikille omaan elämäämme. Mitalistimme Iivo, Kerttu, Krista ja Joni sekä jääkiekkjoukkueet sopivat toiminnallaan esikuvaksi siitä, kuinka vaikeudet voitetaan ja tilanteet

käännetään myönteisiksi ja voitollisiksi. Muitakin hyviä sijoituksia ja pistesijoja maanmiehillemme tuli. Haastavat olosuhteet jäivät mieleen ja hienoa viihdettä kisat olivat. Varmaan kilpailun seuraaminen aktivoi kansaa ja erityisesti nuoria huolehtimaan omasta kunnostaan. Omatkin laturetket pitenevät idolien innoittamana. Meidän koiraharrastajien näkökulmasta on hienoa, että fyysisesti rankoissa lajeissa ajokoirakunto on edelleen kova sana. Niin fyysinen kuin henkinen kunto on oltava tasapainossa ja sen me tiedämme.

Ajokoiratoiminnan huippuaika tarkastelun alla

Juhlavuoden muisteluissa 1990-luvun loppu ja uuden vuosituhannen alku olivat sitä aikaa, johon oman ajokoiratoiminnan huippuhetket kilpailijana ja hallinnon saralla kotiseudulla ajoittuvat. Kantanartustamme periytyneen Heikkopeikon Ansan kanssa kolumme useampina vuosina karsintoja, piirittämisen kisoja, lohkoja ja Tornion Kilvan sekä kerhomme mestaruuskisan 1997 ja Lohiajot -98 hyvällä menestyksellä. Aikaan sisältyy myös ylituoma-

rikurssi Kuopiossa 1997 ja Kilpa 2000:n vetäminen ottelutoimikunnan puheenjohtajana Kuusamossa ja seuran johtotehtävissä muutenkin. Paljon tuttuja henkilöitä ja koiria vilisee tuon ajan teksteissä ja hienoja muistoja palautuu elävästi mieleen. Huippuaikaa tämä oli myös SAJ:n näkökulmasta, sillä pentujen rekisteröinnit olivat yli 3500 ja olimme tuolloin jo 10 000 jäsenen järjestö, selvästi suurin maassamme. Toki taloutta piti hoitaa henkilöstömenoja hilliten ja koesääntöjen uudistusta huolella valmistellen - kuten historiikista voidaan nähdä - näihin tähänkin päivän tarpeisiin.

Luonto sekä innostuksen että vallanhimon kohteena

Koronan yhtenä myönteisenä piirteenä on kasvanut kiinnostus luontoa ja luonnontuotteita kohtaan. Päätöksenteko luontoon liittyvistä ja ilmastoasioista on tuorein episodi vääntöön vallasta. Metsää harrastajana omistavana ihmetellen seuraan ulkupuolisten intoa päästä vaikuttamaan metsän käyttöön. Tuo pyrkimys ei rajoitu tähän, vaan päätöksenteko pyritään siirtämään omistajien ulottumattomiin EU:n kammareihin. Sen seurauksena on pelko, että into hoitaa ja käyttää metsäämme järkevästi heikkenisi ja aivan toiset arvot tulisivat ohjaaviksi. Omistamisen, työllistämisen ja meidän luontoharrastajien näkökulmasta tässä mentäisiin äärimmäisen epävarmaan tilanteeseen. Tätä vääntöä on käyty aluksi metsästrategiaamme pohdittaessa ja nyt se koline tavoitteineen on siirtymässä taksonomian merkeissä tapahtuvaksi väännöksi. Uhkakuvana on suoje-luvelvoite maanomistajille ja meille eräharrastajille harrastusmaastojen rajausta, jonka seuraava vaihe on täyskielto. Susipolitiikka nykymuodossaan kuvaa tätä uhkakuvaa.

Hyvät ystävät! Sodan kauhuista ja muista uhkakuvista on aika siirtyä aurinkoisille kevähangille ja liukkaille laduille. Huolehditaan hyvin lemmikkejämme ja käytetään asiantija-apua jalostuksen tukena hyvää jatkuvuuden turvaamiseksi ajurimme parissa. Tuetaan meille itse kullekin sopivalla tavalla sodan uhreja, mutta muistetaan kaikin tavoin huolehtia myös omasta hyvinvoinnista. Aurinkoista kevättä ja merkitkää muistiin Salon vuosikokous ja päättäytely 18-19. kesäkuuta. Kaikkea hyvää!

Kuusamossa 2.3.2022

Tuomo

Suomen Ajokoirajärjestö Finska Stövarklubben ry

Toimisto
avoinna ma-pe klo 10-14

Toimistosihtööri
Jaana Leppiaho
puh. 044 311 0330

Osoite: SAJ:n toimisto,
Uusikatu 57-59, 90120 Oulu
Sähköposti:
toimisto@ajokoirajarjesto.fi

**Huom! Koetallennus-
ohjelman käyttäjät**
Tallennusohjelmaa ja tietokantaa koskeviin kysymyksiin vastaavat Ville Puustinen
villepuus@hotmail.com,
050 379 0680 & Juha Laukkanen, laukkajussi@gmail.com,
045 348 0441 & Mika Elgland, mika.elgland@netikka.fi,
050 567 4983

Internet-sivut:
www.ajokoirajarjesto.fi
Tili:
FI58 4600 2020 0009 09

Jäsenasiat, osoitteenmuutokset ja tarviketilaukset toimistoon.

Hallituksen puheenjohtaja
Tuomo Hänninen
Patunantie 23
93600 Kuusamo
050 511 3195
040 757 7579
tuomo.hanninen54@gmail.com

**Hallituksen
varapuheenjohtaja**
Jari Siltala
Mäki-ruutintie 9
66400 Laihia
050 522 6363
jari.siltala@netikka.fi

Kunniapuheenjohtaja
Antero Viitanen
Retkeilijäntie 9 E 44,
70200 Kuopio

puh. 0400 168 390
viitanen.kuopio@gmail.com

**Toimikuntien
puheenjohtajat:**

Työvaliokunta
Tuomo Hänninen

Jalostustoimikunta
Jari Siltala
Mäki-ruutintie 9
66400 Laihia
050 522 6363
jari.siltala@netikka.fi

Koulutustoimikunta
AJOK Mika Elgland
Kangaskorventie 11
62375 Ylihärmä
050 567 4983
mika.elgland@netikka.fi

Koulutustoimikunta
KEAJ Martti Toivola
Stålminkatu 18 as 14
20810 Turku
martti.toivola.pp@gmail.com

Nuorisotoimikunta
Jokinen Janne
Kauppakuja 1
38420 Sastamala
janne.jokinen@nestehajaa.fi
040 512 8664

Jäsenmaksut v. 2022
Vuosijäsen 32 euroa
Perhejäsen 17 euroa
Jäsen seura 55 euroa
Voit liittyä jäseneksi maksamalla jäsenmaksun järjestön jäsenmaksutilille
FI58 4600 2020 0009 09, laita nimi ja osoite viestikenttään. Voit myös saada jäsenmaksukortin postissa, kun ilmoitat tietosi toimistoon puhelimitse, sähköpostilla tai postin kautta kirjallisesti.
Liittymislahjana uudet jäsenet saavat kaikki liittymisvuoden Ajokoiramies-lehdet, 6 numeroa.

TOIMISTOLTA

Tämän vuoden jäsenmaksulaput on postitettu kaikille vuoden vaihteessa!

Ota jäsenasioissa yhteyttä SAJ:n toimistoon os. toimisto@ajokoirarajesto.fi tai p 044 311 0330.

Vuosijäsenen maksu on 32 euroa, samaan talouteen kuuluvan perhejäsenen maksu on 17 euroa, jäsenseuran maksu on 55 euroa.

Tilinumero on FI58 4600 2020 0009 09

BIC ITELFIHH

Maksulapussa on viitenumerosi, käytä sitä tai laita maksun viestikenttään nimi, osoite, puhelinnumerosi.

Vuosikirjan 2021

voi ennakkoon tilata maksamalla 20 euroa jäsenmaksun yhteydessä. Vuosikirja sisältää koetulokset 1.3.2021-28.2.2022 ja näyttelytulokset ajalta 1.1.-31.12.2021.

Terveystutkimustuki 2022

SAJ tukee jäsenen omistamalle koiralle otettua ataksiageenitestiä tai lonkkanivel-, kyynärnive-, patellaluksaatio-, sydänkuuntelu-, sydämenkuuntelu-, sydämen ultraääni-, silmä- tai selkätutkimuksia. Sydämen ultraäänitutkimuksen tuki on 50 euroa ja muiden tutkimusten tuki on 20 euro/koira, yhden kerran koiran elinaikana. Tutkimustulosten ja testien tulee olla julkisia. Voimassa 1.1.2020 alkaen.

SAJ korvaa koiranomistajille ihonäytteiden laboratoriotutkimuksen epäiltäessä mustan karvan karvatupen kasvuhäiriötä. Lisäksi SAJ korvaa laboratorioon lähetettävien ihonäytteiden ottaneen eläinlääkärin kustannuksia 50 euroon asti.

Osoitteenmuutokset

ilmoitetaan suoraan toimistolle os. toimisto@ajokoirarajesto.fi tai puh 044 311 0330.

Seuraava lehti ilmestyy 31.5.2022. Toivomme jäsenistöltä juttuja ja kuvia.

Aineistot toukokuun Ajokoiramies-lehteen **30.4.2022 mennessä** lähetetään mieluiten sähköpostilla: lehti@ajokoirarajesto.fi tai osoitteella: **SAJ:n toimisto, Uusikatu 57-59, 90120 OULU, p. 044 311 0330**

Ilmoitushinnat 2022

Ilmoituksen julkaisemisen edellytyksenä on, ettei erääntyneitä laskuja ei ole maksamatta. Ilmoitukset laskutetaan lehden ilmestyttyä. Jäsenalennus seurajäsenille koiraharrastukseen kiinteästi liittyviin ilmoituksiin (esim. kokeet ja näyttelyt). Jäsenalennus ei koske varusteilmoituksia. Jos ilmoitus saapuu SAJ:n toimistoon määräpäivän jälkeen, SAJ ei takaa, että ilmoitus ehtii mukaan lehteen. Lehden toimitus ei vastaa ilmoitusten oikeellisuudesta.

ILMOITUSHINNAT	SAJ:n jäsenille kennel- ja jalostusilmoitukset:	Yrityksille ja yhdistyksille:
1/1 kokosivu	150 €	535 €
1/2-sivua	80 €	295 €
1/4-sivua	40 €	200 €
1/8-sivua	25 €	150 €
Rivi-ilmoitus (73 x 11 mm)	15 €	-
Uusi valio -ilmoitus	20 €	-
Kennelpalstailmoitus	30 €/vuosi	-
Musta-valkoilmoituksille sama hinta.		
Lehden sivukoko 172 x 250 mm. Kokonaan nelivärinen.		

Ajokoiramies
59. vuosikerta
2/2022 Maaliskuu

Suomen Ajokoirajärjestö
puh. 044 311 0330
toimisto@ajokoirarajesto.fi

Jäsenjulkaisu ISSN 0355-9718
Lehti ilmestyy kuusi (6) kertaa vuodessa.

Ilmestymispäivät ovat: 15.2., 29.3., 31.5., 31.8., 31.10. ja 20.12.

Aineiston on oltava toimituksessa ilmestymiskuukautta edeltävän kuukauden loppuun mennessä, paitsi helmikuun lehteen 15.1. ja joulukuun lehteen 20.11. mennessä.

Julkaisutoimikunta
Puheenjohtaja Liisa Miettinen
Tietäjänkuja 5, 07600 Myrskylä
puh. 044 544 9335
lissu72@netti.fi

Vastaava päätoimittaja Tuomo Hänninen
Patunantie 23, 93600 Kuusamo
puh. 050 511 3195,
puheenjohtaja@ajokoirarajesto.fi

Kirjeenvaihtajat
Pohjan lohko: Markku Sippari
Kajaanintie 226, 90240 Oulu
puh. 044 239 0262
sipparimarkku@gmail.com

Etelän lohko: Liisa Miettinen
Tietäjänkuja 5, 07600 Myrskylä
puh. 044 544 9335, lissu72@netti.fi

Lännen lohko: Olli Pirkkanen
Verkkokarintie 92, 27100 Eurajoki
puh. 044 3055 262
o.pirkkanen@gmail.com

Idän lohko: Maria Pölönen
Ruunajoentie 149, 52200 Puumala
puh. 050 4901 668
maria.polonen@gmail.com

Taitto ja layout Anitta Kainulainen
puh. 045 879 3507 aineisto@yippee.fi

Painos 7 000 kpl
Painopaikka Grano, Kuopio

Kannen kuva:
Mika Pulli

Tässä numerossa

Puheenjohtajan mietteitä	2
Kevään näyttelykalenteri	6
Toimintaa vuosien varrelta, osa 2.....	7
Kemin Kennelkerho ry täytti 90 v.....	30
120v SAJ-FSK vuosikokous 18.6.2022 Salo.....	33
Päänäyttely SAJ:n roduille, 19.6.2022 Salo	40
Pappa Wiitanen	42
Uudenmaan Ajokoirayhdistys – Nylands Stövarförening ry.....	44
Esittelyssä Tarmo Eskola.....	46
Jäniskoirasta kettukoiraaksi – turkisriistasta vahinkoeläimeksi	48
Kettukoirat	51
Poikia, Miähiä ja ilveksiä	68
Mosku ja Miska - nuoret miehet ilvesjahdissa	70
Venäjänajokoirien kettumestaruuskoe.....	72
Junnuketjun kuulumisia	75
Kennel & kasvattajasivu	76
PM-tuloksia	77
Uudet valiot	78
Tulevia pentueita.....	80
Järjestön Tuoteshop	83

Kevään näyttelykalenteri

Kevään ja alkukesän koiranäyttelykalenteri on laadittu Kennelliiton Tapahtumakalenterista saatujen tietojen perusteella. Kaikkien koiranäyttelyiden tuomari- ja ilmoittautumistietoja ei lehden aineisto-aikataulun puitteissa saatu koostettua. Viimeinen ilmoittautumispäivä on useissa näyttelyissä porrastettu eri päivämääriin ja hintaluokkiin. Taulukossa esiintyvä päivämäärä on kyseisen näyttelyn viimeinen mahdollinen ilmoittautumispäivä, joten halutessasi halvemman ilmoittautumismaksun, tarkista päivämäärät tapahtumakalenterista ja toimi ajoissa.

Mukavaa näyttelykevättä kaikille näyttelyharrastajille!

PVM	PAIKKAKUNTA	NÄYTTELYTYPPI	ILMOITTAUTUMINEN	TUOMARI
24.4.2022	Polvijärvi	ryhmänäyttely	1.4.2022	Mari Lackman
30.4.2022	Kurikka	ryhmänäyttely	11.4.2022	Juha Lehtinen
30.4.2022	Tampere	NORD	5.4.2022	Saija Juutilainen
30.4.2022	Miehikkälä	ryhmänäyttely	16.4.2022	Katja Partanen
1.5.2022	Tampere	KV	5.4.2022	Paavo Mattila
7.5.2022	Oulu	Nord	7.4.2022	
7.5.2022	Loviisa	ryhmänäyttely	7.4.2022	Sophie Aspholm
8.5.2022	Kouvola	ryhmänäyttely	7.4.2022	Elena Oikkonen
8.5.2022	Sastamala	ryhmänäyttely	10.4.2022	Pekka Teini
14.5.2022	Helsinki	KV	18.4.2022	Maija Lehtonen
14.5.2022	Haapavesi	ryhmänäyttely	18.4.2022	Jari Fors
14.5.2022	Parikkala	ryhmänäyttely	26.4.2022	Hannu Talvi
15.5.2022	Oulu	ryhmänäyttely	13.4.2022	Katja Partanen
15.5.2022	Hamina	KR	24.4.2022	Sanna Törnroos
21.5.2022	Mynämäki	KR	26.4.2022	Sophie Aspholm
21.5.2022	Siilinjärvi / Punttisilimä	ryhmänäyttely	2.5.2022	Markku Mähönen
22.5.2022	Rovaniemi	ryhmänäyttely	26.4.2022	Matti Palojärvi
22.5.2022	Savonlinna	ryhmänäyttely	30.4.2022	Virpi Montonen
26.5.2022	Kangasniemi	KR	28.4.2022	Auli Haapiainen-Liikanen
26.5.2022	Tornio	ryhmänäyttely		
26.5.2022	Tuusula	ryhmänäyttely	2.5.2022	Reia Leikola-Walden
28.5.2022	Kontiolahti	KV	30.4.2022	Leni Finne
28.5.2022	Lestijärvi	ryhmänäyttely		
28.5.2022	Nousiainen	ryhmänäyttely	29.4.2022	Tiina Illukka
28.5.2022	Riihimäki	ryhmänäyttely	15.5.2022	Jari Fors
29.5.2022	Kontiolahti	KV	30.4.2022	Esa Ruotsalainen
4.6.2022	Ylöjärvi	ryhmänäyttely	12.5.2022	Kirsi Nieminen
4.6.2022	Loviisa	ryhmänäyttely	19.5.2022	Paavo Mattila
4.6.2022	Suomussalmi	ryhmänäyttely		
11.6.2022	Alavus	KR	23.5.2022	Tarja Kolkka
11.5.2022	Kuopio	ryhmänäyttely	23.5.2022	Sakari Poti
11.6.2022	Rovaniemi	KV		
12.6.2022	Hämeenlinna	KR	26.5.2022	Markku Mähönen
18.6.2022	Lappeenranta	KV	29.5.2022	Sophie Aspholm
18.6.2022	Haapajärvi	ryhmänäyttely	24.5.2022	Virpi Montonen
18.6.2022	Kuusamo	ryhmänäyttely	23.5.2022	Reino Korpela
19.6.2022	Salo	erikoisnäyttely	2.6.2022	Pekka Teini ja Erja Nummi
19.6.2022	Kotka	KV	29.5.2022	Riitta Niemelä
2.7.2022	Oulu	KV	9.6.2022	Mari Lackman

LIISA MIETTINEN, JAANA LEPPIAHO, TUOMO HÄNNINEN

Toimintaa vuosien varrelta osa 2

Kuluvan vuoden aikana julkaisemme jokaisessa Ajokoiramies-lehdessä SAJ:n tapahtumia koottuna viiden vuoden ajanjaksoihin alkaen 1990-luvulta. Osa 2 sisältää toimintaa vuosilta 1996-2000.

Lehtiä selaillessa ja artikkeleita lukiessa mieleen tulee, että samoista asioista tuolloinkin syntyi keskustelua ja kirjoittelua. Sosiaalisen median virkaa hoiti aikanaan lehden ”lukijan palsta”, jossa otettiin kantaa asioihin joskus hyvinkin voimakkaasti. Lehteä kuten myös vuosikirjaa odotettiin silloin innokkaasti varsinkin jalostusurosmainosten takia. Varmasti osalle jäsenistä tulee hyviä muistoja tätä historiaa kerratessa. Muistiin voi myös näiltä ajoilta palautua asioita, joita ei ole lehtien palstoilla ole käsitelty. Jos muistuu mieleen hyviä menneitten vuosien tapahtumia tai asioita, joita haluaisit toimittaa jäsenistön luettavaksi, otamme mielellämme juttuja vastaan tämän vuoden lehtiin.

1996-2000 Suomen Ajokoirajärjestö - Finska Stövarklubben ry

Puheenjohtaja Antero Viitanen 1996-97,
Martti Mannersuo 1998-2000
Varapuheenjohtaja Martti Mannersuo
1996-97, Eino Holopainen 1998-1999,
Jari Fors 2000
Toiminnanjohtaja Jouko Kemilä -1996
Toimistosihteeri Jaana Leppiaho 1996-2000
Jalostustoimikunta pj Eino Holopainen
1996-2000
Ulkomuototoimikunta pj Jari Fors 1996-2000
Julkaisutoimikunta pj Martti Mannersuo
1996-97, Juha Säkkinen 1998-2000
Lehden toimittaja Jukka Kinnunen 1996-97,
Helga Lipponen 1998-2000
Koulutustoimikunta pj Jarmo Kaislasuo 1996,
Tarja Kivimäki 1997-2000.

Suomen Ajokoirajärjestön toimintaa vuosina 1996 - 2000

Vuosi 1996

Vuosikokous järjestettiin Torniossa äänimäärän ollessa 1441. Jäseniä oli paikalla 273 henkilöä. Avauspuheenvuorossaan järjestöemme puheenjohtaja kertasi hallituksen tekemän yksimielisen päätöksen lakkauttaa SAJ:n toiminnanjohtajan toimi ja irtisanoa toiminnanjohtaja Jouko Kemilä tuotannollisiin ja taloudellisiin syihin vedoten.

Järjestön jäsenmäärä oli 10013, joista uusia 1105. Suomenajokoiria rekisteröitiin 3840. Suomenajokoiria lonkkakuvattiin 190 kpl.

Kilpa järjestettiin Torniossa. Ajokuninkaaksi kruunattiin FIN KVA M-96 VIPULAN JALAMARI SF17301/89, kasvattaja Mikko Louko ja omistaja Anneli Louko.

Kettukilpa järjestettiin Pornaisissa ja Kettukuninkuuden saavutti FIN KVA-K KK-96 API SF24038/88, kasvattaja Kari Viljakainen ja omistaja Matti Jaskari.

Suomi voitti ajokoirien maaottelun, joka järjestettiin Norjan Steinkjerissa 7.-8.12.1996.

Suomi osallistui ajavien koirien neljänsiin Eurooppa Pokaali -kilpailuihin, jotka pidettiin Belgiassa 6.12.1996.

Vuosi 1997

Vuosikokous järjestettiin Vaasassa, äänimäärä oli 2320 ja jäseniä oli paikalla 350 henkilöä. Järjestön jäsenmäärä oli 10332, joista uusia 1207. Suomenajokoiran rekisteröintimäärä oli 3409. Suomenajokoiria lonkkakuvattiin 211 kpl.

Kilpa järjestettiin Pietarsaareissa ja Ajokuninkaaksi kruunattiin C.I.B. FIN MVA FIN KVA SE

MVA DK MVA EE MVA M-97 VASKISALON IITA SF32170/93, kasvattaja Pentti Nieminen ja omistaja Göran Henriksson.

Kettukilpa järjestettiin Kankaanpäässä ja Kettukuninkaaksi kruunattiin FIN KVA-K KK-97 RIKI SF44278/94, kasvattaja Unto Piitulainen ja omistaja T. Keränen ja S. Korkalainen.

Seitsemäs rodunmestaruusottelu järjestettiin Kalixissa Ruotsissa ja Suomi osallistui myös viidenteen Eurooppa Pokaali -kilpailuun Sveitsissä.

Vuosi 1998

Vuosikokous järjestettiin Asikkalassa äänimäärän ollessa 2481. Jäseniä oli paikalla 336 henkilöä. Jäsenmäärä oli 10710, joista uusia 1212. Suomenajokoiran rekisteröintimäärä oli 3270 ja niitä lonkkakuvattiin 199 kpl.

Kilpa järjestettiin Asikkalassa ja Ajokuninkuuden saavutti FIN KVA M-98 KANUUNAN LUTU 36475/93, kasvattaja ja omistaja Matti Juutila.

Kettukilpa järjestettiin Mikkeliissä ja Kettukuninkaaksi kruunattiin FIN KVA-K KK-98 TOMMI SF05846/92, kasvattaja Edvin Sjöblad ja omistaja Gunbert Hammarberg.

Maaottelu järjestettiin 28.-29.11.1998 Närpiössä järjestäjänä Väst kustens Stövarklubb – Länsirannikon Ajokoirakerho rf. Suomi voitti maaottelun.

Suomi osallistui kuudensiiin Eurooppa Pokaali-kilpailuun Itävallan Semmeringissä.

Vuosi 1999

Vuosikokous järjestettiin Kuopiossa. Äänimäärä oli 1243 ja jäseniä oli paikalla 355. Jäsenmäärä oli 11195, joista uusia 1265. Suomenajokoiran rekisteröintimäärä 3364 ja niitä lonkkakuvattiin 201 kpl.

Kilpa järjestettiin Siilinjärvellä. Ajokuninkuuden saavutti FIN MVA & KVA M-99 JETRO SF19205/91, kasvattaja Antti Kylmänen ja omistaja Kalevi Rytty.

Kettukilpa järjestettiin Malaxissa ja Kettukuninkuuden saavutti FIN KVA-K KK-99 TASSU-TAAPERÖ AATU SF21296/93, kasvattaja Helinä Koski ja omistaja Antti Kukkola.

Rodunmestaruusottelu järjestettiin Kannuksessa 20.-21.11.1999 järjestäjänä Keski-Pohjanmaan Ajokoirakerho ry. Rodunmestaruuden voitti FIN KVA HUUVARINMÄEN EKKU SF32593/90, omistaja Matti Mattila.

Suomi osallistui ajavien koirien seitsemänteen Eurooppa Pokaali-kilpailuun Linköpingissä Ruotsissa.

Vuosi 2000

Vuosikokous järjestettiin Raahessa äänimäärän ollessa 2803, jäseniä oli paikalla 437 henkilöä. Jäsenmäärä oli 11353, joista uusia 1025. Suomenajokoiran rekisteröintimäärä oli 3065 ja lonkkakuvattiin 383 kpl.

Kilpa järjestettiin Kuusamossa ja Ajokuninkuuden saavutti M-00 PIMU FIN29684/95, kasvattaja ja omistaja Pekka Mäkräinen.

Kettukilpa järjestettiin Paimiossa ja Kettukuninkuuden saavutti FIN KVA-K KK-00 INKA FIN35643/95, kasvattaja Timo Grundström ja omistaja Jari Virta.

Maaottelu järjestettiin Åressa Ruotsissa. Norjan joukkue voitti, Suomi sijoittui kolmanneksi. Kahdeksas Eurooppa Pokaali -kilpailu järjestettiin Lillehammerissa Norjassa.

Koesääntöjen uusiminen

Koesääntöjen uusiminen SAJ:ssa on alkanut 25.3.1995 nimeämällä 1. Uudistusta valmistelevan työryhmä. Puheenjohtajaksi tuli Juhani Alanen (L) ja jäseniksi Tapio Vierula (E), Esko Suhonen (I), Jari Fors (P), Hågan Hernberg (ruotsinkieliset) ja Lauri Turunen (siht). Lisäksi mukana oli muiden rotujärjestöjen edustajia. Toimikunnan tehtävänä oli valmistella sääntöuudistusta.

Taustaksi työlle kirjattiin 2. Toimikunnan tehtävä, 3. Aineistoon perehtyminen, mm. 21 lehtikirjoitusta, 4. Tavoitteena suomalaiset ajokoesäännöt, 5. Nykyisten sääntöjen heikkoudet ja toiveet uudistukselle, 6. Yhteiskunnalliset muutokset ja 7. Miten tästä eteenpäin.

Innostuksesta huolimatta työ ei ole ollut helppoa. Luonnoksia säännöistä on valmisteltu ja niitä on ollut kokeiltavana, mutta pitkä tie oli kuljettava. Alasen työryhmän erottua, sääntötoimikunnan työtä on jatkanut Lauri Rostedt'in johtamat kaksi työryhmää. Jälkimmäisessä näistä oli kattava edustus kennelpiireistä. Lisäksi kentän ääntä kuultiin lausuntokierroksilla. Jo vuoden 1998 vuosikokouksessa poistettiin säännöistä kenraalihukka ja päätös astui voimaan Kennelliiton valtuuston hyväksyttyä sen syksyllä 1999.

Hallituksella oli 4.1.2000 päivätty esitys uusista säännöistä vuoden 2000 Raahen kokoukseen. Värikkäissä kokouksissa ei päästy sopuun asiasta ja työryhmän työ jatkui. Seinäjoen vuosikokouksessa 24.3.2001 säännöt kahden äänestyksen jälkeen hyväksyttiin. Ensimmäinen äänestys käsittelystä: Käsittelyä jatketaan (1897 ääntä) ja käsittelyn keskeyttäminen (1032 ääntä). Toinen äänestys: Hallituksen esitys (1831 ääntä), Kari Miettisen esitys (666 ääntä), Olavi Jääskeläisen esitys (491 ääntä) ja tyhjää (1 ääni). Vuosikokous hyväksyi hallituksen esityksen koesäännöistä kolmen vuoden koeajaksi.

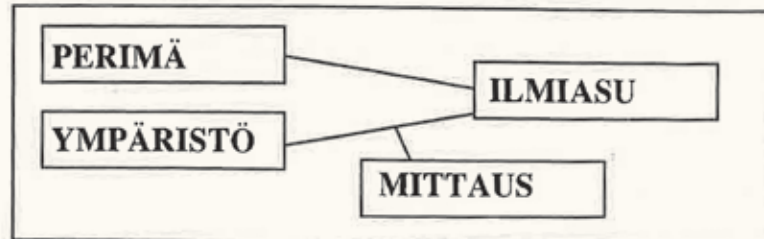
Kennelliiton valtuusto vahvisti säännöt 17.11.2001 ja ne tulivat voimaan 1.8.2002.

Seuraavassa lehde-ssä pääkohdat säännöistä ja uusien sääntöjen merkitys SAJ:lle.

Suomenajokoiran uusittu rotumääritelmä

Suomenajokoiran uusittu suomenkielinen rotumääritelmä on astunut voimaan 13.5.1995 alkaen ja se korvaa 7.5.1982 hyväksytyn entisen. Pohjana on käytetty FCI:n peruskaavan rakennetta ja otsikointia. Näin rakenteessa on entistäkin selkeämpi linjaus. Muutokset ja korjaukset ovat luonteeltaan selkiäntäviä.

SUOMENAJOKOIRAN PERINNÖLLISIÄ VIKOJA JA SAIRAUKSIA

On ominaisuuksia, jotka yleisesti tunnustetaan vioiksi, mutta myös sellaisia, joiden negatiivisuudesta käydään jatkuvaa keskustelua. Myös ominaisuuksien perinnöllisyys vaihtelee.

PERIMÄ: yksilön vanhemmiltaan perimät geenit

ILMIASU: yksilö tai sen ominaisuus sellaisena, kuin sen näemme tai muuten havainnoimme

YMPÄRISTÖ: suuri määrä eri tekijöitä, kuten

- kasvattajan ja isännän vaikutus: ruokinta, käsittely, valmennus
- lauman muut koirat: käyttäytyminen
- käyttöympäristö: maasto- ja sääolosuhteet, riistakannat

MITTAUSVIRHE: aina ei ilmi- asussa todettu ominaisuus ole arvioitu oikein: näyttely/ tuomari, ajokoe/ säännöt/ tuomarit, eläinlääkäri/ diagnoosi/ sairaus

PERIITYVYYS (heritabiliteetti, h)

Perimän osuus on 0-100% ominaisuudesta. Monien ominaisuuksien, kuten käyttöominaisuuksien, perinnöllisyyttä on vaikea arvioida.

Toiset ominaisuudet vaikuttavat toisiin, korreloiden positiivisesti tai negatiivisesti. Kuten useampaa ominaisuutta jalostamme, sitä vaikeampaa jalostus on, mm negatiivisesta korrelaatiosta johtuen.

Ominaisuuksissa, joiden perin-

nöllisyysaste on alhainen, on jälkeläisarvostelu selvästi tärkeämpi kuin siitoseläimen oma yksilöarvostelu, esim monet käyttöominaisuudet ja sairaudet.

A. Viat käyttöominaisuuksissa
Käyttöominaisuuksia mittaamme ajokokeissa minuutein ja pistein.

Toisaalta metsästäjä muodostaa mielipiteitä koiransa ominaisuuksista, jotka ovat kuitenkin vaikeasti tilastoitavissa.

Puutteellinen metsästysinto

Suuri yksimielisyys vallitsee siitä, että metsästysinnon puute on vika. Yleisesti pidetään periytyvänä, vaikka Liinamon tutkimus ei tue (periytyvyys 4-5%): ilmeisesti koe- tuloksemme mittaavat huonosti metsästysintoa.

PMI:hin vaikuttavat myös monet ympäristötekijät (olosuhteet, koiran isäntä, kunto / valmennus, ikä) ja myös muut koiran perinnölliset ominaisuudet (kämpälät, lonkkavika)

Hakulöyisyys

Mielipiteet vian vakavuudesta ovat aina vaihdelleet suuresti. Herättely on kettukoiraalle toivottavaa ja jäniskoirallekin sallittua. Jotkut ovat sitä mieltä, että hakulöyisyys on hyvän nenän ta / ja innon merkki.

Ympäristötekijät vaikuttavat: koiran ikä, keli (kuura-aamu), yöjäljen

ikä.

Ajolöyisyys

Mielletty usein pahemmaksi vaksi kuin hakulöyisyys. Kuitenkin sallitaan hieman herkän koiran hukka- haukahteluna ja ilmapainuinen vaihtaessa työskentelynsä jälkitar- kaksi ajettuaan "ilmasta" jälkeen nähden tuulen alapuolella. Koetu- loksemme eivät tuo Liinamon mu- kaan riittävästi ajolöyisyyttä esille perinnöllisyyden mittaamiseksi.

Tiukkuus

Paha vika, koska ajohaukku on suomenajokoiran tärkeimpiä ro- dunomaisia ominaisuuksia. Älä korjaa löyisyyttä astuttamalla tiu- kalla. Myös tiukka koira voi olla ajolöyisä.

Arvostelukyvyn puute

Voi liittyä etenkin ajolöyisyyteen pahentaen sitä.

Ajotaidon puute

Paha vika, jolla selvä perinnöl- lisyys. Hyvään ajotaitoon liittyy ny- kyään yhä enemmän arvostettu ominaisuus: tieajokyky. Mielipi- teet vaihtelevat siitä, mikä on tieajokyvyssä perimän (oppimis- kyky, nenä) osuus verrattuna ympäristön (valmennus) vaikutuk- seen.

Väärän eläimen ajo

Ketunajo jäniskoiralla ja jäniksen- ajo kettukoiraalla.

Perinnöllisyyttä on, mutta ope- tuksella ja ohjauksellakin suuri merkitys. Etenkin jänislinjoissa vielä varmaankin on käyttämätön- tä jalostusmateriaalia kettupuolel- le.

Sorkkaeläimen ajo

Koetulosten perusteella 70- luvul- la tehty tutkimus (SKJY), sai turhan korkean perinnöllisyysas- teen (53%). Sorkkaeläimen ajo on ei toivottua jo lainlaajien vaatim- uksista. Korreloi jonkin verran varmaankin niin ketunajo -kuin muun suurriistan ajotaipumuksiin.

Ilveksen ajo : ennen ja nykyään tarvetta ja ilveskannan kasvaessa voi tarve lisääntyä.

Suden ajo : voi olla vaarallista, kuten Kalevi Lamminpään xx Joken kohtalo taannoin.

Tottelemattomuus

Yleisimmin ympäristötekijöistä johtuva: kouluttamattomuus tai väärä koulutus (= rankaisu kiinni saataessa). Osittain tottelematto- muus voi johtua luonneviasta.

Keskittymiskyvyn puute

Keskittymiskyky on tärkeää, jotta häiriötilanteissa koiran tarkkaavai- suus tehtävässä ei herpaantuisi. Keskittymiskyvyn puute estää huippukoiraaksi tulemisen. Lienee vahvasti perinnöllinen ominaisuus.

B. Näyttelytoiminnassa esiin tulevat viat

Rakennetta, karvapeitettä tai luon- netta koskevia ominaisuuksia.

Ylikorkeus (tai alikorkeus)

Rotumääritelmä ja erityisohjeet suhtautuvat ankarasti:

Koiran korkeus cm		Korkein mahdollinen palkinto
uros	narttu	
63	60	0
62	59	2
55-61	52-58	SERTTI
54	51	2
53	50	0

Suomenajokoirien kesikokorkeus näyttelyissä 94-95 (Turunen):

	kaikki	SA:n saaneet
urokset	58,90	59,13
nartut	55,08	55,35

Voidaan pohtia, missä määrin poikkeama rajakorkeuksista on vika, onhan suomenajokoira suu- rempia ja pienempiä ajokoiraro- tuja. Korkeus on voimakkaasti pe- rinnöllistä. Niinkauan kuin ylikor- keus (alikorkeus) estää palkitsemisen, on koirat mitattava näytte- lyssä jalostajien työn helpottami- seksi.

Vuosien saatossa on silloin täl- löin esitetty ylärajan nostamista 1 cm:llä. Voisi olla oikea toimenpi- de laillistaessaan nykytilanteen rodussamme.

On myös esitetty, ettei serttiä / SA:ta annettaisi kuin ihannekor- keuden koirille (urokset 57-59 ja nartut 54-56), mikä taas ahdistaisi jalostuspohjaa.

Liiallinen raskaus

Korkeuspoikkeamaa pahempi vika, vrt. suden raskausaste. Erotettava lihavuudesta. Rasittaa niveliä, jän- teitä ja kypäliä, sekä etenkin liian pitkään runkoon yhdistyneenä sel- kää.

Liiallinen keveys

Yhdistyessään lyhyeen runkoon, kuten usein on asian laita, lähes- tyy koira laukkatyyppiä, jolloin nopeus kasvaa ja kestävyys vähe- nee. Usein kevyt, neliömäinen koi- ra on jyrkkälantioinen ja takakul- maukset puuttuvat, jolloin reisili- has on kapea, koska sillä on vä- hemmän kiinnityspintaa luustoon.

Tällaisella koiralla on usein myös lapa pysty ja etuaskel ravissa ly- hyt, töpöttävä.

Purentaviat

Suomenajokoiraalla tulevat kysy- mykseen ylä- ja alatuhampaiden asentovirheet toisiinsa nähden (leikkaavuus). Etuhampaita on kuusi kappaletta niin ylhäällä kuin alhaallakin.

Hampaiden asento lopullinen maitohampaiden lähdettyä, 4-5 kk:n iässä. Purentaviat perinnöl- lisiä, polygeenisia eli useiden gee- nien aiheuttamia.

Hännän nikamavika

Rajatapauksissa kahden nikaman välinen nivelrako viallinen, nivel ei taivu johonkin suuntaan.

Synnyntäinen, perinnöllinen nikamavika on tunnettavissa jo vastasyntyneellä pikkupennulla, jos nikamat luutuneet yhteen. Rajatapaukset vaikeita tulkita. Jos häntä taipuu nikamien välistä vä- hänkin, olen hyväksynyt näyttelys- sä.

Tapaturmaisesti syntyneet on mahdollista erottaa synnyntäi- sistä vain röntgentutkimuksella.

Nikamavika periytyy resessi- visesti (väistyvästi), jolloin geeni on saatava molemmilta vanhem- milta, jotta vika tulisi esiin. Omi- naisuuteen liittyy:

-vaillinnainen penetranssi, ei tule aina esiin, vaikka geenit ovat koi- ran perimässä.

-vaihteleva ekspressiviteetti, modigikaatiogeenit: ilmiassa vialla selvät aste-erot.

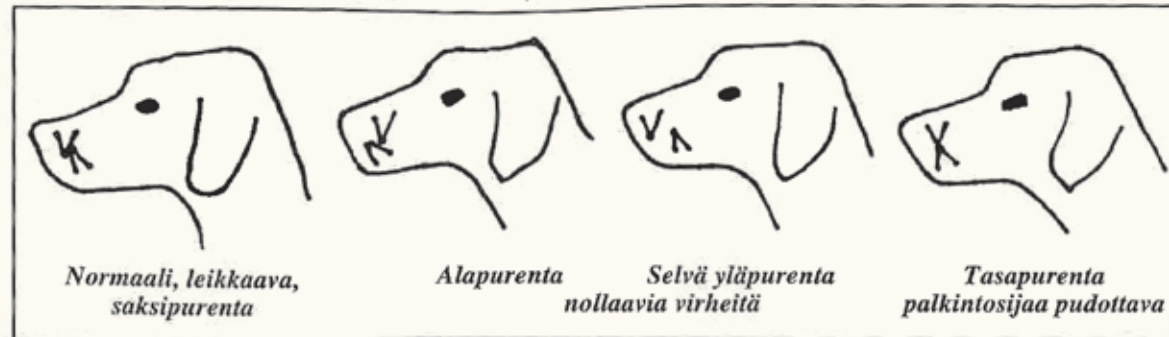
Vakavaa suhtautumista hännän nikamavikaan perustellaan sillä, että vikaa pidetään periaatteessa samana kuin selkärangan nikama- vikaa.

Kivesvika

Nollaava vika, kivesvikaisen uroksen jälkeläisiä ei rekisteröidä.

Kivesvikaisella uroksella toinen tai molemmat kivekset eivät ole

Seuraavalle aukeamalle

laskeutuneet kivespussiin. Kives-
ten kehitys tapahtuu sikiökaudella
vatsaontelossa, josta laskeutuvat
nivuskanavan kautta kivespus-
seihin. Laskeutumaton kives voi
olla lihasten välissä nivuskanavas-
sa tai vatsaontelossa.

Hedelmällisyys ja hormonitoi-
minta on kunnossa yhdelläkin
kiveksellä, mutta laskeutumaton
kives on sairausalttiimpi. Jos mo-
lemmat kivekset ovat laskeutu-
matta, uros on steriili.

Vika periytyy yhtä hyvin nartun
kautta.

Karvapeitteen viat

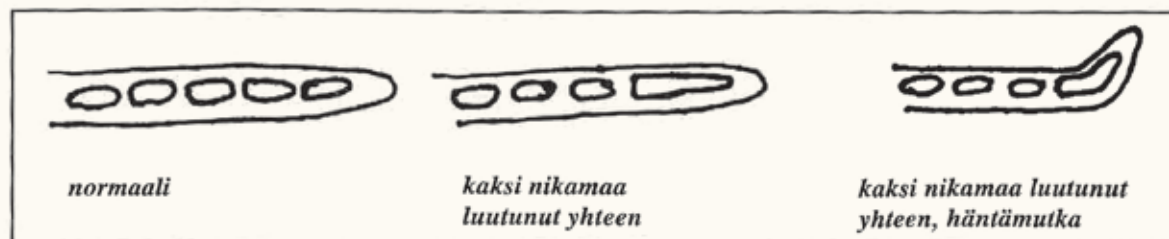
Lyhyt karvapeite ja / tai pohjavillan
puuttuminen

Perinnöllinen virhe, laskee näyt-
telyssä palkintosijaa. Pohjavillan
puutetta esiintyy suomenajokoiras-
sa varsin yleisesti, mieluiten arvi-
oitava talvella. Lyhyt karvapeite
liittyy myös käpäliden kestämyk-
seen, rintapahkaan ja hännän-
pään rikkoutumiseen.

Liian pitkä karvapeite

Voi aiheuttaa lumen tarttumista.
Edellistä pienempi virhe.

Hännän nikamavika (kts. ed. sivu):

nän hermostuneisuus voi myös tart-
tua koiraan.

Aggressiivisuus toista koiraa koh-
taan ahtaassa tilassa urosten ja
etenkin kettukoirien kesken on hy-
väksyttävää.

C. Perinnöllisiä sairauksia ja rakenneheikkouksia

SAJ: n kyselytutkimuksessa -93
nousivat tapaturmat suurimmaksi
terveysongelmaksi tai lopetusten
kuolemansyiksi. Sitten tulivat
määräjäjärjestyksessä: iho-ongelmat,
korvatulehdus, luonneviat, anaali-
rauhastulehdus, silmätulehdus,
hännän nikamavika, ripuli, syöpä,
rotanmyrkytys, luustosairaus,
luomivika, kivesvika, rintapahka,
kohtutulehdus, kapi, valeraskaus,
sydänsairaus, tyrät, liian ohut
karvapeite, epilepsia, rikkoutunut
hännänpää, siitintulehdus, sappi-
tai virtsakivi, ihokasvain, sisäloi-
set, vatsalaukun kiertymä, virtsatuleh-
dus, ataksia.

Diagnoosien yleisyysjärjestys on
vain suuntaa-antava, vaikka kyse-
lyyn tuli noin 1000 vastausta. Il-
meisesti lievempiä sairauksia il-
moitettu tai muistettu.

Atooppinen ihottuma

(Atopia= luontainen yliherkkyys)
Tyypillisesti kutisevaa ihottumaa
pään, etenkin silmien alueella,
mutta myös nivusissa, kainaloissa
ja käpälissä.

Alttius sairastua periytyy, tautia
on havaittu suomenajokoiralla sa-
massa pentueessa useilla koirilla.
Kaikki, joilla on alttius, eivät kui-
tenkaan sairastu.

Nykykäsityksen mukaan aller-
geenit tulevat hengitysteitse, mut-
ta (erilaiset pölyt), mutta myös
ruoka-allergiaa voi olla mukana.

Atooppinen ihottuma suomenajo-
koiralla vaatii lisäseityksiä. Joka
tapauksessa sen leviämistä on koe-
tettava estää jo tässä vaiheessa
jalostuksessa. Mahdollinen PEVI-
SA -sairaus.

On myös muita ihottumia suo-
menajokoiralla, jotka olisi erotet-
tava atopiasta, esim korvatuleh-
dukset, varvasvälifurunkuloosi,
sienitulehdukset, kilpirauhasen
vajaatoimita, demodikoosi (sikari-
punkki), erilaiset pyodermat (mär-
käihottumat), kontaktiallergia.

Ataksia

Suomenajokoiralle tyypillinen
keskushermostosairaus, jota tavat-
tu myös airdalenterrierillä.

Kyseessä on pikkuaivojen kehi-
tyshäiriö. Oireet alkavat 2-4 kk:n
iässä liikuntahäiriöinä: hoippuva
kävely ja kaatuileminen. Tilanne
pahenee tasaisesti, ja yleensä koi-
ra on lopetettava puolen vuoden
iässä.

Sairautta pidetään resessiivisen
geenin aiheuttamana, jolloin oireet
tulevat esiin pennun saatua geenin
molemmilta vanhemmiltaan.

Ataksiaa taannoin tutkinut eläin-
lääkäri ja kokenut ajokoiramies
Pentti Tonttila antaa ataksian vas-
tustamiseen seuraavat ohjeet:

1. Ataksia-yksilön vanhempia ei
saisi käyttää siitokseen
2. Ataksia jälkeläisiä jättäneitä
narttuja pitäisi astuttaa siitosurok-
silla, jotta saataisiin selville, ovat-
ko ko urokset vapaita ataksia-gee-
nistä.

Edellinen ohje olisi helpommin
toteutettavissa, mutta jälkimmäi-
sessä voisivat eläinsuojelulliset
syyt olla esteenä. Myös mahdolli-
nen PEVISA- sairaus.

Epilepsia (kaatumatauti)

Erotettava ataksiasta. Puhkeaa 0,5-
5 v:n iässä. Ilmenee tyypillisinä
tajuttomuus/kouristuskohinauksina,
joiden jälkeen koira on väsynyt.
Joillakin yksilöillä kohtauksia tu-
lee tiheään, toisilla harvoin, vuo-
sienkin välein. On mahdollista hoi-
taa lääkityksellä.

Joillakin roduilla on suositeltu,
että epilepsia-koiran jälkeläisiä tai
sisarusia ei käytettäisi siitokseen.

Napa- tai nivustyrä

Perinnöllisyys mukana. Lievät ta-
paukset paranevat itsestään, loput
operoitava 2-4 kk:n iässä.

Vesipää

Yleensä yksittäinen pentu, perin-
nöllisyys alhainen, sukusiitos lii-
sää riskiä. Voi aiheuttaa synnytyk-
seen.

Silmäluomiviat

Entropium: sisäänpäin kääntynyt
silmäluomi, ripset ja karvat han-
kaavat, sarveiskalvo ärtyy ja silmä
tulehtuu.

Ektropium: ulospäin kääntynyt,
löysä, silmäluomi. kerää alkusyk-
sistä heinänsiemeniä ja kesällä
pölyä, aiheuttaen sidekalvon
tulehduksen.

Suomenajokoiralla esiintyy mo-
lempia luomivikoja. Perinnöllisyys
on polygeenista ja intermediaa-
nista, jolloin ominaisuus ilmenee
molemmilta vanhemmilta saatujen
geenin keskiarvona.

Molemmat luomiviat ovat kirur-
gisesti varsin helposti korjattavis-
sa.

Steriilitteetti (hedelmättömyys)

Myös perinnölliset syyt mukana.
Sukusiitos laskee hedelmällisyyt-
tä, vierassiitos lisää.

Uroksilla joko astumakyvyttö-
myyttä tai huonoa spermaa.

Nartuilla kiimattomuutta tai
tiinehtymättömyyttä sekä pieniä
pentueita.

Näiden virheiden lääketieteelli-
nen hoito on jalostuksellisesti ar-
veluttavaa.

Valeraskaus

Luonnossa tarpeellinen ominaisuus
petoeläinlaumassa. Joillakin yksi-
löillä tavattoman voimakas. Perin-
nöllisyys?

Valeraskauden hoitoon on nyky-
ään tehokkaita lääkkeitä.

Sydänviat

Kuolemaan johtavia, usein äkilli-
siä, sydänlihassairauksia esiintyy
jonkin verran suomenajokoirilla.
Perinnöllisyydestä ei ole tietoa,
mutta jatkossa seurattava tilanteen
kehittymistä.

Imusolmukesyöpä

Suomenajokoirilla tyypillinen
syöpämuoto. Tiedossa mm. valio-
urokset, isä ja poika, jotka molem-
mat kuolivat sairauteen. Kuuluu
myös sairauksiin, joiden esiinty-
mistä on seurattava rodussamme.

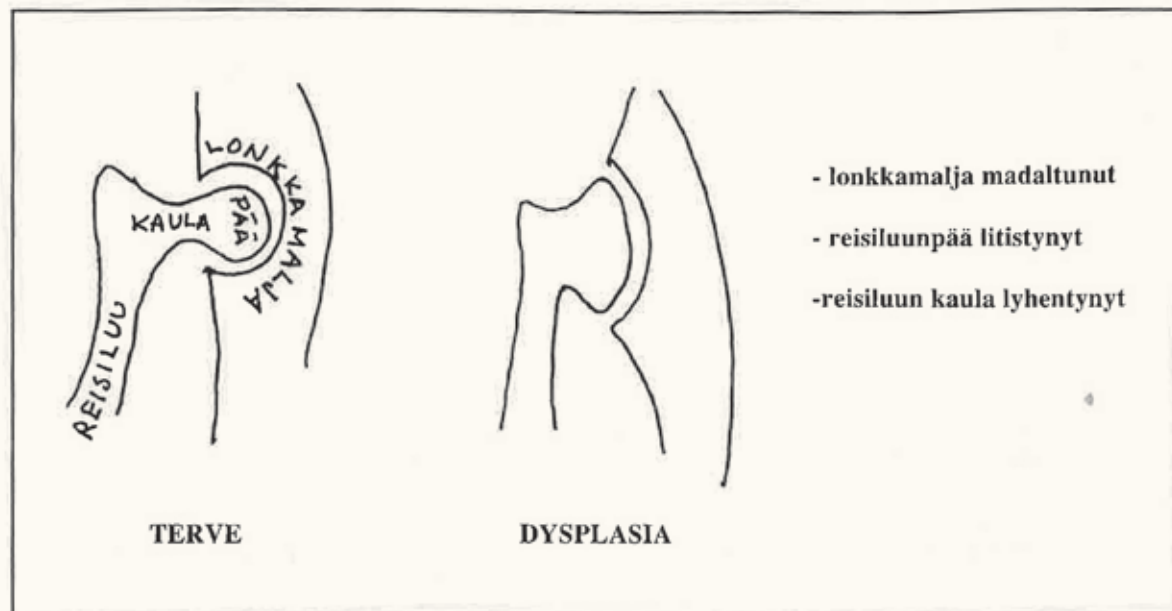
Anaalirauhastulehdus

Perä(kukkaro)rauhaset ovat sur-
kastuneet jääne, aikaisemmin toi-
mineet hajuviestin jättämisessä.
Rauhaset ovat sormenpään kokoi-
set sijaiten peräaukkoon nähden
noin klo 4 ja 8. Rauhastiehyet las-
kee peräaukkoon.

Tulehtuneet rauhaset voidaan
tyhjentää sormin puristamalla, nii-
hin voidaan ruiskuttaa lääkettä,
koira voidaan laittaa yleisan antibioot-
tikuurille ja jos muu ei auta, rau-
haset voidaan poistaa kirurgisesti.

Anaalirauhastulehduksen vaiku-
tuksesta koiran suoritukseen ollaan
eri mieltä, mutta ei se ainakaan
sitä paranna. Anaalirauhasten tar-
kastus tai hoito onkin yleisimpiä
"huoltoja" suomenajokoiralle
eläinlääkärin vastaanotolla. Usein
sairautteen liittyy muita sairauksia
tai oireita: kuumetta, halvauksen

Seuraavalle aukeamalle

tapaisia oireita, nielurisantulehdusta tai vatsatulehdusta, joihin liittyy ruohon syöntiä, kakistelua ja oksentelua.

Tämän sairauden perinnöllisyydestä ei vielä ole tietoa kirjoittajalla.

Dysplasia, lonkkanivelen kehityshäiriö

Lonkkanivel on pallonivel. Dysplasiassa reisiluunpää ja lonkkamalja kehittyvät virheellisesti, minä vuoksi reisiluunpää ei nivelly kunnolla nivelkuoppaan. Voi aiheuttaa nivelrikon tai sijoiltaan menon.

Dysplasia kehittyy parin ensimmäisen elinkuukauden aikana. Periytyminen on polygeenistä, perinnöllisyyden vaihdellessa eri roduissa ja tutkimuksissa 20-60 %. Loppu aiheutuu ympäristötekijöistä kuten ruokinta (kivennäistaspaino ja energia) sekä liikunta.

Koiran liikkeistä tai lantion rakenteesta dysplasia ei yleensä näy. Rasituksen jälkeen voi ilmetä tavallista voimakkaampaa kankeutta tai väsymystä. Pahimmat tapaukset ovat rampoja päätyen jo nuorena lopettamiseen.

Lonkkakuvaustulokset: A= ei

muutoksia, B= lähes normaali, C= lievä tai rajatapaus, D= selvä dysplasia, E= vaikea dysplasia, voi olla poissijoiltaan ja nivelrikkoa.

Lonkkakuvaustulos ei aina sano paljoa yksittäisen koiran kestävydestä käyttökoirana, mutta jotain, ei kaikkea, sen jalostusarvosta lonkkavian suhteen.

E:n lonkkakuvaustuloksella on oltu Kilvan kärkipäässä ja D:n lonkilla voitettu ajokuninkuus.

Dysplasian vakavuutta suomenajokoiralla ei tule liioitella, muttei myöskään vähätellä. Yksittäisissä tapauksissa se voi olla suuresti merkityksellinen, esimerkiksi samasta pentueesta on dysplasian takia rampautunut useampi koira. Toki on mm. ajamattomuudenkin takia lopetettu monesta pentueesta useampia koiria.

Dysplasia on todennäköinen PEVISA-sairaus suomenajokoiralla.

Mahdollinen vaatimus rekisteröitävälle pentueelle voisi olla tulevaisuudessa esim. joku seuraavista:

-siitosuro tai narttu olisi oltava kuvattu ennen kuin sen TOINEN pentue rekisteröidään.

-molemmat vanhemmat oltava kuvattuja.

- lonkkamalja madaltunut
- reisiluunpää litistynyt
- reisiluun kaula lyhentynyt

-molemmat vanhemmat oltava kuvattuja, eikä kumpikaan E.

-molemmat vanhemmat oltava kuvattuja ja lisäksi tuloksista vaatimuksena nykyinen SAJ:n suositus.

-isäuros kuvattava ennen kuin sen TOINEN pentue rekisteröidään.

Viimeinen olisi lievin vaatimus, mutta toisi parannusta nykytilanteeseen.

Kyynärnivelen OD

Nivelpinnan muutoksia ja irtopaloja. Satunnaisesti tullut esille myös suomenajokoiralla. Perinnöllisyysaste voi olla samaa luokkaa kuin dysplasiassakin.

Rintapahka

Kapea, syvä ja kölirintaiset koirat. Voidaan korjata leikkaamalla, mutta uusiutuu herkästi. Talvella hanki edesauttaa. Näyttelyssä havaitaessa voitaisiin suhtautua ankarasti.

Heikko nahka ja huono karvapeite voivat olla osasyynä. Myös hankikelillä syvässä lumessa työskentely lisää riskiä.

Rikkoutuva hännänpää

Osittain johtuu hakutyylisestä, jälki-

tarkan, puurtavan, voimakkaasti häntäänsä hakkaavan koiran ongelma. Hännänpäähän tulee vaurioita ja krooninen tulehdus, jolloin alkaa pienestäkin iskusta vuotaa verta.

Myös tässä viassa lyhyt karvapeite ja heikko nahka edesauttavat ongelman syntyä.

Heikot, rikkoutuvat käpälät

Myös lyhytkarvaisen tai heikkonahkaisen koiran vika. Vahva karvapeite anturoiden ympärillä suojaa käpälää (vrt. ketun käpälä). Mustan pigmentin anturoissa sanotaan kestävästi paremmin (ainoa kohta, jossa värityksellä jotain merkitystä?)

Ollaan sitä mieltä, että toinen koira särkee käpälänsä vaikealla kelillä herkemmin johtuen erilaisesta liikkumistyylistä. Kerran pahoin särkynyt käpälä, vaikka olisi muuten hyväkin, särkyy uudelleen helpommin, koska arpikudos ei ole yhtä kestävä kuin terve nahka.

Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustaminen

Toivottujen hyvien ominaisuuksien lisäksi suomenajokoirapopula-

tiassa on monia, mm. edellä mainittuja kielteisiä ominaisuuksia. Jalostuksessa täytyy keskittyä olennaiseen, eikä se saa olla siis pelkkä kielteisten ominaisuuksien vastustamista ja kyttäämistä.

Kun on niin paljon tärkeitä asioita (hyviä tai huonoja ominaisuuksia), ei energiaa saisi uhrata epäolennaiseen, kuten värijalostukseen. Vaikka suomenajokoiran väritys saisi olla mikä tahansa, ei se muita ominaisuuksia huonontaisi, mutta valintamahdollisuuksia lisäisi.

Käyttöpuolella ajokokeiden vaatimustasoa avoimessa luokassa tai alimman palkintosijan rajaa voitaisiin laskea, jotta saataisiin enemmän ja nuorempia koiria jalostukseen. Tiedonsaanti jalostusarvosta nopeutuisi. Myös koepalkintopakko vanhemmilla pentueita rekisteröitäessä olisi tehokas tapa lisätä koekäyntejä.

Tulisi olla myös tehokas järjestelmä kerätä kasvattajilta tietoa niin hyvistä kuin huonoistakin ominaisuuksista, etenkin nollaavista vioista ja vakavista sairauksista, vaikka ilman tietoa pentueen van-

hemmista, jos tällä tavoin informaatio lisääntyisi ja todellinen tila rodussa tulisi paremmin esiin.

Tällöin voitaisiin päätyä jäsenistön niin päättäessä ja Kennelliiton hyväksyessä PEVISA:n (perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma), jollainen on monissa roduissa. PEVISA-sairauksina meillä voisi olla ainakin dysplasia ja atopia, ehkä myös ataksia.

Toisaalta ajokoiran kasvattajat ovat tottuneet vapauteen ja valinnanmahdollisuuksien suureen määrään, ja näinkin saaneet aikaan maailman parhaan ajavan koiran? Ehk meille sopii sittenkin paremmin korkeintaan suosituksiin perustuva jalostusohjelma. Mutta vapaus luo myös vastuuta. Tulisi uskaltaa kuvauttaa siitosyksilön lonkat. Tulisi uskaltaa antaa jalostusneuvojille tietoa pentueen huonoistakin ominaisuuksista. Tiedon täytyisi kulkea molempiin suuntiin kasvattajan ja jalostusorganisaation (jalostustoimikunta ja -neuvojat) välillä.

Tapani Pukkila

Dysplasian periytyvyys ei ole suoraviivaista, seuraavassa muutamia esimerkkejä suomenajokoiralla. Kuvaukset 30.4.-96 saakka:

isä uros	omat lonkat	jälk. kuv. kpl	A+B+C kpl % yht.	D+E kpl % yht.
xx	B	16	5+5+2 75,0	4+0 25,0
xx	D	21	13+5+1 90,5	2+0 9,5
xx	A	22	9+8+3 90,9	2+0 9,1
xx	D	17	5+5+2 70,6	4+1 29,4
xxx	A	20	16+4+0 100,0	0+0 0,0
xxx	ei kuv.	37	6+6+12 64,9	9+4 35,1
xx	A	12	12+0+0 100,0	0+0 0,0

Ajokoiramies

36.

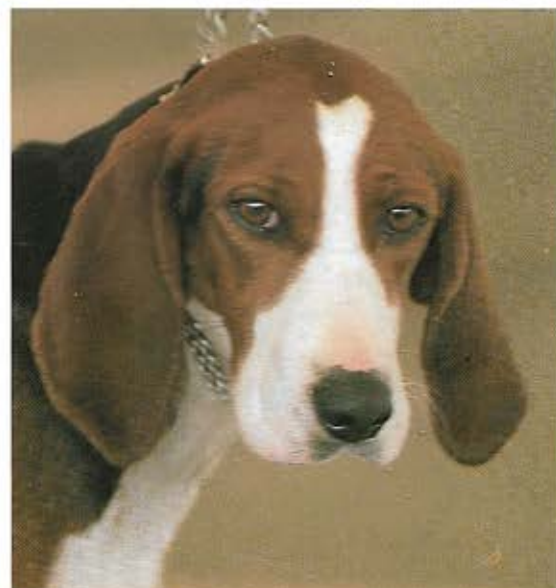
VUOSIKERTA

4/98

Elokuu

Koulutus ja metsästys

Syksyn kilpailutuloksia netissä

Eino Holopainen

Ehdotus kilpailuista, joiden tuloksia voisimme pyrkiä saamaan internetiin tulevana syksynä. Joukossamme on vielä vähän kyseisen palvelun käyttäjiä, mutta SAJ:n sivut ovat silti katsottuja niin kotimaassa kuin ulkomailla. Nuoret ovat aktiivisempia tässä asiassa. Voimme kaikilla mahdollisilla keinoilla pyrkiä saamaan uusia jäseniä ja samalla tulemme tutuksi niille, jotka suhtautuvat harrastukseemme varautuen. Ennakkoluulojen poisto muuttaa usein ihmisten käsityksiä.

Kilpailut

Ajokokeet	Kettukokeet
Piirinmestaruus	Piirinmestaruus
Lohkokilpailu	Lohkokilpailu
Kilpa	Kilpa
Naisten Kilpa	
Maaottelu	
Pässikoe	
Lohiajot	
Pointterajot	
Puukkokisa	
Kalakukkoajo	
Kellokisa	
Kolmen koitos	
Mööpelijäjo	

Näillä kokeilla voisimme aloittaa ja testata järjestelmän toimivuutta, sillä asettaahan tämä järjestely kyseisen kokeen järjestäjän uuden lisähomman eteen. Kokeiden tulokset tulee lähettää seuraaviin osoitteisiin.

Ajokokeet
Jari Hämäläinen
 Palorannantie 106
 44500 VIITASAARI
 puhelin (014)539 606
 sähköposti
 jari.hamalainen@aloha.fi

Kettukokeet
Jouni Rautakoski
 Hautjärventie 558
 04840 HAUTJÄRVI
 puhelin, 040 550 6912
 puh/fax (019)6851 118
 sähköposti
 jouni.rautakoski@pp.inet.fi

Markku Saarinen

Naisille oma Kilpa

Keski-Suomen Ajokoirayhdistys on suunnitellut naisille omaa koea, Naisten Kilpaa. Tänä vuonna, marraskuun ensimmäisenä viikonloppuna koe järjestetään ensimmäisen kerran. Kilpailu on yksipäiväinen voittajaluokan koe. Kilpailukeskus on K-S Ajokoirayhdistyksen toimintakeskus Oikari Uuraisilla.

Kilpailun tarkoitus on kannustaa naisia yhä enemmän mukaan koe-toimintaan ja saada heille jokavuotinen juhlaottelu.

Koe on kutsukilpailu. Maakunnalliset ajokoirayhdistykset saavat lähettää kukin yhden VOI-luokan suomenajokoiran, jonka ainakin

toisena omistajana on nainen. Ko-
 keessa koirankuljettajan on oltava nainen. Kokeen ylituomarina on nainen, samoin palkintotuomareina toimivat naiset. Pakottavissa tapauksissa maastoarvostelun voi tehdä mies.

Naisten Kilpa järjestetään 1.11. 1998, kilpailijat kokoontuvat Oikariin lauantaina 31.10 iltapäivällä, jolloin tulokahvit ja majoittuminen. Sunnuntaina aamupala ja metsäeväät. Maastoihin siirtyminen - koe - korttien vastaanotto - sauna ja ruokailu nonstopina. Klo 17 palkintojen jako ja kahvit, noin klo 18 kotimatalle.

Järjestäjä lähettää kaikille ajokoi-

Oikarin pihamaalla toivotavat osanottajat tervetulleeksi kilpailutoimikunnan puheenjohtaja Antero Kuitunen ja Keski-Suomen Ajokoirayhdistyksen puheenjohtaja Markku Saarinen.

rayhdistyksille kirjallisen kutsun, josta ilmenee tarkemmin kilpailun ohjelma, aikataulu ja ajo-ohje.

Me järjestäjät toivomme, että mahdollisimman moni ajokoirayhdistys lähettää edustajansa Naisten Kilpaan. Näin saamme tälle kilpailulle juhlat puitteet heti alusta alkaen.

Ottelutoimikunta toivottaa kaikki Naisten Kilpaan osallistujat, koiranomistajat ja tuomarit tervetulleiksi marraskuun 1 päivänä Oikariin.

KASVATTAJAN KIVINEN TIE - NARTUN ASTUTTAMISESTA

Koiranjalostuksen lähtökohtana ovat elinvoimaisina syntyneet, terveet, hyvin hoidetut ja onnellisesti uusille omistajille luovutetut pennut. Ennen kuin tähän päästään, voi niin aloittelevalle kuin kokeneellekin kasvattajalle syntyä monenlaisia pulmatilanteita, joiden ennakoimista ja niistä selviämistä käsitellään seuraavassa kirjoituksessa.

Astutus

Tavallisesti narttu on kiimassa kaksi kertaa vuodessa ensimmäisen kiiman ilmaantuessa tavallissimmin n. 6-10 kk:n iässä. Mielestäni nartut pitäisi pennuttaa, mikäli sen käyttö- ja muut ominaisuudet ovat riittävän hyvät, n. 3-4 vuoden iässä, sillä synnytysvaikeudet näyttävät selvästi lisääntyvän iäkkäillä ensisynnyttäjillä. Penikoimisen ylärajaa voidaan pitää 8-10 v yksilöstä riippuen.

Nartun kiima jaetaan esikiimaan, kiimaan ja jälkikiimaan. Esikiiman aikana ulkosynnyttimet turpoavat ja verensekainen punainen vuoto alkaa. Varsinaisen kiiman aikana vuoto hieman heikenee ja muuttuu kirkkaammaksi ja narttu alkaa kiinnostua uroksesta. Tarhassa pidetyillä nartuilla sekä nartuilla, joilla kiimavuoto on vähäistä, kiiman alun huomaaminen voi olla vaikeaa. Joskus voi auttaa vaalean kankaan tms. asettaminen nartun nukkuma-alustalle "tiputtamisen" havaitsemiseksi arvioituna aikana n. 5-6 kk edellisen kiiman päättymisestä. Paras astutusajankohta on yleensä 11-14 vrk:n kuluttua esikiimaoireiden ilmaantuttua. Kuitenkin nyökkisääntönä voidaan pitää: astuta narttu silloin, kun se parhaiten hyväksyy uroksen. Ennen pitkälle astutusmatkalle lähtöä olisi hyvä tarkistaa nartun vastaanottavuus jollakin uroksella, ja lisäksi astutusuroksen

omistajan kanssa on hyvä sopia etukäteen riittävän hyvissä ajoissa päällekkäisten astutusten välttämiseksi. Astutuspaikaksi valitaan rauhallinen paikka, joka ei ole liukas. Kokematonta urosta voidaan auttaa ja vastustelemaan nartun omistajan on syytä hallita koiransa ja huolehtia ainakin siitä, ettei narttu pääse puremaan urosta, sillä tällöin uros voi menettää kokonaan mielenkiintonsa narttuun. Ennen astuttamisen aloittamista narttu on myös hyvä ulkoiluttaa ja antaa tutustua "hääympäristöönsä".

Tiinehtymishäiriöitä - väärä astutusajan- kohta

Kuten edellä mainittiin, narttu on parasta astuttaa silloin, kun se on ns. seisovassa kiimassa, jonka narttu ilmaisee viemällä hännän sivuun uroksen läsnäollessa. Ongelmia syntyykin silloin, kun nartun kiimakäyttäytymisen ja munasolujen irtoamisen välinen yhteys ei jostain syystä toimi. Nuorilla nartuilla esiintyy yleisesti jäljempänä tarkemmin selvitettävä ns. jakautunut kiima pitkäkiimaisuutta. Vanhemmat, jo penikoineet nartut taas hyväksyvät monessa tapauksessa uroksen ennen tai jälkeen ovulaation, ts. munasolujen irtoamisen ajan ulkopuolella. Kaikissa näissä tapauksissa on hyvin

mahdollista, että astuttaminen sattuu väärään ajankohtaan ja varsinaiselta sukupuolifysiologialtaan terve narttu jää tyhjäksi. Tällöin oikean astutusajankohdan määrittäminen jo rutiinointimenpiteeksi muodostuneella veren progesteronimäärityksellä on yleensä riittävä ja suositeltava silloin, kun narttu muutoin on terve ja ominaisuuksiltaan jalostukseen soveltuva. Esimerkkinä edellisestä on allekirjoittaneen oma narttu, jonka kantavaksi tulemisen edellytyksenä on sen astuttaminen viimeistään 10:ntena päivänä tiputtamisen alkamisesta. Vastavasti on narttuja, jotka hyvän pentutuloksen saavuttamiseksi tulee astuttaa 15. vrk:n jälkeen.

Yksi vai useampi astutus?

Siittiöt kestävät elävinä nartun elimistössä normaalitapauksessa 4-5 vuorokautta, ja tällöin yksi oikea-aikainen astutus on riittävä. Kuitenkin on narttuja, joilla munasoluja irtoaa jopa kolmen vuorokauden ajan. Lisäksi heikompi laatuun siemennesteen (esim. vanhemmat siitosurokset) siittiöt säilyvät elävinä vain 1-2 vuorokautta, ja edellä mainittu iäkkäämpien narttujen uroksen hyväksyminen ovulaation ulkopuolella on verrattain yleistä. Em. syistä hyvän pentutuloksen varmistamiseksi voi-

PENTUJEN LUOVUTTAMISEEN

daan narttu astuttaa 2-3 kertaa 48 tunnin välein (ts. kahden vuorokauden välein), jolloin nartun elimistössä on tuoretta siemennestettä koko munasolujen irtoamisen ajan ja tiinehtymistulos todennäköisesti paranee. Useampaa astutusta ei ole kuitenkaan syytä ottaa yleiseksi käytännöksi, jolloin vältytään siitosurosten liialliselta rasittamiselta.

Synnytysteiden sairauksista ja vioista johtuva tiinehtimättömyys

Ajokoiranartulla esiintyvä normaali kiimavuodosta poikkeava vuoto ja muulloin kuin juoksun yhteydessä esiintyvä vuoto viittaavat kohdun tai emättimen tulehdukseen. Tulchdukset estävät tehokkaasti tiinehtymisen, ja ne tu-

lee hoitaa ennen astuttamista. Paras hoitotulos saadaan suorittamalla bakteeriviljely ja antibioottiherkkyden määrittely. Nartulla saattaa esiintyä myös yllättäviä synnynnäisiä tai hankittuja vikoja, kuten epätavallisen voimakkaasti kehittynyt hymen, erilaiset synnytysteiden kouroutumat ja kasvaimet. Näiden esiintyessä on aina tapaus tapaukselta tarkoin harkittava, onko nartun käyttö jalostukseen mielekästä vamman mahdollisen periytyvyyden ja odotettavissa olevien synnytysvaikeuksien vuoksi. Joskus varsinkin kokematomilla nartuilla esiintyy emättimen lihaskouristusta, joka vaikeuttaa astuttamista tai estää sen kokonaan. Usein tilannetta voidaan helpottaa rauhoittavilla lääkkeillä.

Kiimakierroksen häiriöt

Narttu on yleisimmin kiimassa noin 6 kuukauden välein ja nor-

maalina voidaan pitää 4-12 kk:n väliä. Kiimaton ja heikkokiimainen narttu voidaan saada näkyvään kiimaan ns. dormitory efektillä. Termi tarkoittaa kiimattoman nartun asettamista yhteen (esim. samaan tarhaan) yhden tai useamman kiimassa olevan nartun kanssa, jolloin juoksu usein ilmenee pian, ja narttu voidaan astuttaa normaalisti. Kyseessä on ilmeisesti tietynlaisten feromonien vaikutus, mutta täsmällinen vaikutusmekanismi on edelleen epäselvä. Menetelmä toimii kuitenkin varsin hyvin, kuten kokeneet kasvattajat tietävät.

Jakautunut kiima 1. ns. split estrus esiintyy ajoittain varsinkin nuorilla nartuilla. Narttu tulee kiimaan normaalisti, mutta kiiman merkit häipyvät vähitellen n. 1-2 viikon aikana. Uusi kiima ilmenee n. 1-2 kuukauden kuluessa ja yleensä kiima on normaali ja narttu voidaan astuttaa tähän toiseen kiimaan.

Narttujen tiinehtymättömyysohdoissa on edistytty jonkin verran viime aikoina, ja ns. prolaktiiniestäjillä yhdistettynä astutuksen yhteydessä käytettyihin vapauttajahormoneihin on saatu kohtalaisia tuloksia. Näitä hoitoja annettaessa on aina pidettävä mielessä jalostusnäkökohdat, ja ne tulevatkin kysymykseen lähinnä jo normaalisti penikoineilla nartuilla. Tässä yhteydessä on syytä mainita erilaiset abortin aikaansaamiseen, kiiman estoon ja siirtoon liittyvät hormonit, joiden vaikutus narttuihin on yksilöllistä. Joissain tapauksissa ne voivat aiheuttaa tiinehtyvyysohgelmia, josta syystä niitä tulisi käyttää hyvin harkiten siitosnartuilla. Annettaessa sterili-

Kantavalle nartulle tulee antaa liikuntaa sitä sopivasti vähentäen aina penikoimiseen saakka, eikä narttua tule päästää ylihävaksi.

teetthoitoa ajokoiranartulle tulee tilannetta tarkastella aina myös koko rodun terveyden kannalta, sillä **onhan lisääntymisfysiologi- altaan terve ja elinvoimainen narttu yksi jalostuksen tavoitteista.**

Edellä kuvattujen, lähinnä sukupuolifysiologiaan liittyvien syiden lisäksi kiimmattomuutta ja tiinehtymättömyyttä voivat aiheuttaa muut tekijät, kuten esimerkiksi liikalihavuus, aliravitseminen, voimakas rasitus metsästyskaudella sekä jotkut yleissairaudet kuten kilpiranhasen vajaatoiminta ja ns. cushingin tauti. Tiedossani on narttuja, joita ainakin osittain pitkän metsästyskauden rasituksista johtuen tuloksetta on astutettu useasti kevätkiimaan, ja pentue on syntynyt ensimmäiseen syyskiimaan astutettaessa. Näissä tapauksissa usein toinen kiima, siis syyskiima on myös selvästi kevätkiimaa voimakkaampi.

Uroksesta johtuva tiinehtymättömyys

Nartun tyhjäksi jääminen voi luonnollisesti johtua myös uroksesta. Vastuuntuntoisen siitosuroksen omistajan on syytä varmistua spermatutkimuksin uroksensa siitoskyvystä, jos useampi narttu ei ole tullut kantavaksi, ja aina vuoden välein uroksen täytettyä 8 vuotta. Samoin liian tiheää astutusrulljansia ja useampien narttujen astutamista samana päivänä tulee mahdollisuuksien mukaan välttää. Tutkimuksissa on todettu, että toistuva, vuorokauden välein tapahtuva uroksen siemennesteen otto heikentää siemennesteen laatua (siittiötiheyttä), josta syystä pitempään jatkunutta astutusjaksoa tulisi aina seurata 1-2 viikon lepokausi parhaan tiinehtymistuloksen saavuttamiseksi.

Keinosiemennys

Joissakin tapauksissa eläinlääkäri voi suorittaa keinosiemennyksen, jolloin tiinehtymisprosentti on n. 50% sen ollessa n. 80% normaalissa astutuksessa. Keinosiemen-nykseen ryhdyttäessä on otettava tarkoin huomioon rodun jalostukselliset näkökohdat. **Halutonta ja huonosti astuvaa urosta ei pitäisi käyttää jalostukseen,** ja yleensä keinosiemennykseen turvauttaankin tilanteissa, joissa narttu ei hyväksy urosta tai nartuilla, joilla kiinnijäämistä ei astutuksessa syystä tai toisesta tapahdu. Maassamme on joitakin pakastesperman säilyttämiseen ja pakastespermalla siementämiseen erikoistuneita siemennysasemia, joista tarvittaessa saa tietoja SKL:n jalostustieteellisen toimikunnan keinosiemennysjaoksesta.

Kanto- ja imetysaika

Kantoaikana narttu ja kehittyvät sikiöt tarvitsevat runsaasti ravintoa. Pelkistetyksi voidaan sanoa, että kantoaikana nartun ravinnon tarve on kaksinkertainen normaaliin verrattuna. Lisäravinto on myös tärkeää emän valmistuessa synnytyksen ja imettämisen tuomia rasituksia varten. Lisäksi valkuaisen (lihan, kalan, elimien,) määrää olisi hyvä lisätä kantavan nartun aterioihin. Kantoajan lopulla ravinnon määrää on kuitenkin vähennettävä sikiöiden vaatiessa yhä suuremman tilan. Erittäin tärkeää on, **ettei narttua päästetä yli-lihavaksi,** koska tällöin synnytysvaikeuksien riski selvästi kasvaa. Liikaksi ei voi myöskään korostaa liikunnan merkitystä. Kan-

tavan nartun on saatava riittävästi liikuntaa, että se säilyttää jättevyytensä. Samalla vältetään liialta lihomiselta ja synnytyksessä tarvittavat vatsalihakset pysyvät kunnossa.

Sikiöiden tukikudosten kehityksessä on tärkeää, että nartun kivennäis- ja vitamiinitarpeesta huolehditaan. Lisäksi kalsiumia tarvitaan mm. synnytyksessä. Lisäkipennäisen narttu saa esim. seoksesta, jossa on puolet luujauhoa ja puolet luonnonliitua (Quennsfill) ja jon-

Nartun tiineys voidaan todeta RTG-kuvauksella. Kuvassa 55 vrk:n tiineys, josta pentujen lukumääräkin (6 kpl) voidaan määrittää.

kin verran maitokalkkia. Seoksen voi hankkia apteekista, ja sitä on saatavana myös kantavalle nartulle tarkoitettuina kaupallisina valmisteina. Annostus on karkeasti arvioiden n. 1 g elopainokiloa kohden vuorokaudessa (imetysajalla n. 1 t/z g/ elopainokilo/ vrk). **Em. kalsiumlisä on laskettu kalsiumniukalle ruokavaliolle,** ts. nartun perusravinnossa on vain vähän kalsiumia.

Käytettäessä enemmän kalsiumia sisältäviä rehuja, tulee lisäksi määrää vastavasti vähentää ja esim. silloin, kun nartun muona koostuu yksinomaan runsaasti kalkkia sisältävistä kantavan ja imettävän nartun erikoisrehuista ei kalsiumlisää juuri tarvita. Vitamiineja narttu saa kätevästi kalankalksaöljystä, jonka annostus on

ajokoiralle 1-2 teelusikallista 3 kertaa viikossa talvikuukausina marras-maaliskuu. Kuten kalsiuminkin kohdalla myös kalankalksaöljyn antoa vähennetään silloin, kun nartun ravinnon pääosan muodostavat vitamiinoidut erikoisrehut. **Rokotuksista ja loishäädöistä on luonnollisesti huolehdittava jo ennen astutusta.**

Imetysaikana nartun valkuaisen, kivennäisten ja vitamiinien saanti on edelleen turvattava. **Nestettä, esim. puhdasta vettä, imettävällä nartulla on oltava vapaasti saatavilla,** sillä tuottaahan se suuria määriä pennuille elintärkeää emänmaitoa. Kuitenkin maidon sisältämä kalkkimäärä ei yksin riitä tyydyttämään lisääntyntä tarvetta, ja lisäksi runsas maito ei monelle koiralle sovi. Maidon osuus ei saisi ylittää 5%:a ravinnon määrästä.

Poikkeavissa tilanteissa, esim. kun pentujen lukumäärä on pieni, voi maitoa muodostua liikaa. Tällöin nartun saamaa nestemäärää voidaan tilapäisesti vähentää, jolloin maidon tuotanto nopeasti laskee. Jos pennuilla ilmenee ylensyönnin seurauksena ilmavaivoja, voidaan nartulle antaa 1-2 teelusikallista ruokasoodaa muutamina päivinä. Varoittaisin myös tilanteista, joissa pienen pentueen (1-2 kpl) pennut ahmivat itsensä muodottomiksi "pulleroiksi" eivätkä kykene nousemaan jaloilleen ajan koi-tettua. Jos tämä ylensyöminen saa jatkua useita viikkoja, voi tila jäädä pysyväksi ja pentu menetetään.

Usein nartun omistajaa askarruttaa kysymys, onko narttu tiine vai ei. Tällöin tarkistus voidaan suorittaa vaarattomasti **ultraäänitutkimuksella n. 20 vrk:sta alkaen tai röntgenkuvauksella n. 50:stä tiineysvuorokaudesta lähtien.** Röntgenkuvauksella saadaan myös selvyys tilanteesta, jossa synnyttävän nartun työntöpolto ovat loppuneet ja omistaja epäilee pentuja jääneen

syntymättä.

Penikoiminen

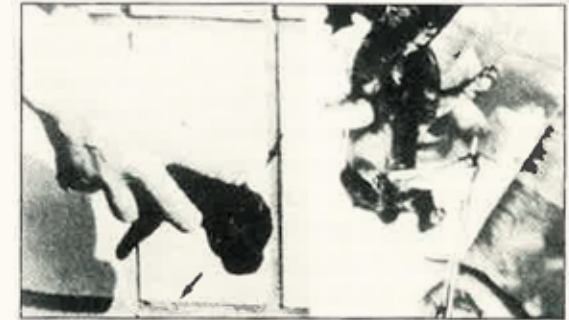
Ensimmäiset tiinehtymisen merkit ovat havaittavissa yleensä n. 4 viikon kuluttua astutuksesta: maitorauhaset alkavat kasvaa ja mahanpohja alkaa laajentua. Ensikertalainen narttu synnyttää keskimäärin 60 vrk:n ja aikaisemmin penikoinut 63 vrk:n kuluttua astutuksesta. Mielestäni eläinlääkärin puoleen olisi syytä kääntyä tilanteen selvittämiseksi silloin, kun narttu on kantanut 2-3 vrk yli normaalin ajan, ts. 65-66 vrk vanhalta nartulla. Tällöin pennut voivat alkaa kärsiä ha-

pen puutteesta synnytyksen yhä viivästyessä. Toisaalta tiedossa on useita tapauksia, joissa narttu on penikoinut normaalisti jopa 70 vrk:n kantoajan jälkeen. Synnytyksen lähestyessä nartulta olisi syytä mitata lämpö muutaman vuorokauden aikana 3-4 kertaa päivässä. Lämpötila (suomenajokoiralla normaali ruumiinlämpö peräsuolesta mitattuna 38 - 38,5 C) laskee 1-2 vrk ennen synnytystä n. asteeseen ja nousee takaisin normaaliksi ennen synnytyksen alkamista. Lämmön mittamista on syytä jatkaa myös muutamina vuorokausina penikoimisen jälkeen mahdollisten kohtutulehdusten ja muiden lämmön nousua aiheuttavien häiriöiden varalta.

Synnytys voidaan jakaa avautumis-, ulostyöntö- ja jälkeisvaiheeseen. Avautumisvaiheen, keskim. 8-10 t aikana, lämpötila nousee normaaliksi. Narttu tekee pesää ja usein läähättää ajoittain. Avautumisvaihetta seuraa 8-16 t kestävä ulostyöntövaihe keston vaihdeltaessa nartun iästä, fyysisestä kunnosta, ravitsemustilasta ja pentujen lukumäärästä johtuen. Pääsääntönä voidaan pitää: **jos ensimmäinen pentu ei ole syntynyt ennen kuin kaksi kertaa avautumiseen mennyt aika (n. 16 t) on kulunut ensimmäisten oireiden ilmaantumisesta, on syytä kääntyä eläinlääkäriin**

seen. Avautumisvaiheen, keskim. 8-10 t aikana, lämpötila nousee normaaliksi. Narttu tekee pesää ja usein läähättää ajoittain. Avautumisvaihetta seuraa 8-16 t kestävä ulostyöntövaihe keston vaihdeltaessa nartun iästä, fyysisestä kunnosta, ravitsemustilasta ja pentujen lukumäärästä johtuen. Pääsääntönä voidaan pitää: **jos ensimmäinen pentu ei ole syntynyt ennen kuin kaksi kertaa avautumiseen mennyt aika (n. 16 t) on kulunut ensimmäisten oireiden ilmaantumisesta, on syytä kääntyä eläinlääkäriin**

seen. Avautumisvaiheen, keskim. 8-10 t aikana, lämpötila nousee normaaliksi. Narttu tekee pesää ja usein läähättää ajoittain. Avautumisvaihetta seuraa 8-16 t kestävä ulostyöntövaihe keston vaihdeltaessa nartun iästä, fyysisestä kunnosta, ravitsemustilasta ja pentujen lukumäärästä johtuen. Pääsääntönä voidaan pitää: **jos ensimmäinen pentu ei ole syntynyt ennen kuin kaksi kertaa avautumiseen mennyt aika (n. 16 t) on kulunut ensimmäisten oireiden ilmaantumisesta, on syytä kääntyä eläinlääkäriin**

Vastasyntyneen pennun elvytyksessä saadaan pennun hengitystiet puhdistamaan parhaiten heilauttamalla pentua kaaressa ylhäältä alas. Samoin pentua voidaan hieroa esim. kostealla säämiskällä pintaverenkierron parantamiseksi. Napanuora katkaistaan tarvittaessa noin 2 cm pituiseksi.

On arvioitu, että yksi pentu maitoa tuottavaa nisää kohti on sopiva määrä nartulle. Ylisuurten pentueiden syntyessä on syytä varautua lisäruokintaan tai suoritettava pentujen karsintaa.

puoleen. Usein narttu myös hyvin voimakkaalla levottomuudellaan ja reagoimisellaan osoittaa jonkin olevan pielessä.

Jälkeisvaiheen aikana, keskim. 8 t, narttu on syytä ulkoiluttaa. Jälkeiset seuraavat normaalisti jokaista pentua ja narttu saa syödä ne. Jos pentuja on paljon, on syytä rajoittaa jälkeisten syöntiä ripulivaaran vuoksi.

Yleisimpiä synnytyshäiriöitä ovat puutteellinen avautuminen, puuttelliset työntöpolot, työntöpoltojen loppuminen, synnytysteihin jäänyt pentu tai jälkeisten jääminen. Eläinlääkärin apuun olisi turvauduttava riittävän hyvissä ajoin synnytyshäiriöissä. Tapauksesta riippuen eläinlääkäri voi antaa lääkehoitoa mm. synnytyksen käynnistämiseksi sekä työntöpoltojen aloittamiseksi tai vahvistamiseksi. Vaikeissa tapauksissa riittävän hyvissä ajoin suoritettu keisarileikkaus on usein paras vaihtoehto emän ja pentujen pelastamiseksi etenkin kun pentujen lukumäärä on pieni (1-3 kpl). Usein varsinkin suurien pentueiden kohdalla askarruttaa kysymys, kuinka paljon pentuja jätetään. Nyrkissäntö: **yksi pentu maitoa tuottavaa nisää kohti on sopiva määrä**, mikäli halutaan nartun selviävän yksin pentujen alkuhoidosta.

Synnytyshäiriöiden ennaltaehkäisy

1. Astuta pieniä pentueita saanut narttu useammin 2 vrk:n välein. Tällöin pentueen lukumäärä todennäköisesti kasvaa, synnytys käynnistyy paremmin ja pennut pieninä syntyvät helpommin. 2. Liikuta narttua tasaisesti (kuitenkaan yllirasittamatta) tiineysaikana aina laskettuun penikoimiseen saakka. Hankittu hyvä lihaskunto takaa paremman ponnistusvoiman synnytyksessä. 3. Ruoki kantava

narttu maltilla ja oikein, välttä varsinkin ylikuokintaa, sillä lihavuutta on usein laiska synnyttäjä. Älä ylensyötä nartulle kalkkia tai vitamiineja, koska liialla kalkilla tai vitamiineilla saatat lamaannuttaa nartun herkeän kalsiumin säätelyjärjestelmän, joka voi johtaa mm. synnytyspolttojen heikkenemiseen. 4. Epäilyttävissä tapauksissa esim. nartuilla, joilla aiemmin ollut synnytysvaikeuksia, tarkista tilanne ultraäänellä 3 :nnessä tiineysviikosta alkaen ja röntgenkuvauksilla 7:nnessä tiineysviikosta alkaen.

Pikkupentujen hoito

Jos penikoiminen on sujunut normaalisti ja narttu on hyväkuntoinen, eikä pentujen lukumäärä ole liian suuri, **emä huolehtii pennuistaan yleensä n. 3 viikon ikään asti.** Tässä iässä aloitetaan lisäruoan antaminen. Tutkimusten mukaan luutuminen on pennulla voimakkainta juuri 8 ensimmäisen elinvuorokauden aikana ja myös seuraavat 8 viikkoa ovat voimakkaan luunmuodostuksen aikaa. Tällöin **riittävästi valkuaisista ja rasvaa sisältävä lisäravinto kivennäisillä ja vitamiineilla tasapainotettuna takaa luuston ja lihaksiston tasaisen kehityksen.** Pelkät maito ja puuro sekä muille eläimille tarkoitettut rehut eivät riitä. Näyttääkin siltä, että pentujen lisäruokinnassa esiintyy ajoittain puutteita, eikä perimän suomaa rakennetta aina saavuteta.

Lisäruokinta voidaan aloittaa esim. antamalla pennulle kokomaitoon keitettyä velliä, johon lisätään keitetty kananmunan keltuainen ½ litraa kohden ja vaikkapa hieman hunajaa makua parantamaan. Vähitellen seokseen lisätään esim. jauhettua lihaa ja keitettyä kalaa sekä ravintotarpeen yhä lisääntyessä esim. leipää ja

Narttu huolehtii pennuistaan noin 3 viikon ikään saakka, jolloin aloitetaan lisäruokinta.

puuroa. Valkuaisen (esim. lihan) määrä saisi olla pennun ravinnossa lähes puolet päivittäisestä annoksesta 3-5 viikon iässä, jonka jälkeen valkuaisen määrää laskeetaan tasaisesti siten, että se luovutusikässä on n. 1/4 ravinnon määrästä. Rasvan osuus saisi olla tällöin n. 15%. Esim. rasvaisessa lihassa em. ravintoaineita on luonnollisessa muodossa.

Pikkupentujen täysrehuja käytettäessä pentuja on syytä ryhtyä totuttamaan rehuihin jo lisäruokinnan alkaessa. Täysrehun määrää lisätään siten, että sen osuus on puolet ravinnosta 5-8 viikon iässä ja 2/3 9 viikosta aina 5-6 kuukauden ikään saakka. Täysrehun etuna on se, että uusi omistaja voi jatkaa ruokintaa samalla rehulla ja tavallisia siirtymävaiheen ongelmia ei synny.

Pentujen kasvaessa on myös tärkeää, että ne saavat riittävästi kivennäisiä ja vitamiineja. Arvioitu kalsiumin tarve on 0,5 g ja D-vitamiinin tarve 20 KY (kansainvälistä yksikköä) päivässä elopainokiloa kohti. Kivennäiset saadaan esim. seuraavasta seoksesta: lujajauhoa 100 g, liutajauhoa 100 g sekä maitokalkkia 50 g (apteekissa sekoitettu tai valmis kaupallinen seos). Hivenaineiden saannin

Orpopennut ovat todellinen haaste kasvattajalle. Oikealla hoidolla saadaan kuitenkin myös niistä terveitä ja elinvoimaisia yksilöitä.

vuoksi liidun tulisi olla ns. luonnonliitua (Quennsfill). Tätä seosta aletaan antaa pennulle heti lisäruokinnan alkaessa, ts. 3 viikon iästä lähtien. Tarvittava määrä laskeetaan kulloinkin pentujen yhteispainon mukaan ja se on 0,5 g seosta painokiloa kohden vuorokaudessa. (Esim. pentujen yhteispaino 10 kg: päivittäinen kalkkiseoksen määrä = $10 \times 0,5 \text{ g} = 5 \text{ g} = \text{n. 1 teelusikallinen}$.) Kalsiumin imeytymiselle tärkeää D-vitamiinia saadaan kalanmaksaöljystä, jota annetaan 1-2 tippaa pentua kohden päivässä koosta riippuen, mikäli pennut syntyvät pimeänä talviaikana (marras-maaliskuu). Valoisaan vuodenaikana ulkona olevat pennut saavat D-vitamiinia auriongonvalosta ja lisävitamiineja ei juuri tarvita.

Lisäravintoa pennulle annettaessa päivittäisten ruokintakertojen lukumäärä voidaan karkeasti arvioida siten, että kun se aloitettaessa on 5-6 kertaa päivässä, on se luovutusikässä 4 kertaa päivässä. Liiallinen ruokamäärä on myös haitallinen pikkupennulle. Kasvattajan olisikin syytä tarkkailla pentuja jatkuvasti, eikä päästää jatkain ahmattia lihomaa liiaksi muiden kustannuksella. Huonokarvainen, lihava ja roikkuvamahainen pentu on usein merkinä väärästä ravinnon määrästä ja koos-

tumuksesta ja kenties madotuksen laiminlyönnistä. **Madotus olisikin syytä suorittaa pikkupentuaikana kahdesti, esim. 4 ja 6 viikon iässä.** Luovutusikässä olevan pennun tulisi olla kiiltäväkarvainen, kiinteälihaksinen, liikkuva ja vilkas olemukseltaan.

Orpopentujen hoito

Kun pentue on suuri tai nartun maidoneritys on estynyt esim. sairauden vuoksi tai narttu on menehtynyt synnytyksessä, joudutaan turvautumaan osittaiseen tai täydelliseen keinoruokintaan. Tilanne voi kasvattajasta tuntua äkkiä jopa ylivoimaiselta, mutta kärsivällisellä pentujen hoidolla pystytään kasvattamaan normaaleja elinvoimaisia pentuja.

Ensimmäiset vuorokaudet ovat pennun elämässä aivan ratkaisevia, ja näin täysruokintaan on ryhdyttävä välittömästi. Vastasyntyneiden pentujen on saatava riittävästi lämpöä. Suotava n. 24 C:n lämpötila saadaan pentujen ympärille sijoitettavalla lämpölampulla. Etteivät pennut imeskelisi toisiaan, olisi pennut hyvä eristää esim. jakamalla asuinlaatikko karsinoihin. Vastasyntyneen pennun on ensimmäisten elintuntien aikana saatava nestettä ja ensihätään kelpaa vaikka keitetty vesi tai apteekista saatava veteen sekoitettu emän maidon vastike. Hyväksikäyttö on seuraava seos: **n. ½ I kokomaitoa, ½ I kermaa, 1 munanruskuainen ja hieman hunajaa**

ja tai rypälesokeria mausteeksi. Vuorokauden annos seosta valmistetaan kerrallaan ja säilytetään kylmässä. Kerralla syötettävä määrä lämmitetään ja siihen lisätään sitruunahappoa juoksettamiseksi (sitrotabletit tai puristettua sitruunan mehua). Juoksettamisesta luovutaan pentujen silmien avauduttua, ja samalla siirrytään kuppiruokintaan.

Näihin aikoihin nostetaan seoksen rasvamäärä 15%:iin lisäämällä siihen esim. voita, margariinia tai eläinrasvoja. Kalkin (esim. lujajauhon ja liutajauhon) määrä tulee olla sama kuin pikkupennun lisäruokinnassa eli 0,5 g elopainokiloa kohden vuorokaudessa. A- ja D-vitamiini saadaan antamalla kalanmaksaöljyä 1 tippa pentua kohden päivässä. Kesäisin ulkona olevat pennut eivät kuitenkaan tarvitse vitamiinilisää.

Orpopentuja on alussa mokitettava pipetillä tai tuttipullolla tunnin välein. Pentujen varttuessa yösyötämisestä luovutaan ja päiväruekintakertoja vähennetään tasaisesti neljään kertaan päivässä luovutusikään mennessä. Edellä mainittu pikkupennun täysravinto sopii hyvin myös orpopennulle 3 viikon iästä alkaen. Keinoruokinnassa annettavan ruoka-annoksen suuruus määräytyy pentujen painon mukaan ja on 3 päivän iässä n. 15% painosta, 7 päivän iässä n. 25%, 2 viikon iässä n. 30% ja 3 viikon iässä n. 35-40%. Kuten monille tuttua on, ilmaisevat pennut kyllä melko äänekkäästi, jos ruoan määrä on liian pieni.

Orpopennut on pidettävä puhtaina sekä niiden suoliston toiminnassa. **Narttu nuolee pentujen vatsaa ja takapäätä jatkuvasti edistääksien suolen toimintaa ja saadakseen ne ulostamaan ja virtsaamaan.** Kun tämä luonnollinen "hieronta" jää pois, on pen-

tuja hierottava aterioiden yhteydessä esim. kärkeällä pyyhkeellä ja samalla puhdistettava niiden takapäätä vaikkapa öliyn kastetulla vanutupolla. Jos em. toimenpiteistä ei huolehdi, voi seurauksena olla ummetus, joka saattaa pikkupennulle muodostua jopa hengenvaaralliseksi.

Pentujen luovutus

Pentuja luovuttaessaan kasvattajan velvollisuus on muiden hoito-ohjeiden ohella antaa ostajalle pennun ruokintaohjeet. Luovutushetken ruokinta ja lisäkäivenäisten sekä vitamiinien anto on syytä selvittää. Kasvavan pennun

menajokoiran pennulle annetaan 1 tl kolme kertaa viikossa talvikausina (marras-maaliskuu). Kalkikseosta ja kalanmaksaöljyä on pennuille hyvä antaa 6-9 kk: n ikään saakka pennun kasvusta ja kehityksestä riippuen. Edellä mainittu kasvavan koiran lisäkalkin ja kalanmaksaöljyn annostelu on laskettu muutoin kalsiumia vitamiiniukalle ruokavaliolle ja niitä vähennetään sitä mukaa kuin muita kalkin ja vitamiinien lähteitä lisätään ravintoon. **Esim. JOS pennun ruokintaa pohjautuu usein runsaasti kalsiumia ja vitamiineja sisältäviin kasvavan pennun erikoisrehuihin, ei muita kalkki- ja vitamiinilisiä juuri tarvita.**

Luovutuksen yhteydessä on myös annettava ohjeet rokotuksista ja madotuksista. **Penikkatautia ja parvoriipulia esiintyy ajoittain eri puolilla maamme paikallisina epidemioina.** Esimerkkinä

voidaan mainita erään jo markkinoilta poisvedetyn penikkatautirokotteen suojan pettäminen tiettyjä viruskantoja vastaan joitakin vuosia sitten, jolloin todellisia ongelmia syntyi lähinnä maan eteläosissa. Joskus kuulee keskusteltavan koiriemme "turhista piikityksistä" ja joidenkin toisten rotujen paremmasta kestävydestä viruksia vastaan.

Käsittäakseni tällaisilla puheilla ei ole kuitenkaan todellisuusperustaa. Esim. tapaukset, joissa saman tarhan toisen rodun pennut ovat sairastuneet vakavasti parvoon ja toisen eivät, selittyy sillä, että tämä "vahvempi" narttu on itse sairastanut parvon piilevänä ennen pe-

nikointia saanut näin "Luonnollisen rokotuksen" ja siirtänyt saamansa suojan myös pentuihinsa. Rokotusten tarpeellisuudesta ja tarpeettomuudesta puhuttaessa on vakaa uskomukseni se, että jos esim. AIDSiin olisi tällä hetkellä saatavissa tehokas rokote, niin aika moni ajokoiraharrastaja sen itsellensä ottaisi. Siis emmeköhän suojaa aiokoirastävämme vast' edeskin virussairauksia vastaan rokotuksiin.

Säännöllisestä madotuksesta on pennun uudelle omistajalle syytä mainita. Hyvään tulokseen päästään mielestäni käyttämällä suolinkaisille, hakamadoille ja toisaalta heisimadoille kullekin parhaiten tehoavia valmisteita annostusohjeita noudattaen. Esim. koiran leveän heisimadon häätämiseen suositellaan Droncitabletteja jopa kahdeksankertaisena annoksena normaaliin verrattuna. Nenäpunkin torjuntaan käytetyllä ivermektinillä on todettu olevan tehoa myös useimpiin sisäloisiin. Suurissa kenneleissä voi olla hyvä välillä vaihtaa valmistetta immuunien loiskantojen kehittymisen välttämiseksi.

Lopuksi korostaisin kasvattajan velvollisuuksia rodussa esiintyvien perinnöllisten vikojen ja sairauksien tiedottamisesta uudelle omistajalle ja hänen ohjaamisestaan niiden vastustamisessa rotujärjestön suositusten mukaisesti.

Helga Lipponen

Ilvesmetsästystä suomenajokoiralla

Ilvestä ajavat suomenajokoirat Topi ja Melu Risto Korhosen kotipihalla Lapinlahdella.

Suomenajokoiraa on käytetään perinteisesti jäniksen ja ketun metsästykseseen, mutta alueilla, joilla ilveskannat ovat runsastuneet, suomenajokoirat ajavat myös ilvestä. Lapinlahdella tällainen koirat on Risto Korhosella. Korpisen alueella Varpaisjärvellä on voimakas ilveskanta ja muutama lupa ilveksenkaatoon myönnetään vuosittain. Korpinen on kallioista saloseutua, jossa ilves viihtyy hyvin. Yhtenäinen salo ulottuu Kaajaan saakka. Myöskin susia on ilmaantunut alueelle, viime syksynä meni muutama koirat suden suuhun. Riston koiralta Melulta on ammuttu puolenkymmentä ilvestä. Yksi niistä on päättynyt näyttävästi Korhosen kotitalon tuvan vitriiniin. Melu on ajanut ilvestä vuoden ikäisestä alkaen ja sen suvussa on ollut hyviä ketunajureita. Iäkkään Melun manttelinperijänä on Topi, joka on ollut Melun opissa muutaman kerran.

Metsästys on syrjäkylien harrastus

Metsällä käydään joskus seitsemänä päivänä viikossa. "Eipä täällä

salolla ole juuri muita vapaa-ajanviettomahdollisuuksia", toteaa Risto. Riistana on pääasiassa jänis ja kettu, harvemmin ilves. Lapinlahden hyvin hoidetuilla riista-alueilla kelpaakin metsästää.

Ilvesmetsästys on porukan hommaa, ilveksen asuma-alueelle tehdään passiketju, jonka eteen toivotaan koiran ajavan ilveksen.

"Jo haukkuänessä tietää, että nyt on ilves ajossa. Melu ajaa ilmevainulla, se on joutuisaa. Ilvestä ajavan koiran pitäisi herätellä, että ilves pääsee rauhassa lähtemään, eikä koirat törmää siihen heti alussa" kertoo Risto. "Kun ilves pysähtyy, koirat

haukkuu seisontahaukua, missään tapauksessa se ei saa mennä kiinni ilvekseen."

Luovutusikäisen pennun tulee olla kiiltäväkarvainen, kiinteälihaksinen ja vilkas olemukseltaan.

kivennäislähteeksi soveltuu hyvin em. luujauhon, liitujauhon ja maitokalkin seos, jota suomenajokoiran pennulle annetaan 0,5 painokiloa kohden vuorokaudessa (1-2 tl koosta ja kasvuiästä riippuen). **Vitamiinoitujen koiranrehujen ja erilaisten vitamiinivalmisteiden samanaikaisen annon seurauksena ongelmana on pikemminkin vitamiinien yliannostus kuin niiden puute.** Tavanomaisessa ruokinnassa riittää vitamiinilähteeksi tavallinen kalanmaksaöljy, jota kasvavalle suo-

SUOMENAJOKOIRAN ATAKSIA L. PIENTEN AIVOJEN ETENEVÄ RAPPEUTUMA

Ataksian oireet ilmenevät pennulla noin 2-3 kk:n iässä. Ensimmäisenä ilmenee pään vapinaa, joka vähitellen lisääntyy ja alkaa myöhemmin haitata pennun ruokailua. Pennun liikkeet muuttuvat epävakaaiksi ja horjahteleviksi. Siitä johtuen, että pienet aivot toimivat tahdonalaisten lihastoimintojen koordinaatio-keskuksena, etuja takaraajojen "synkronointi" pettää ja pentu alkaa kaatuilla nurin varsinkin ravatesaan ja laukatesaan. Sairaana yksilön iän karttuessa liikkuminen ja syöminen käyvät mahdottomiksi ja pentu on ennen pitkää lopetettava. Lisäksi lihaksiston surkastumista ja köyryselkäisyyttä tavataan taudin edetessä. Kyseessä on keskushermoston rappeutumasairaus ja mitään parantavaa tai oireita lievittävää hoitoa ei ole olemassa.

Tutkimuksella on selvitetty, että ataksia on selvästi perinnöllinen. Edelleen periytymismekanismi on melko yksinkertainen, ts. sairauden aiheuttaa yksi peittyvä geenipari. Resessiivisyys eli väistävasti periytyvyys pitää sisällään sen, että aina kun syntyy ataksiapentu, sen on pitänyt saada vian aiheuttama haitallinen perintötekijä molemmilta vanhemmiltaan. Ts. molemmat vanhemmat ovat taudinkantajia. Toisaalta on hyvä muistaa se, että ataksiapennun kliinisesti terveet sisarukset voivat olla virheellisen geenin kantajia tai myöskin perimältään täysin vapaita haittageenistä. Suomenajokoiran ataksiaa ovat tutkineet ja tutkimustuloksia julkaisseet Pentti

Suomenajokoiralla on suoritettu siitoskokeiluja ataksian periytyvyyden selvittämiseksi. Kuvassa prof. Saki Paatsama ja siitoskokeilut käynnistänyt, aktiivisena ajokoiraharrastajanakin tunnettu eläinlääkäri Pentti Tonttila.

ti Tonttila ja Lars-Axel Lindberg.

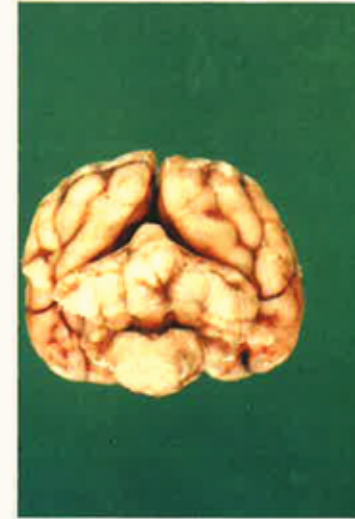
Ataksiaan suhtaudutaan usein varsin tunneperäisesti johtuen siitä, että sen oireet eivät ole mitään kaunista katseltavaa ja ne puhkeavat yleensä vasta silloin, kun pentu on jo uudessa kodissa. Kuitenkin se voidaan mielestäni rinnastaa muihin perinnöllisiin melko säännöllisesti esiintyviin vikoihin kuten esim. purentavikoihin tai hännän nikamavikaan. Viimeksi mainitut kasvattajan on kuitenkin helppo karsia jo ennen pentujen luovuttamista, josta syystä niihin suhtaudutaan ajokoiraväen keskuudessa melko välinpitämättömästi, vaikka ne sinänsä nollaavina vikoina ovat periaatteessa yhtä haitallisia kuin ataksiakin.

Koiranomistajaa eniten askarruttava kysymys ataksian kohdalla on se, kuinka siihen tulisi suhtautua ja minkälaisia vastustustoimenpiteitä tarvitaan. Vastustamisessa rankin toimenpide on se, että kaikki taudinkantajat ja niiden lähisukulaiset karsitaan siitoksesta esim. PE-VISA- tai muilla määräyksillä. Tämä ei kuitenkaan mm. SKL:n perinnöllisyysasiantuntijoiden mukaan ole hyvä vastustuskeino silloin, kun on kysymyksessä resessiivinen eli väistävasti periytyvä ominaisuus. Liian rankoilla toimenpiteillä, niin kuin muidenkin ominaisuuksien kohdalla, voidaan menettää samalla paljon hyvää jalostusmateriaalia. Lisäksi rajulla-

kaan karsinnalla ei pystytä seulomaan kaikkia taudinkantajia ja tällainen voimakas myös sukulaisiin ulottuva karsinta voi kohdistua myös perimältään täysin terveisiinkin yksilöihin kuten edeltä ilmenee. Toinen mielestäni nykyises-

sä ataksiatilanteessa toimivampi lähestymistapa on se, että urosten ja narttujen omistajat veloitetaan ilmoittamaan syntyneistä ataksiapennuista esim. järjestön jalostustoimikunnalle. Jalostustoimikunta voi tällöin tarvittaessa

ryhtyä rajoittaviin ym. toimenpiteisiin kulloinkin vallitsevan tilanteen mukaan. Ainakaan sukusiitosta ei tule käyttää linjoissa, joissa ataksiaa esiintyy. Luonnollisesti ataksiapentuihin johtaneita yhdistelmiä ei tule uusia ja on syytä välttää näitä lähellä olevia yhdistelmiä. Koko rodun kannalta on varsin tärkeää muistaa se, että jos jotakin haittageenin todettua kantajaa esim. urosta käytetään hyvin runsaasti siitokseen, tämä voi aiheuttaa huomattavia ongelmia seuraavissa sukupolvissa. Avomuus tässä niin kuin muidenkin perinnöllisten sairauksien kohdalla on ratkaisevaa tilanteen kurissa pitämiseksi.

Ataksiaa sairastavan pennun aivot takaapäin kuvattuna. Pienet aivot ovat painuneet kasaan ja ovat kooltaan selvästi pienentyneet.

Terveen pennun aivot, jossa pienet aivot normaalimuotoiset ja -kokoiset.

Hajumuisti ja sorkkaeläinvapaus

Hajumuistin avulla eläin välttää vaaroja, löytää ravintoa ja tunnistaa sukulaisensa. Hyödynnä hajumuistia opettaessasi ajokoiraa sorkkaeläinvapaaksi! Pennun voi opettaa erottamaan jäniksen jälki peuran jäljistä.

Sekä eläimillä että ihmisillä on erinomainen kyky säilyttää muistissa erilaisia hajuja. Tuoksu voi tuoda mieleen tapahtumia, joista on kulunut vuosia. Tutkijat ovat todenneet, että paras kyky muistaa erilaisia hajuja on ihmisillä 20 ja 40 ikävuoden välillä.

Naisilla on ilmeisesti parempi hajuaisti kuin samanikäisillä miehillä. Ihmisen hajuaisti tylsistyy iän myötä. Noin puolet kaikista 80-vuotiaista on suurin piirtein menettänyt kykynsä haistaa erilaisia tuoksua.

Vanhat ajokoirat

Tietojen mukaan koiran hajuaisti pysyy muuttumattoman hyvänä koko sen eliniän. Vanhat koirat voivat joskus vaikuttaa siltä, kuin niiden hajuaisti olisi parempi kuin nuorilla. Paremmuus on varmasti

näennäistä; on pikemminkin niin, että vanha koira kokeneisuutensa ansiosta vain hyödyntää hajuaistinsa paremmin. Tosin vanha ajokoiria, joka on ollut koko aktiivikänsä sorkkaeläinvapaa, voi jälleen alkaa ajaa valkohäntäpeuraa. Jotkut hajutoiminnot voivat kaikesta huolimatta tylsistyä vanhoilla koirilla.

Jälki tarkoittaa ruokaa

Koiran tietoisuudessa jäniksen, peuran tai linnun haju tarkoittaa ravintoa. Meillä on tapana sanoa, että koiramme rakastavat metsästystä. Varmasti koirasta onkin hauskaa päästä metsästämään ja juosta siellä vapaana, mutta metsästysinto ei ole vapaan tahdon ohjattavissa.

Useimmat metsästyskoirat aja-

vat, vaikkei se olisi hauskaakaan. Koira ei tunne tassujen vuotavan verta tai nivelien särkevän. Metsästyksessä on kysymys hengissä selviytymisestä. Olkoonkin, että kotieläinjalostus on saanut aikaan koiria, jotka ajavat "ajamisen vuoksi". Riistan himo on syrjäytetty. Monien koirien kiinnostus kiinni saatua riistaa kohtaan on vähäinen tai täysin olematon. Käyttäytymistä ohjaava mekanismi on kuitenkin sama, riistaeläin houkuttelee koiran metsästämään.

Kaikkien nisäkkäiden poikasten aistit ovat avoinna kaikelle tiedolle, jolla on merkitystä hengissä pysymiselle. Koira ei ole poikkeus. Hajuaistia ja hajumuistia kannattaa käyttää apuna koulutuksessa jo pikkupentuasteella.

Pentu voi oppia erottamaan peuran- ja jäniksenjäljen toisistaan jo aivan nuorena. Se tosin tapahtuu ilman, että ihminen puuttuu asiaan, mutta peuran- ja jäniksenjäljen välinen ero ei merkitse koiralle mitään. Omistajan on selvitettävä sille eron merkitys. Koiran tietoisuudessa kauriin on oltava vastenmielinen. Peuranhajun on herättävä epämiellyttäviä muistoja!

Saata pentu aikaisin yhteyteen tuoreiden riistansorkkien ja peurankoipien kanssa. Niitä voi tarvittaessa pakastaa ja sulattaa sitten. Pentu ei saa kuitenkaan koskaan pureskella sorkkia. Nosta se niskasta ilmaan, jos se yrittää ottaa peuranjalan. Päivittäinen toistuva lyhyt harjoitus on hyvästä. On ole-

massa koiria, jotka eivät koskaan ole ajaneet kaurista, kun ne jo pentuna on opetettu erottamaan toisistaan peuran ja jäniksenhajun.

Nartun nenä tukkeutuu juoksuaikana

Juoksuaikana nartun nenä menee tukkoon, siksi ne ajavat huonosti.

Useimmat nartut ajavat huonosti ollessaan kiimassa. Hormonit kummittelevat, sanotaan. Sukupuolihormonit vaikuttavat kausittaisesti naaraseläimiin. Vaikutus ei tunnu vain kiimakauden aikana, vaan myös silloin, kun narttu olisi saanut pennut, jos se olisi tullut kantavaksi.

On kuitenkin paljon todisteita siitä, että hajuaisti toimii huonosti. Hormonit vaikuttavat hajulimakalvoon, se turpoaa. Koiran nenä menee yksinkertaisesti tukkoon.

Keinotekoinen peurantuoksu ei toimi

Keinotekoiset villieläinhajut voisivat mullistaa sorkkaeläinvapauskoulutuksen. Kemistit ja biologit voivat kyllä valmistaa hajuja hyönteisistä ja nisäkkäistä, mutta koira on niin "hajuälykäs", ettei se mene lankaan.

Viime vuosien aikana tutkijat ovat tehneet suuria keksintöjä hyönteisten ja nisäkkäiden hajukielestä. Sen tuloksena nykyisin voidaan vangita tiettyjä tuohyönteisiä niiden omien "rakkaustuoksujen" avulla. Naaraan hajuaineita pannaan ansaan, johon koirat jäävät kiinni. Tämä tuoheläinten torjuntatapa on myrkytön ja vaikuttaa vain siihen lajiin, johon on tarkoituskinn.

Jänis ja peura

Jäniksen- ja peuranhajunkin tekemiseen tarvittava tieto on olemassa. Meitä metsästäjiä keinotekoiset hajut voisivat auttaa pyrkisämme kouluttamaan koirista sorkkaeläinvapaita.

Teoreettisesti on siis mahdollista kopioida peuran hajuja, mutta vain tietyssä tilanteessa. Ongelma on se, että haju vaihtelee riippuen erilaisista fysiologisista tilanteista, iästä ja ehkä myös kauriin mielialasta. Keinotekoisesta aineesta tulisi aivan liian vakio tai yksipuolinen, jotta koira yhdistäisi sen luonnollisiin hajuihin.

Drontal[®] comp. vet

Kerta-annoksella eroon madoista!

VALMISTETIEDOT
DRONTAL[®] COMP VET tabletti
Vaikuttavat aineet: Febantel 150 mg, pyrantelimonohydraatti 141 mg, prasiikverit 50 mg.
Kohde-eläinlaje: Koira.
Käyttötarkoitus: Mieläke koirien pyörömadon (nematodien) ja heimonien hälytöön.
Milloin valmistetta ei tule käyttää?
Ei suositella käytettäväksi nartulla tiineyden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana.
Annostus ja antotapa: Kerta-annus: 1 tabletti 10 kg kohti. Tabletti voidaan antaa juuri ennen ruokintaa tai ruokaa sekoitettuna. Ravinnon suhteen ei ole rajoituksia.
Pakkaukset: 2 kpl ja 20 kpl.
Huomi! Tutustu huolellisesti pakkauksessa olevaan valmistajan käyttöohjeeseen ennen käyttöä.
Myyntiluvan haltija: Bayer AG, Leverkusen, Saksa.
Lisätietoja: Orion Pharma Etelä-Suomi, PL 425, 20101 Turku. Puh. (02) 272 7211. www.orionpharma.fi

1931-2021

Kemin Kennelkerho ry, eteläisen Lapin vahva kennel- yhdistys täytti 90 v

Harvalukuiset aikakautensa Suomenajokoira-harrastajat perustivat kennelyhdistyksen Kemissä jo vuonna 1931. Yhdistys on toiminut menestyksekkäästi jo alkuaikojen ajokokeiden järjestämisessä sekä myöhemmin suurtenkin KV-koiranäyttelyiden vastuullisena järjestäjänä Kemin alueella. Kemin Kennelkerho ry on pitkäaikainen SAJ:n jäsenyhdistys.

(Ohessa katkelma silloisen johtokunnan erähenkisestä "pöytäkirjasta". Teksti on alkuperäinen ja vanhaa mukailen puhtaaksi kirjoittanut Markku Mattila, Kerhon sihteerinä ja puh.johtajana vv 1992-2012).

Pöytäkirja Kemin Kennelkerhon jahti-kauden avauksesta Simon Alajokikylän Alakärpässä 1 p:nä syyskuuta 1940

Saapui syksy sydänmaalle, Simojoellekin sujahti.
Saip' on virta vierahia, "Pussin" täyelti urosta.
Siin on miestä, siin on mieltä, siin on asetta, asua.
Siin on hurttaa huoletonta, jos on koiraa kelvollista.

Alakärpän aukealla, talon nurkan tanhualla.
Kaikilla on yksi mieli: huomenissa sunnuntaina
ensmäisnä syyskuuta, loppu loma laiturilta,
juoksu joutava "Juholta".

Siksi kaukaa kaupungista, Kemin kuululta
kujilta, saapui sankarit soreat, mainehikkaat
metsämiehet, yllyttämät Risto Linnan, ison
Ilmarin johdossa, Lupin lempeän ovelta Hepo-
ojan heittäminä pitkin polun polvekkaita au-
tostradoa ajaen.

Kaksi tarvittiin taloa, taloista jokainen huone,
väsyneiden venytellä, majoitukseen matka-
miesten.

Pentti, Paavo, Matti, Taisto ehti Einiön edellä
ottaa toisen Alakärpän makuuksista
mukavimmat alle istuin-lihastensa,
selkärankaisna ratoksi.
Toki vaipui vaatturikin viereen veljen viimei-
simmän, kuorsaajista kauheimman, Matti Pit-
käsen perälle.

Erkka-poika, pullovahti, joka joutui juotta-

mahan, saunakaljat kansallensa - otti itsekin
osasen - jäip' on vallan vuotehetta.
Katsoi kuuta kaiken yötä, etsi puuta,
jonka juurelle jalosti piilotteli pisaraisen,
juhla juomasta jalosta.

- Kertoi kyllä koiranleuat Erkan olleen aamu-
yöstä paremmillakin paloilla,
joista antoi antimiksi,
lunnahiksi luovutteli, myssyn päästä paina-
masta, lakin kiireettä karisti.

Tällä aikaa toinen puoli jahtijoukkoa jakeli,
Alakärppä ykkösessä huomispäivän jahtimai-
ta.
Jakoi maita, arpoi maita, katsoi kahvin poros-
takin, jaloviinasta uteli, kellä oisi suurin onni
alkavana jahtivuonna, kenen koira kehumalla
oisi arvossa ylinnä.

Mutt' ei malta suuta soittaa kaiken iltaa mie-
het.
Otti Einari komennon koska voima vallan jou-
tilaana hartioissa, pohkehissa, suonikkaisissa
sormissansa, naukui niskanikamissa.
Otti Markuksen mukahan, toveriksi Tikano-
jan, selitteli suunnitelman, kuinka kansaa
kaadetahan, kasapäihin Kakkosessa.

Toimen pojat toimeen tarttuu, marssivat kuin
myrskytuuli!
Ylös ajavat rutosti koko kämpän kakkosessa.
Hihkaisevat hillitysti, utelevat näin ujosti:
- Täällä oisko miestä vastaan pienten poikain
painileikkiin?

Paavo-poika, potra poika sanan virkkoi noin
nimesi:
Vaikka olet veikkoseni yhtä pitkä kuin leveä,
tule tänne tasapohja! Eikö löytyne Sinultai
tutkiskellen takapuoli, haavimalla hartiatkin,
jotka lattiaan lakaisen, tanterelle tasoittelen.

Kaks oli kovoa kohta, sylitysten sykkyrässä.
Tanner taipui, leuat letkui, vuoliaiset voivot-
teli, maali lattian levisi!
Tulta tiukkui silmäkulmat, paukahteli pöksyn
pielet, konsa urhot ottelivat, känsäkourat
käänteletti.
Vielä tuokion tupoa tärisytti taitopaini, kun-
nes kerran kellistehi, pystypainista putosi
joukko, jäsentä jaloa, nippu naukuvaa nivel-
tä, permannolle pitkällensä.

- Katseltihin, tutkittihin: - Niin oli Einari ylin-
nä, Paavon päällä painajana, vaikka housut
holtitoinna, henkseleitä hajallansa, vailla
nappeja narisi.
Parterissa Pentti-poika rikkoi Riston rintalui-
hin käsivartensa väkevän, joka muutti muo-
toansa, vaihtoi vallan väriänsä, otti neekerin
hipiän, kun oli Risto rinnan päällä Tikanpoika
painamassa.

Jopa tuosta Pentti suuttui, muoto muuttui.
Keksi Matin kellimässä, laiskan pojan loiko-
massa, päästäveettävän povessa. "Ylös Matti
maito-parta, käy kanssani kisan, tasapähen
tappelohon! jne. painitarina jatkuu..

Päätyi pian painijaiset, urhot oljille ojentui,
koirat uinui unelmissaan - kuu kulki ylitse
taivaan.
Jopa joutui armas aamu, astui aurinko avuksi.
Siristi silmiä miehet, kylki kääntyi, ylös vään-
tyi, toinen toisensa perähän.
Kahvit suihin suistettiin, niin oltiin hereillä
kohta.
- Matkaan siis ja jahti alkaa. Mutta seis, ei
juuri vielä!
Kahvipussi hukassa, eikä saata metsään men-
nä, kunnollinen kansalainen, ilman kahvia
salolle.
Sattui nyt näin julmetusti: - Oli Erkan reppu
poissa.

Erkka juomia jaloja, pani piiloon reppusessa,
eilen hämyssä illan.
Muisti kuusen kukkalatvan, taikka lakkapään

petäjän, jonka juureen johdatteli, repun sekä
saunakaljan, kaljan sekä kahvipussin.
Ken nyt keksii lähimailta, kyllin suuren hirmu-
männyn, sepä löytää aartehenkin.
Kuu kai kähvelsi petäjän, taikka pöllö kuusen
noitui, kun ei mailla mantuvilla, siinnä silmän
kantamalla, muuta puuta kuin pajua, kesken-
kasvuista katajaa.
...tarina jatkuu kahden sivun verran....mutta
loikataan eteenpäin....

Kaikki selvää, jahti alkaa.
Eipä ollut markkinoita tällä kertaa Metsolas-
sa, ei tavattu Tapion kansaa, kasapäissä kuuk-
kimassa.
Saipa Taisto sentään koittaa, kumpi on so-
mempi voittaa, talvellinen ryssänjahti vaiko
pupujussin tahti.
Eipä siitä mitään tullut! Kukapa nyt hauli-
kolla, kahdesti vain laukeavalla ehtis maaliin
liikkuvahan.
Peekoohan sen täytyy olla!

- Markus oli sukkelampi, neljä kertaa paukkui
pyssy jänöjussin hypellessä yli maantien hiljal-
lensa.
Sai kai vähän housuillensa jussikin, kun tuosta
suuttui vallan sprintteriksi muuttui.

Koirat kyllä kunnostautui vallankin Vei ja
Heta.
Heta luonnoltansa hellä, leikki kera Vein ja
telmi parhaillaan kun paha Pero ajoi "jussin"
samaa joukkoon.
Ensin nämä ilostuivat nähdessänsä oudon vie-
raan käyvän kohti leikkikenttää
- ilo pian suruks vaihtui "jussin" - seuraa ou-
dostellen - pötkiessä heti pakoon.
Ihmetytti moinen meno Veitä, kuin myös hel-
lää Hetaa.
Heta onkin harrastukset korkeammat kuin
juosta jälkeen tyhmän jänöjussin.
Sen sai jokainenkin nähdä, minkä arvon mak-
karalle antoi Heta, ei se kiellä mitään siltä,
joka kerran reiluun makkarata näyttää.
Joskus kun sen mielen täyttää syvä, aito tosi
tunne, on se valmis ilman palkkaa syleile-
mään saapasjalkaa.

Kauan säilyi salattuna yksi arvoitus vakava,
oliko se Ollin koira vaiko Paavon kiivas Kimmo,
joka herätti jäniksen ylen uljaasti ajetun,
yli vetten, yli mäkien Ollin kaataman, komean.

Hiljaksellansa hitahasti tuli selvyys sekavuuteen, aukeni ankara pulma, senhän **Einiö** ehätti: kuusesta kun haukkaa ampui, jänis juoksi katajasta. Vähitellen väsyneitten metsämiesten mieleen muistui majapaikassa hyvässä vuotteleva lihapottu, lihapottu niin lihava.

Täyttyi tupa syömäreistä, syömäreistä ja surusta.

Suruhumpa tämä syynä: ukkoa on ylen äijä, miestä kuin meren mutaa, joita koti vuotelevi kerallaan lihan apua - kunniaa lisäksi hiukan – kukin tuomahan kotihin.

Kuin nyt kunnia jakoa, kuinka lihat levitellä, kun on saalista vähäsen.

Pari pyytä, jänistä kaksi, ylen outo on jakoa yhen tusinan osalle, puolentoista tarpehiksi.

Apu lähti olusista, talouskaljasta käkesi. Siitä lähti sielunvoimat innoitus tähän ideaan:

Arvottakoon koko saalis, onni oikeaan osu-

nee.

Arvonnasta oli onni tehdä julman juhlallinen julkiselle **notaarille**, tehtävä oman alansa. Oikeutta maassa ei saa, ken ei sitä itse hanki. Tämän huomasi kohta **Olli**, kun sai oman ampumansa "jussin" ostaa omaksensa, **viiden kymmen setelillä**, jonka **Kerho hyvillän-** **sä liitti omaan kassahansa.**

Painui päivä kohti lanttä, **Hepo-Ojan** hevonen ääni kun taas alkoi hirnahtella kotimatkan kestäessä sorjalla somerotiella.

Pussi oli pullonsa mukavia muistelmia, mukavilla muistajilla.

Vielä viikonkin perästä muistuu mieleen moni mutka, metka mutka matkaltamme, noille maille mairehille, **Alakärpän** aukeille jolla matkalla mukana oli paitsi mainituista **Toolperi ja Kukkos-Antti, Hannes Snellmanni ja Lassi.**

120 v SAJ-FSK VUOSIKOKOUS 18.6.2022 Salo

Suomen Ajokoirajärjestö - Finska Stövarklubben ry:n vuosikokous (ylimääräinen kokous)
lauantaina 18.6.2022 kello 13.00
os. Astrum-keskus, Salorankatu 5-7, 24240 Salo. www.astrumkeskus.fi

Kokouksessa käsitellään sääntömääräisten asioiden lisäksi

Hallituksen esitykset

- **Hallituksen esitys sääntömuutos Valtakunnallisen Kilpa-ottelun valintakokeiden järjestämisohjeisiin kohtaan 4.1**

Valintakokeeseen valittavan koiran tulee olla ilmoittautumisajankohtaan mennessä palkittu ajokokeen ensimmäisellä palkinnolla ja FCI:n tunnustaman maan kenneljärjestön hyväksymässä koiranäyttelyssä vähintään laatuarvostelun toisella palkinnolla, laatuarvostelun H, 15 kuukautta täytettyään. (Päivitetty nykyisiä näyttelysääntöjä vastaavaksi 1.9.2012)

- **Hallituksen esitys ajokokeen sääntömuutosesitys LIITE 1**

Jäsenten tekemät esitykset

- **Venäjänajokoirayhdistys ry:n esitys, hyväksytty Venäjänajokoirayhdistys ry:n ylimääräisessä yleisessä kokouksessa 14.8.2021**

Venäjänajokoiran PEVISA ajalle 1.1.2023 – 31.12.2025

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkkakuvaus- ja kyynärkuvauslausunto. Kuvauksen alaikäraja on 12 kk. Koiralla ei saa pentujen rekisteröintihetkellä olla yli 25 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan. Pentueen sukusiitosaste saa olla enintään 6,25 % seitsemästä sukupolvesta laskettuna. Laskennassa huomioidaan SKL:n tiedossa olevat esivanhemmat. Ulkomaisia uroksia koskeva poikkeus: Ei vaadita lonkkakuvaus- eikä kyynärnivelkuvaustulosta.

- **Anu Paarlahti, Kirsi Marja Pentti/Villakintun, Anu Rahikka/Karhutarhan, Marjo-Riitta Öling, Hanna Lintuneva esitys puolajahtikoiran, karkeakarvaisen istrianajokoiran, karkeakarvaisen bosnianajokoiran sekä sveitsinajokoiran muotovalionarvosäännöstä koskien vaadittavaa käyttötulosta. LIITE 2**

Valtakirjojen tarkastus on samassa paikassa klo 10.00-12.30.

Kokouksessa on jokaisella 15 vuotta täyttäneellä henkilöjäsenellä äänioikeus ja jokaisella äänioikeutetulla yksi (1) ääni. Jäsenyhdistyksellä on yksi ääni kutakin yhdistyksen 20 jäsentä kohti, kuitenkin enintään 5 ääntä. Jäsenenä olevalla rekisteröidyllä kennelpiirillä on yksi (1) ääni kutakin piirin jäsenenä olevaa Suomen Ajokoirajärjestön jäsenyhdistystä kohti, kuitenkin enintään 5 ääntä. Jäsen saa valtakirjalla edustaa poissaolevia äänioikeutettuja jäseniä. Sama jäsen saa valtakirjalla edustaa enintään neljää henkilöjäsentä ja enintään kahta jäsenyhdistystä. Sama jäsen voi kuitenkin käyttää enintään 1/20 kokouksen pöytäkirjaan merkitystä äänimäärästä.

Valtakirjassa on ilmoitettava yhdistyksen jäsenmäärä. Valtakirjojen on oltava oikeiksi todistettuja ja yhdistyksen jäsenmäärällä ja leimalla varustettuja. Valtakirjassa on mainittava valtakirjan antajan jäsennumero. Ainoastaan joko v. 2021 tai 2022 maksaneilla 15 vuotta täyttäneillä jäsenillä on vuosikokouksessa äänioikeus.

**Tervetuloa!
Hallitus**

Vuosikokouksessa jaetaan perinteisesti **SAJ-FSK:n myöntämät ansiomerkit ja palkinnot**.
Pyydämme palauttamaan kiertopalkinnot kaiverrettuna viimeistään 1.6.2022
Hemmo Kivelä puh. 040 545 2284 hemmo.kivela@luukku.com

**Majoitus- ja illallipaikka on Sokos Hotel Rikala, Asemakatu 15, 24100 Salo.
Paikoitustilaa ja näyttelypaikka Helenankatu 1, Salo.**

Huonehinnat: 1hh = 94e/vrk. 2hh = 114e/vrk. 3hh = 134e/vrk. LEMMIKKILISÄ 25e.
Buffet-illallinen 40 e/hlö.

Jokainen varaa ja maksaa huoneensa ja illallisen itse tunnuksella SAJ22 suoraan hotellista
puh. 02 7744 100 tai e-maililla reception.rikala@sok.fi 28.5.2022 mennessä.

VALTAKIRJA

Valtuutan / valtuutamme (edustajan nimi)

edustamaan itseäni / yhdistystämme (valtakirjan antajan nimi)
Suomen Ajokoirajärjestö - Finska Stövarklubben ry:n vuosikokouksessa lauantaina 18.6.2022.

Yhdistyksemme jäsenmäärä oli 31.12.2021 _____ henkilöä.

Paikka ja aika _____

Allekirjoitus (yhdistyksen leima) SAJ:n jäsennumero

Allekirjoituksen oikeaksi todistavat ja nimenselvennökset:

LIITE 1

Hallituksen muutosesitys ajokokeen ja ketunajokokeen sääntöihin ja ohjeeseen

Muutosehdotus ajokokeen ja ketunajokokeen sääntöjen kohtiin 3.2. ja 10.1.

3.2. Rajoitukset

Koe voidaan järjestää vain, jos siihen osallistuu vähintään kolme (3) koiraa.

Kokeen järjestäjä voi perua kokeen, mikäli osallistujia on vähemmän kuin kolme (3).

Koetoimikunnalla on oikeus rajoittaa osallistuvien koirien lukumäärää ilmoittautumisjärjestyksen mukaisesti, jos koejärjestelyt niin vaativat. Kokeeseen ei saa osallistua.

- 1) Sairas koira.
- 2) Kantava narttu 30 vuorokautta ennen arvioitua penikoimista ja 42 vuorokautta penikoimisen jälkeen.
- 3) Koira, joka ei täytä Kennelliiton antidopingsäännön vaatimuksia.
- 4) Kiimainen narttu

10. 1. Ilmoittautuminen

Kokeeseen on ilmoittauduttava ja osanottomaksu on maksettava aikaisintaan kuukautta ja viimeistään viisi päivää ennen kokeen alkua. Koiranomistajille ilmoitetaan kokeeseen pääsystä viimeistään heti ilmoittautumisajan päättyttyä.

Kokeeseen ilmoittaudutaan järjestäjän määrämällä tavalla.

Muutosehdotus ajokokeen yleisohjeeseen

3.1. Koirien arvonta maastoihin (s. 12-13)

Koira osallistuu kokeeseen, jos se on mukana arvonnassa.

Koirat arvotaan maastoihin ylituomarin puhuttelun jälkeen, mikäli järjestelyt eivät vaadi tekemään sitä etukäteen. Arvonta suoritetaan ylituomarin hyväksymällä puolueettomalla tavalla.

Mikäli ilmenee voittamattomia järjestelyvaikeuksia, ylituomarilla on arvonnän jälkeenkin oikeus siirtää palkintotuomareita ryhmästä toiseen.

Kahden viikon kokeessa koiranohjaajalla on oikeus ehdottaa koiralleen koemaastoa koetoimikunnan hyväksyttäväksi. Koirien arvonta maastoihin

suoritetaan tarvittaessa:

3.8. Sulkeminen kokeesta (s. 15-16)

...

Koira suljetaan niin ikään kokeesta, jos se koetteluajana alkaa ajaa sorkkaeläintä (poisluettuna villisika) ja ajaa sitä yhtäjaksoisesti 30 minuutin ajan tai ajo päättyy sorkkaeläimen raateluun. Mikäli koiraa ei saada kytketyksi, seurataan ajoa koetteluajan päätyttyäkin, jotta nähdään johtaako se sulkemiseen vai ei.

...

Muutosehdotus ketunajokokeen yleisohjeeseen

3.1. Koirien arvonta maastoihin (s. 11-12)

Koira osallistuu kokeeseen, jos se on mukana arvonnassa.

Koirat arvotaan maastoihin ylituomarin puhuttelun jälkeen, mikäli järjestelyt eivät vaadi tekemään sitä etukäteen. Arvonta suoritetaan ylituomarin hyväksymällä puolueettomalla tavalla.

Mikäli ilmenee voittamattomia järjestelyvaikeuksia, ylituomarilla on arvonnän jälkeenkin oikeus siirtää palkintotuomareita ryhmästä toiseen.

Kahden viikon kokeessa koiranohjaajalla on oikeus ehdottaa koiralleen koemaastoa koetoimikunnan hyväksyttäväksi. Koirien arvonta maastoihin suoritetaan tarvittaessa:

3.8. Sulkeminen kokeesta (s. 14-15)

...

Koira suljetaan niin ikään kokeesta, jos se koetteluajana ajaa sorkkaeläintä (poisluettuna villisika) yhteensä 30 minuuttia tai ajo päättyy sorkkaeläimen raateluun. Mikäli koiraa ei saada kytketyksi, seurataan ajoa koetteluajan päätyttyäkin, jotta nähdään johtaako se sulkemiseen vai ei.

...

Muutosesitys ajokokeen palkintotuomarin ohjeen kohtiin 1.3 ja 2.2.

1.3. Koiranohjaajaa koskevia ohjeita (s. 20)

Koiranohjaaja, jolla tarkoitetaan koiran omistajaa tai

hänen edustajaansa, tulee noudattaa ylituomarin, ryhmänjohtajan ja palkintotuomarin hänelle antamia ohjeita.

Koiralla tulee olla sama ohjaaja koko koepäivän ajan, pakottavissa tapauksissa ohjaajan vaihdon hyväksyy ylituomari.

Koiranohjaaja ei saa millään tavalla auttaa koiraansa eikä ilman palkintotuomarin lupaa puuttua koiransa työskentelyyn eikä kytkeä koiraansa muulloin kuin luopuessaan kokeesta.

Kohtuuttoman häiriön keskeyttäessä ensimmäisen ajoerän, koiranohjaajalla on oikeus päättää, jatketaanko erä loppuun vai siirrytäänkö seuraavaan erään.

Mikäli toisen erän jälkeen on hakuaikaa käyttämättä, koiranohjaajalla on oikeus päättää, lasketaanko koira hakemaan uutta jänistä. Mahdollisen ajon alettua, voidaan keskeytyneestä ensimmäisestä ajoerästä jäänyt ajattamis aika käyttää loppuun.

Kohtuuttoman häiriön keskeyttäessä viimeisen ajoerän, koiranohjaajalla on oikeus päättää, jatketaanko erä loppuun vai keskeytetäänkö koe.

...

2.2. Kohtuuton häiriö

...

Kohtuuttoman häiriön viemä aika (s. 22-23)

Kohtuuttoman häiriön aiheuttaman keskeytyksen aikaa ei lasketa haku- tai ajattamis aikaan. Häiriön alkamisen ajankohdan palkintotuomari päättää tilannekohtaisesti tekemiensä havaintojen perusteella.

Häiriön aiheuttaman keskeytyksen aikaan kuuluu myös koiran kiinnittämiseen ja siirtymiseen kulunut aika.

Koiran kiinniotto, siirtyminen ja irtilasku on suoritettava viivyttelemättä.

Ajon päättyessä kohtuuttomaan häiriöön koiranohjaaja päättää jatketaanko ajoerä loppuun vai siirrytäänkö seuraavalle erälle, jos se on vielä ottamatta.

Mikäli toisen erän jälkeen on hakuaikaa käyttämättä, koiranohjaajalla on oikeus päättää, lasketaanko koira hakemaan uutta jänistä. Mahdollisen ajon alettua, voidaan keskeytyneestä ensimmäisestä ajoerästä jäänyt ajattamis aika käyttää loppuun.

Haku ja ajoaika merkitään ensimmäisen erän arvostelukorttiin. Arvioinnissa huomioidaan kaikki osasuoritukset käyttäen hyväksi apusarakkeita.

Mikäli kokeen viimeinen erä päättyy kohtuuttomaan häiriöön, koiranohjaaja päättää jatketaanko erä loppuun, vai keskeytetäänkö koe.

Mikäli koiranohjaaja päättää jatkaa erän loppuun, koira saa hakea uutta tai ajettua jänistä. Hakuun käytetty aika lasketaan hakuaikaan. Koira saa ajaa siinä erässä käyttämättä olevan ajattamisajan. Haku ja ajo arvostellaan kaikilta osin sääntöjen ja palkintotuomariohjeiden mukaisesti.

Muutosehdotus ajokokeen palkintotuomarin ohjeeseen kohtaan

5. Lisätiedot

Yleisohje

Vain todettua arvostellaan. Numeroiden on oltava oikeassa suhteessa annettuihin ominaisuusnumeroihin. Kumpikin tuomari tekee arvioinnin erikseen seuraavaa pääsääntöä noudattaen, ellei jäljempänä ole toisin määritelty:

5 = erinomainen

4 = erittäin hyvä

3 = hyvä

2 = välttävä

1 = heikko

Palkintotuomari merkitsee lisätiedot rastilla tai täysillä numeroilla. **Matkat merkitään 0,1 km tarkkuudella.**

OLOSUHTEET

10. Koiralle rasittavat olosuhteet

Merkitään, mikäli olosuhteet ovat erityisen rasittavat.

11. Paljas maa

12. Lumikeli, upottavan lumikerroksen paksuus senttimetreinä

13. Kohtalainen tai kova tuuli

14. Kuiva keli

15. Kosteaa keli

16. Kohtalainen tai kova sade

17. Lämpötila, asteluku merkitään

18. Maasto

Arvioinnissa otetaan huomioon jäniskannan lisäksi ajoa vaikeuttavat maastokohdat esim. tiet, hakkuumurrokot, kynnökset, vesiesteet, avokalliot ja maapohjan rehevä kasvusto. Alueella toiminnassa olevat koneet ja laitteet saattavat myös haitata koiran työskentelyä.

19. Lumipeitteen laatu

5 = Kauttaaltaan pehmeä lumikerros

4 = Kantava lumikerros, päällä pehmeä lumi

3 = Kantava, kova lumikerros

2 = Kauttaaltaan karkea, upottava lumikerros

1 = Upottava lumikerros, päällä kuori

HAKU

20. Laajuus

Arvioinnin tulee olla ainoastaan ominaisuutta kuvaava ottamatta kantaa siihen, mikä on hyvä tai huono
5 = erittäin laajahakuinen, ei pidä yhteyttä
4 = laajahakuinen
3 = keskinkertainen, normaali hakulaajuus
2 = hakee ryhmän läheltä
1 = ei hae itsenäisesti

21. Vainuamistapa

Ainoastaan ominaisuutta kuvaava ottamatta kantaa siihen, mikä on hyvä tai huono
5 = täysin ilmavainuinen
4 = enimmäkseen ilmavainuinen
3 = vaihteleva
2 = enimmäkseen jälkitarkka
1 = täysin jälkitarkka

22. Hakulöysoyden laatu

5 = erittäin lievä
4 = lievä
3 = häiritsevä
2 = harhaanjohtava
1 = niin runsas, ettei voi tietää ajaako koira vai haukkuuko tyhjää

23. Hakukuvio

5 = erinomainen, peittävä, rengastava
4 = erittäin hyvä, edellisen kaltainen, mutta ei niin peittävä
3 = hyvä
2 = välttävä, huonosti peittävä
1 = heikko, ei tarkoituksenmukainen

24. Suurin etäisyys

Suurin hakulenkkin laajuus.

25. Yöjälki löytyi

Lyhin etäisyys irtilaskupaikasta paikkaan, mistä yöjälki löytyi.

26. Eteneminen yöjäljellä

Pääsäännön mukaisesti.

27. Aika yöjäljellä

Yöjälkityöskentelyn aika minuutteina.

HAUKKU

30. Kuuluvuus

5 = erinomainen

4 = erittäin hyvä

3 = hyvä

2 = välttävä

1 = heikko

31. Kertovuus

5 = erinomainen

4 = erittäin hyvä

3 = hyvä

2 = välttävä

1 = heikko

32. Intohimoisuus

5 = erinomainen

4 = erittäin hyvä

3 = hyvä

2 = välttävä

1 = heikko

33. Tiheys

5 = erinomainen

4 = erittäin hyvä

3 = hyvä

2 = välttävä

1 = heikko

34. Äänien määrä

5 = täysin moniääninen

4 = enimmäkseen moniääninen

3 = kaksiaääninen

2 = enimmäkseen yksiaääninen

1 = yksiaääninen

35. Sukupuolileima

5 = täysin selvä

4 = selvä

3 = epäselvä

2 = virheellinen

1 = täysin virheellinen

36. Beaglen haukku

Lisätietonumero on vain ominaisuutta kuvaava ottamatta kantaa siihen, mikä on hyvä ja mikä huono

5 = ei käytössä

4 = haukkuva

3 = enimmäkseen haukkuva, osaksi ulvova

2 = enimmäkseen ulvova, osaksi haukkuva

1 = ulvova

37. Todettu kuuluvuus

Merkitään suurin etäisyys, mistä haukkua on arvosteltu.

METSÄSTYSINTO

40. Metsästysinto haun aikana

- 5 = jäljettömässä haussa vähäistä huomautettavaa
- 4 = yöjälkityössä vähäistä puutetta
- 3 = jäljettömässä haussa selvää haluttomuutta
- 2 = ei hae itsenäisesti jäljettömässä maastossa
- 1 = jättää yöjäljen ja on haluton työskentelemään

41. Metsästysinto ajon aikana

- 5 = vähäistä huomautettavaa pitkään jatkuneella hukalla
- 4 = vähäistä puutetta hukalla
- 3 = selvää haluttomuutta hukkatyöskentelyn aikana
- 2 = jättää hukkatyöskentelyn ja on haluton työskentelemään
- 1 = jättää ajojäljen ja on haluton työskentelemään

42. Metsästysinto koetteluajana

- 5 = koiralla moitteeton metsästysinto koko koetteluajan
- 4 = koiran innossa lievää huomautettavaa haku- tai ajotyöskentelyn aikana rasittavissa olosuhteissa
- 3 = koiran innossa lievää huomautettavaa haku- tai ajotyöskentelyn aikana normaaleissa olosuhteissa
- 2 = koiran innossa huomautettavaa niin, että se haittaa koesuoritusta
- 1 = koiran into selvästi puutteellinen niin, että koesuoritus ei onnistu. Koira suljetaan.

AJO

50. Sujuvuus

- Ajon sujuvuus ja etenevyys ottamatta kantaa ajon pituuteen.
- 5 = sujuvuudeltaan ja etenevyydeltään erinomainen, lähes katkoton ajo, hyvä yhteys ajettavaan
- 4 = sujuvuudeltaan ja etenevyydeltään erittäin hyvä ajo, muutamia katkoja, hyvä yhteys ajettavaan
- 3 = sujuvuudeltaan hyvä ajo, hyvä yhteys ajettavaan
- 2 = sujuvuudeltaan välttävä, katkonainen tai etenevyydeltään huono ajo, huono yhteys ajettavaan
- 1 = ajon sujuvuus huonoa tai koira ajaa kävellen, yhteys ajettavaan huono

51. Nopeus

- Ominaisuutta kuvaava
- 5 = vaihteleva, sovittaa vauhdin tilanteen mukaan
- 4 = nopea
- 3 = keskinkertainen
- 2 = hidas
- 1 = erittäin hidas (kävelee)

52. Tie- ja estetyöskentely

- 5 = ajaa katkotta esteissä tai liikennöidyllä tiellä
- 4 = lyhyitä katkoja esteissä ja liikennöidyllä tiellä
- 3 = selvittää nopeasti hukat, pystyy ajamaan metsäautotiellä
- 2 = selvittää hukat, pystyy ajamaan metsäautotiellä, jos on hyvässä tuntumassa ajettavaan 1 = ajo päättyy esteeseen tai vähäiseenkin tiehen

53. Vainuamistapa

- Ominaisuutta kuvaava
- 5 = täysin ilmavainuinen
- 4 = enimmäkseen ilmavainuinen
- 3 = vaihteleva
- 2 = enimmäkseen jälkitarkka
- 1 = täysin jälkitarkka

54. Havainnot herkkyydestä

Merkitään minuutteina suurin havaittu etäisyys ajettavaan haukkuen tapahtuneessa ajossa.

55. Ajolöysoyden laatu

- 5 = Lievä, yksittäisiä haukahduksia hukalla
- 4 = Häiritsevä, haukkusarjoja hukan aikana
- 3 = Harhaanjohtava, kertaa ajettua jälkeä
- 2 = Harhaanjohtava, ajaa takajälkeä
- 1 = Harhaanjohtava, haukkuu ilman jälkeä

56. Ajettava nähty

Merkitään näköhavaintojen lukumäärä. Ryhmätuomari merkitsee arvostelukorttiinsa myös koeryhmän erilliset yhteenlasketut havainnot.

57. Tie ja esteajoa

Merkitään ajoerän aikana tapahtuneiden esteajojen matkat yhteensä.

58. Todellinen ajoaika

Merkitään todellinen ajoaika.

59. Hukkatyöskentely

- 5 = Erinomainen. Oikaisee paluuperät tai rengastaa nopeasti, säännöllisesti ja sopivan laajasti
- 4 = Erittäin hyvä. Kuten edellä, mutta ei niin tehokas
- 3 = Hyvä. Ajaa paluuperään, palaa jälkeä ja ajo jatkuu
- 2 = Välttävä. Liian laaja tai rengastaa huonosti
- 1 = Heikko. Ei osaa rengastaa, ajautuu pois hukkapaijalta tai kulkee edestakaisin ajettua jälkeä

MUUT OMINAISUUDET

60. Muiden eläinten ja sorkkaeläimen ajo

Arvostelukorttiin ja koirakohtaiseen pöytäkirjaan huomautuskohtaan merkitään mistä eläimestä on

kysymys.

- 5 = ei kiinnostu lainkaan
- 4 = karkottaa ja seuraa jonkin matkaa, tulee itse pois
- 3 = ajaa, tulee kutsumalla pois
- 2 = ajaa eikä saada kutsumalla pois
- 1 = ottaa ajon kylmenneeltä jäljeltä, ajaa kiinteästi eikä tule kutsumalla pois

61. Hallittavuus

- 5 = tulee kutsumalla ajosta näkymättömistä
- 4 = tulee kutsumalla hukalta tai yöjäljeltä näkymättömistä
- 3 = tulee kutsumalla ollessaan koiranohjaajan lähietäisyydellä

2 = ei tule kutsumalla

1 = ei antaudu kiinni

62. Matka ajoerässä

Merkitään koiran kulkema matka ajoerän aikana.

LIITE 2

Esitys vuosikokoukselle puolanjahtikoiran, karkeakarvaisen istrianaajokoiran, karkeakarvaisen bosnianajokoiran sekä sveitsinajokoiran muotovalionarvosäännöstä koskien vaadittavaa käyttötulosta.

Edellämäinittu rodut ovat rotumääritelmän mukaan keskikokoisia (48-55cm) ajavia ja jäljestäviä koiria. Joita käytetään alkuperämaassaan peuroille, kauriille, villisioille, ketulle ja jänikselle. Kaikille yhteistä on se että ne ovat ennemminkin jäljestäviä ja karkottavia kuin perinteisesti ajavia koiria.

Mielestäni rodun käyttötarkoitusta ei tule ohjata alkuperämaata poikkeavaan suuntaan.

Roduilla on muotovalionarvoon vaatimuksena käyttötulos, mutta ei omaa valionarvosääntöä. Ne ovat puolivälikin tunnettu kategoriaan "suomenajokoiria ja muut korkeaajokaiset", vaikka AJOK ja KEAJ on niille täysin epätyypillinen koemuoto. Tyypillisempi koemuoto olisi MEJÄ koe (puolanjahtikoiran koemuoto on Puolassa villisian verijäljen jäljestys ja Puolassa ei saa esimerkiksi ajattaa koiralla kettua tai jänistä).

Muista ajavista roduista MEJÄ tulos hyväksytään muotovalionarvoon määräkoirilla, alppienajokoirilla, bretagenbasseteilla ja pienillä sveitsinajokoirilla (4 eri rotumuunnosta). Esitän edellämäinittujen rotujen uudeksi muotovalionarvosäännöksi käyttötulosta 1 x AJOK1 tai 1 x KEAJ1 tai 1 x MEJÄVOI1.

Kokemällä 24.12.2021

Anu Paarlahti / Wildrunner's seuraavien psta

Kirsi Marja Pentti / Villakintun

Anu Rahikka / Karhutarhan

Marjo-Riitta Öling, Hanna Lintuneva

19.6.2022 Salo

Päänäyttely SAJ:n roduille

Salon koirahalli, Joensuunkatu 9, Salo

SAJ:n rodut, myös pennut (5 kk - alle 7 kk ja 7 kk - alle 9 kk) ja jälkeläisluokat.
järj. Suomen Ajokoirajärjestö & Lounais-Suomen Ajokoirayhdistys.

Arvostelu alkaa klo 10.

Ilmoittautumiset 2.6. mennessä os. SAJ 19.6.2022, PL 50, 02771 Espoo tai www.showlink.fi.
Ilmoittautumista koskevat tiedustelut Showlink Oy, info@showlink.fi tai arkisin klo 11-17 p. 09 887 30320.

Muut tiedustelut marikahkuusisto@gmail.com, p. 040 410 8812 tai
sannae.koskinen@pp.inet.fi p. 040 867 6623.

Ilmoittautumismaksu 39 €, saman omistajan 2. jne. koira 35 €, pennut ja veteraanit 30 €, yli 10 v. ilmaiseksi.

Tili L-S ajokoirayhdistys/FI81 4710 1020 0874 83 BIC POPFF122.

Palkintotuomarit:

Suomenajokoiruokset, ROP veteraani, kasvattajaluokka, jälkeläisluokka, ROP **Pekka Teini**
Suomenajokoiranartut, ROP pentu, ROP juniori sekä muut rodut **Erja Nummi**
Ryhmäkilpailut: paras pentu, paras juniori, paras jälkeläisryhmä **Erja Nummi**
paras veteraani, paras kasvattajaryhmä, Best in Show **Pekka Teini**.

sasta®

Eukanuba™

Ilmoittautuminen • Anmälan Näyttelyyn/Till utställning

Näyttelypaikka ja -aika Utställningsort och -datum							
Näyttelyluokka • Utställningsklass HUOM! Alaikärajan tulee täyttyä viimeistään näyttelypäivänä. - OBS! Lägsta åldersgränsen i klasserna måste uppfyllas senast på utställningsdagen.							
☐ Pentuluokka 7-alle 9 kk Valpklass 7-under 9 mån	☐ Junioriluokka 9-alle 18 kk Junioriklass 9-under 18 mån	☐ Nuorten luokka 15-alle 24 kk Unghundsklass 15-under 24 mån	☐ Avoin luokka 15 kk- Öppen klass 15 mån-	☐ Käyttöluokka 15 kk- Bruksklass 15 mån-	☐ Valioluokka 15 kk- Championklass 15 mån-	☐ Veteraaniluokka 8 v- Veteranklass 8 år-	☐ Kasvattaja- luokka Uppfödar- klass
Koskee vain pentu- ja erikoisnäyttelyitä: Gäller endast valp- och specialutställningar:		☐ Babyluokka 5-alle 7 kk Babyklass 5-under 7 mån	☐ Pentu- kasv.luokka Valp- uppfödarklass	☐ Jälkeläisluokka Avelsklass			

Koira • Hund

Rotu - Ras	☐ Uros Hanhund	☐ Narttu Tik
Tittelit - Titlar		
Nimi - Namn		
Rek.nro - Reg.nr.	Synt.aika - Föd.datum	Väri - Färg
Mikäli koira on ulkomaissa rekisterissä ja koira ilmoitetaan valioluokkaan, on ilmoittautumisen liitteenä oltava valionarvotodistus. Mikäli koira on ulkomaissa rekisterissä ja koira ilmoitetaan käyttöluokkaan, on ilmoittautumisen liitteenä oltava käyttökoetodistus (WCC). • Om hundens är i ett utländskt register och anmäls till championklass, ska bekräftelse på championat bifogas till anmälan. Om hundens är i ett utländskt register och anmäls till bruksklass, ska Working Class Certificate (WCC) bifogas till anmälan.		
Koiran isän nimi - Hundens far		
Koiran emän nimi - Hundens mor		

Kasvattaja • Uppfödare

Kasvattajan nimi - Uppfödarens namn	Postitoimipaikka - Postanstalt
-------------------------------------	--------------------------------

Omistaja • Ägare

Nimi - Namn	Puhelin; koti ja työ - Telefon; hem och arbete
Lähiosoite - Näradress	Postinumero ja -toimipaikka - Postnummer och -anstalt
Sähköposti - E-post	☐ Haluan vastaanottaa näyttelypostin sähköpostitse Jag vill att utställningsbrevet skickas till mig per e-post

Kysymykset • Frågor

1. Onko koira Suomen muotovalio? Är hunden Finsk utställ.champion? ☐ Kyllä Ja ☐ Ei Nej	2. Typistetty häntä Kuperad svans ☐ Kyllä Ja ☐ Ei Nej	Typistetyt korvat Kuperade öron ☐ Kyllä Ja ☐ Ei Nej
3. Jos koira Ei ole Suomen muotovalio, luettele koiran Suomessa saamat sertifikaatit (muutoin jätä tämä tyhjäksi). Paikka, aika, tuomari: Om hundens inte är Finsk utställningschampion, räkna upp hundens certifikat i Finland (annars lämna fältet tomt). Plats, datum, domare:		
4. Onko koiralla koepalkintoja/hyväksytty luonnetesti? (Täytetään vain, jos koira ilmoitetaan käyttöluokkaan tai jos ko. rodulta vaaditaan koetulos muotovalion arvoon) Har hundens provmeriter/godkänd mentaltest? (Fylls i endast om hundens anmäls till bruksklass eller om provmerit krävs för utställningschampionat för resp. ras)		Koemuoto, paikka, aika ja tulos - Provform, ort, datum och resultat
		Koemuoto, paikka, aika ja tulos - Provform, ort, datum och resultat

Sopimus • Avtal

Tällä sopimuksella ilmoittaudun Kennelliiton myöntämään tapahtumaan ja olen oikeutettu sen mukaisiin palveluihin sopimuksen mukaiseen hintaan. Sitoudun noudattamaan Kennelliiton sääntöjä ja ohjeita sekä erityisesti näyttely- ja antidoping-sääntöjä niitä täydentävine ohjeineen. Henkilötietojani käsitellään tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Koiran tulos, arvostelu, nimeni ja koti-paikkani voidaan tallentaa ja julkaista sekä luovuttaa Kennelliiton jäsenjärjestöille ja yhteistyökumppaneille. Vakuutan, että ilmoittamani koira on rokotettu ja tunnistusmerkitty voimassa olevien määräysten mukaisesti.	Med detta avtal anmäler jag mig till ett evenemang som beviljats av Finska Kennelklubben. Jag är berättigad till avtalsenliga tjänster till det avtalsenliga priset. Jag förbinder mig att iaktta Kennelklubbens regler och direktiv samt i synnerhet utställnings- och antidopingregler och direktiv som kompletterar dessa. Mina personuppgifter behandlas i syfte att verkställa detta avtal. Hundens resultat, kritik, mitt namn och min hemort kan sparas och publiceras samt lämnas till Kennelklubbens medlemsföreningar och samarbetspartners. Jag försäkrar att hunden jag har anmält är vaccinerad och id-märkt enligt gällande bestämmelser.
--	---

Ilmoittautumismaksu • Anmälningsavgift

Ilmoittautumismaksu Anmälningsavgift _____ €	Kopio maksukuittista tulee liittää ilmoittautumisen mukaan! Kopia på betalningskvitto ska bifogas till anmälan!	
Ilmoittautuminen on tehtävä ennen ilmoittautumisaajan päättymistä. Myöhästyneitä ilmoittautumisia ei oteta vastaan. Tämä ilmoittautuminen on sitova. Kennelliiton näyttelysääntöjen mukaan ilmoittautuminen näyttelyyn velvoittaa aina myös maksamaan ilmoittautumismaksun.		Anmälan ska göras före anmälningsstidens utgång. Försenade anmälningar tas inte emot. Denna anmälan är bindande. Enligt Finska Kennelklubbens utställningsregler uppstår skyldighet att betala anmälningsavgift alltid när anmälan till utställning görs.
Päiväys - Datum	Allekirjoitus - Underskrift	

Isäntä vaihtuu

Edessä hämmöttää vuosikokous, päätösten tekemisen paikka ja tilaisuus, jossa aatteeseen uskovat ja uskossaansa vakaat harrastajat tapaavat toisensa, vaihtavat kuulumiset ja pikkasen ehkä juhlivatkin yhdessä. ”Maultaan täyteläinen ja antava lakeuren viljatuote raikastaa hengityksen ja antaa esiintymisvarmuutta”, muotoili mielipiteensä seurueen juomasta Vipulan Mikko joskus aikoinaan kokouksen jatkoilla. Jotkut ovat jatkaneet vuosikokousperinnettä, vaikka kuinka kauan lähestulkoon katkotta, kaikki eivät toki ole ”talviseuroja” tapanaan pitäneet.

Tulevassa kokouksessa valitaan Suomen Ajokoirajärjestön hallitukselle upouusi puheenjohtaja. Olemme niin sanotusti uuden edessä. Yllätys se ei ole, sillä pari vuotta sitten toisen toimikautensa aloittanut Tuomo Hänninen ilmoitti, että alkanut jakso jää viimeiseksi, eikä miehellä ole ollut tapana puhua perättömiä. Tuomo noudattaa parin edellisen puheenjohtajan menettelytapaa päättäessään rajoittaa toimiaikansa neljään vuoteen.

Hyvin on mies palstaansa hoitanut. Ei ole valitusvirsiä ainakaan tällaisen vaarisarjan painijan korviin kantautunut. Vastuunkantajahan joutuu aina joskus roiskeläpäksi. Tuomo Hänninen on keskustelevala ja kuunteleva ihminen, josta työ- ja vapaa-aikana kertyneet mittavat kokemukset yhteiskunnallisista toiminnoista ja urheilun suurtahtumien järjestelytehtävistä ovat tehneet johtamisen asiantuntijan. Täältä Kallaveden rannalta katselevan mielestä Kuusamon mies näyttää noudattavan elämänohjeita, jotka sopivat kaikille, yksilöille ja yhteisöille: Menojen ja tulojen pitää olla tasapainossa eikä saa syödä enemmän kuin kuluttaa. Patunantieltä puheenjohtaja köröttelee postiautolla Ouluun SAJ:n toimistolle, kun asiaa on, ja Tuomo Juhani rasvaprosenttihan on kuin helmikuisella ajokoiralla. Tuhat kilometriä tai enemmänkin suksien päällä samoilla lumilla vie aikansa, mutta se aika ei mene hukkaan. Kuusamon ylängön arktisissa, ankarissa oloissa, ikiroudan rajoilla, miehen on vaikea elättää

pesueensa edes joltisesti talven yli, jos hän ei osaa hiihtää saaliin jäljillä Naatikkavaaran erämaassa hyvinkin vyötärön korkeudelle ulottuvassa hangessa. Oppinut mies ja kansanmies! ”Pannaan kiittäen!” sanovat huittislaiset.

Puheenjohtajan työ

Sanotaan, että politiikka on taitoa tulla valituksi uudelleen. Sanonta sopii puheenjohtajaankin, mutta muuten ei yhdistyksen ”puhemiehen” ja poliitikon roolia kannata ruveta vertailemaan.

Metsästysseurassa sama ihminen saattaa istua puheenjohtajan paikalla vuosikymmeniä. Kun koirat haukkuvat ja pyssyt paukkuvat, mutta metsästäjät eivät hauku, niin mitäpä se tointaa ruveta johtajaa vaihtamaan.

Koirayhdistyksissä ja toki myös muissakin yhdistyksissä puheenvuorojen jakaja yleensä vaihtuu muutaman vuoden välein. Onhan niitä poikkeuksia. O. Pasanen oli Rottweileryhdistyksen puheenjohtajana yhtäjaksoisesti 23 vuotta. Joku kokee homman sen verran työlääksi, että pakittaa länget korviin - niin kuin aikoinaan Pylköllä hevosslangilla sanottiin - jonkun vuoden jälkeen. Kun edesmennyttä poliisimestari Yrjö Aamuvuorta pyydettiin jatkamaan tehtävässään pesäpalloseurassa, hän perusteli kieltäytymistään: ”Minä olen huono suostuttelemaan ihmisiä, kun olen työskennellyt alalla, jossa asiakas on aina väärässä.” Joku toinen taas pyrkii jaloon päämäärään uskoen, että uudella johtajalla olisi tar- moa, intoa ja uusia ajatuksia yhteiseksi hyväksi.

Tavallista on, että yhdistyksen puheenjohtaja saa itse ratkaista toimiaikansa. Jos ei mitään erityistä tapahdu, johtajaa ei ruveta kampeamaan pois paikaltaan. Elinkautista työmaata ei ”edessä istuvan” kannata kuitenkaan tavoitella, vaikka pääseekin ensimmäisenä ottamaan sapuskaa ja kahvia. Hyväänkin kyllästyään, tuuli kääntyy, aloitetaan valtakirjojen keräystalkoot ja pyritään antamaan pomolle kenkää. Sanotaan, että tärkeää ei ole, miten asiat ovat, tärkeämpää on, milta ne näyttävät. Ja niinkin

sanotaan, että kiittämättömyys on maailman palkka ja se maksetaan tinkimättä.

Valinnan edessä

Varmaan on jo tiedossa naisia ja/tai miehiä, jotka ovat valmiit ottamaan nuijan kouraansa. Järjestössämme on ollut tapana, että valituksi tullut on saanut suuren äänimäärän tai yksimielisen kannatuksen. Ajokoirakansan mittava tuki onkin hyvä selkänaja tehtävää hoitavalle. Onnentoivotus jo etukäteen!

Ajokoirien valtakunnallinen keskusjärjestö aloitti toimintansa 120 vuotta sitten nimellä Finska Kennelklubbens Stöfvarsektion - Suomen Kennelklubin Ajokoiraosasto. Nyt valtakunnallisen keskusjärjestön nimi on Suomen Ajokoirajärjestö - Finska Stövarklubben. Matka jatkuu, kulijat vaihtuvat.

Kennel-Rehulta edullisesti:

- pakastetut liha- ja kalatuotteet
- luut & rustot
- kypsät lihatuotteet
- teollisuuden tuotteet
- kuivatut tuotteet ja kasvikset
- öljyt ja lisäravinteet

KENNEL-REHUN
KESTOSUOSIKIT!

SIKA-NAUTA
-jauheliha
10 KG, 25 €

KALKKUNA
jauhettu
10 KG, 32 €

BROILER
luullinen
10 KG, 28 €

KAIKKI PAKASTELIHA-
JA LUUTUOTTEEMME
OVAT 100 %
SUOMALAISIA!

1. **TILAA TUOTTEET**
kätevästi verkko-
kaupasta tai soita tilaus,
puh. (05) 343 1031

2. **NOUDA TILAUS**
jakeluautolta.
Katso reitit & aikataulut:
www.kennelrehu.fi

TEHTAANMYYMÄLÄMME
PALVELEE: ma-pe 8-17, la 10-14
Teollisuuskuja 7
49220 Siltakylä, Pyhtää
Myymlän puh. 044 775 0202

Katso kaikki tuotteet osoitteesta
www.kennelrehu.fi

Uudenmaan Ajokoirayhdistys – Nylands Stövarförening ry

Haikon vuosikokouksessa 2018 valittiin puheenjohtajaksi Tuomo Hänninen

Nurmijärvellä Jukolan veljesten maisemissa vuonna 1986 järjestetty Kilpa varmasti lisäsi innostusta perustaa myös Uudellemaalle maakunnallinen ajokoirayhdistys täydentämään kennelpiirin ajokoirajaoston ja paikallisten metsästys- ja kennelyhdistysten välistä yhteistyötä ajokoirien koe-, kilpailu- ja näyttelytoiminnoissa.

Joukko aktiivisia ajokoirahenkilöitä toimi perustamisasiassa varsin ripeästi ja uusi yhdistys merkittiin yhdistysrekisteriin 31.7.1987 kotipaikkanaan Hyvinkää, joka sijaitsee maantieteellisesti lähes maakunnan keskipisteessä. Uudellamaalla etäisyydet ovat yllättävänkin pitkiä, lännestä Hangosta itäiselle Uudellemaalle Loviisan itäpuolelle on reilusti yli 200 kilometriä.

Yhteistyö kennelpiirin kanssa syventyi muutama vuoden jälkeen niin, että Ajokoirayhdistyksen hallitus alkoi toimia samalla kennelpiirin ajokoirajaostona. Alusta alkaen uuden yhdistyksen toimintaan saatiin mukaan ajokoiraharrastajat koko laajan kennelpiirin alueelta ja jo kolmantena toimintavuotena jäsenmäärä ylitti 150 jäsenen rajapyykin. Parhaimmillaan jäsenmäärä oli 1990-luvun alkuvuosina noin 170. Vuosituhannen vaihteen mennessä jäsenmäärä kääntyi laskuun ja on tällä hetkellä noin 110-120. Ikääntymisen myötä poistuneiden tilalle ei viime vuosina ole nuoria harrastajia riittävästi tullut.

Toimintansa aikana yhdistys on järjestänyt yhdessä kennelpiirin ajokoirajaoston ja eri metsästysyms. yhdistysten kanssa yhteistyössä kolme kertaa Kettukilvan (1996, 2008 ja 2020), Kilvan vuonna

2018, lukuisan määrän jänis- ja kettulohkoja (3-4 vuoden välein) sekä tietysti vuotuiset piirinmestaruuskokeet sekä jänis- että kettupuolella.

Kun piirinmestaruuskokeisiin oli vaatimukseksi voittajaluokan tulos, yhdistys perusti jo vuonna 1989 ns. Ajomestarikokeen avoimessa luokassa kilpaileville koirille. Ja kysyntää oli, heti ensimmäisenä vuonna kokeeseen osallistui 18 koiraa, parina seuraavana vuonna 19 koiraa. Koiranäyttelyitä yhdistys on järjestänyt em. arvokoevuosina sekä ollut mukana muutaman muun yhdistyksen kanssa KR-näyttelyssä useaan kertaan. Näyttelyiden myötä yhdistyksen talous on mahdollistanut toiminnan pyörittämisen nimellisellä jäsenmaksulla.

Alusta alkaen jäsenistölle on jaettu tietoa tapahtumista ym. jäsentiedotteilla, järjestetty kesäisin eri teemoihin keskittyviä Ajokoirapäiviä, joiden yhteydessä on ollut mm. kiekko- ja riistapolkuammuntoja, koirien esiintymisharjoituksia jne. Ja tietysti yhdistys on järjestänyt eritasoisia tuomarikouluksia aina tarpeen vaatiessa. Ansioituneita jäseniä on palkittu vuosittain valitsemalla mm. Vuoden ajokoirahenkilö, Vuoden palkintotuomari ja myös jäsenten koiria on huomioitu valitsemalla Vuoden koira sekä Vuoden kettukoira koe- ja näyttelymenestykseen perustuen.

Myös jäsenten omistamien koirien menestyksestä on saatu nauttia aina korkeinta tasoa myöden. On tullut kuninkuudet sekä jänis- että kettupuolelta, jopa maaotteluvoitto eli Rodunmestaruus. Myös näyttelypuolella on ollut menestyneitä koiria.

Harrastus- ja toimintaympäristö on muuttunut yhdistyksen elinkaaren aikana merkittävällä tavalla ja valitettavasti huonompaan suuntaan. Asutuksen, tiestön ja liikenteen lisääntyminen on lisännyt riskejä ajaville koirille. Metsäjänisten kannat ovat

romahtaneet pysyvästi tasolle, joka ei juuri mahdollista niiden metsästystä. Onneksi runsaat kettukannat ovat tarjonneet nuorille ajokoiraharrastajille aktiivista toimintaa metsästyksellisesti ja myös koemahdollisuuksia. Ydinkysymys yhdistyksen tulevalle toiminnalle tulee olemaan, miten saadaan runsaasti uusia nuoria ajokoiraharrastajia mukaan tarjoamalla heille ”vain” koe- ja kilpailutoimintaa, metsästysmahdollisuuksia kun yhdistys ei pysty järjestämään.

Yhdistys on viime vuosina tehnyt yhteistyötä Uudellamaalla olevien seurojen ja yhdistysten kanssa, jotta pm. -kokeita on pidetty laajemmalla alueella, kuin Keski-Uudellamaalla. Kaikkien rotujen koiranäyttelystä yhdistys jäi pois, koska talkoolaisten saaminen kolmen vuorokauden talkoiluun koettiin haastavaksi. Tänä vuonna yhdistys on mukana ensikertaa yksipäiväisen ryhmänäyttelyn järjestämisessä. Yhdistyksellä ei ole omistuksessa kiinteistöä, vaan koe- ja kokoustilat järjestyvät vuokrauksena. Viime vuosina hallituksen kokoukset on järjestetty hallituksen jäsenen luona, niin on saatu kokouskulutkin pysymään hyvinkin alhaisena.

Uusia koiria yhdistyksen toiminta-alueelle tulee tasaiseen tahtiin ja koetoimintaa pystytään näin ollen jatkamaan, vaikkei muualta päin Suomea tänne etelään kokeisiin ei osallistumishalukkuutta olekaan.

Koulutuksia on tehty yhteistyössä naapuri Kennelpiirin kanssa yhteistyössä, jotta osallistujamäärä olisi järkevän kokoinen.

Tulevaisuus näyttää, kuinka ajokoiratoimintaa etelässä pystytään jatkamaan.

**Seuraavan haasteen saa
Etelä-Hämeen Ajokoirayhdistys!**

Esittelyssä Tarmo Eskola

Tarmo on syntynyt v.1940 eli hän on ehtinyt nähdä ja kokea paljon, niin maanviljelijän ammatissa, kuin suomenajokoiraa puolellakin. Tarmo asustaa avovaimonsa Anjan kanssa Loimaalla. Tarmon vanhemmat eivät olleet innostuneita ajokoiraharrastuksesta, eikä ylipääntään koirista. Tarmo muistelee, että jo 7- vuotiaana hänen teki mieli omaa koiraa, ja saikin sellaisen 10 vuotta täytettyään. Koiraa oli sekarotuinen, jossa oli suomenajokoiraa ja jotakin muuta. Se oli hänelle tärkeä koiraa, innostus koiriin vain kasvoi.

Kateellinen koiralle

Tarmo kertoo kilpailleensa ajokoirillaan 50 vuotta. Ensimmäiset koekäynnit kävin Sirun kanssa, paras tulos Sirulla oli 94 pistettä AVO-luokassa, se oli kova tulos! Tarmo kertoo, kuinka kerran hän oli kateellinen koiralle. Siihen aikaan naistuomarit kokeessa olivat harvinaisia. No päivän päätteeksi maastosta lähtiessä, oli naistuomari ottanut aivan läpimärän Sirun syliinsä autossa ja Tarmolle kehu- nut koiraa, miten hyvän päivän koiraa olikaan tehnyt. – Olisin kyllä voinut ottaa Sirun paikan, tuumaa Tarmo nauraen iloisesti pilke silmäkulmassa. Sirusta tuli sillä reissulla käyttövalio. Siru teki myös pennut myöhemmin ja jätin niistä kaksi urosta itselleni. Toisesta tuli piirinmestari.

Kysymykseen miten ajokoiraharrastus on muuttunut 50:ssä vuodessa kertoo Tarmo, että ennen laskettiin koiraa irti rapulta ja käytiin jossain välissä ampumassa jänis pois. Nyt hän ei ole valkoista jänistä ampunut kolmeenkymmeneen vuoteen. Niitä on niin vähän heillä päin, ettei niitä raski ampua.

Koiranpennun valinta

Metsästyskoiran hyvistä ominaisuuksista Tarmo mainitsee ensimmäisenä tottelevaisuuden. Koiralla tulee olla myös hyvä haukku, sellainen on korvalle mukavaa kuunneltavaa sekä löytökyky tulee olla hyvä ja tietysti ne pitkät ajot. Tassujen tulee olla kestävä. Siinäpä se on hyvä koiraa, kun nämä kaikki

saa samaan pakettiin. Tarmo painottaa, että koiran tulee toimia isännän mieliksi, yhteistyö on valttia. Mitenkäs valitset pennun itsellesi? Sanoit, että olet jo viidesti valinnut pentueen parhaan koiran omaan tarhaasi. Pentu ei saa olla yhtään arka, musta kitalaki pitää olla. Mustat kynnet, silloin on myös kestävä tassut. Väritys ainakin kohtalainen, mutta sen pitää käyttäytyä niin, ettei ole arka, sellainen ihmisystävällinen. Hänelle ei ole sattunut yhtään arkaa koiraa. Näyttelytulos pitää olla vanhemmilla. PEVISAA on tärkeä asia, terveystutkimuksista saadaan paljon tietoa ja koiran heikot kohdat. Jalostuksessa siis tarpeen.

Koetoiminta

No sitten nämä AJOK-säännöt, mitä Tarmo olet näistä mieltä, palveleeko ne jalostusta? Haukku pitäisi osata arvostella paremmin. Huomioida matka kuuluvuudessa ja miten maasto ja sää vaikuttavat tähän. Kertovuus haukussa on myös erittäin tärkeä

Tarmo ja Eräjätjän Pate Etelän lohossa 2021.

Tarmo ja Anja Kilvan palkintojen jaossa. Paten sijoitus hienosti 4.

asia. Siitosuroksia tulisi käyttää enemmän kokeissa, vähintään viiden koekauden ajan. Silloin nähtäisiin koirasta enemmän mm. tassujen kestävyys. Ajokoe toiminnan tulisi olla täysin rehellistä ja ns. hyvä veli- järjestelmän tulisi poistua täysin.

Harrastuksen nykytilanne

Harrastuksellemme tuo haasteita yhteiskunta. Vihereät, niin kuin Tarmo sanoo, ja tämän myötä susi tilanne. Oma koirani Säkä joutui suden hampaisiin, mutta Säkällä oli tuuria ja selvisi tikeillä ja sairauslomalla. Etelän loholla, varsinkin Lounais- Suomessa valtavat peurakannat vaikeuttavat nuoren koiran kouluttamista. Koulutus vaatii pitkäjänteisyyttä ja nuorelle jos sattuu peuroista kiinnostunut koiraa, niin saattaa mennä kiinnostus ajokoiraharrastukseen.

Terveiset kasvattajille

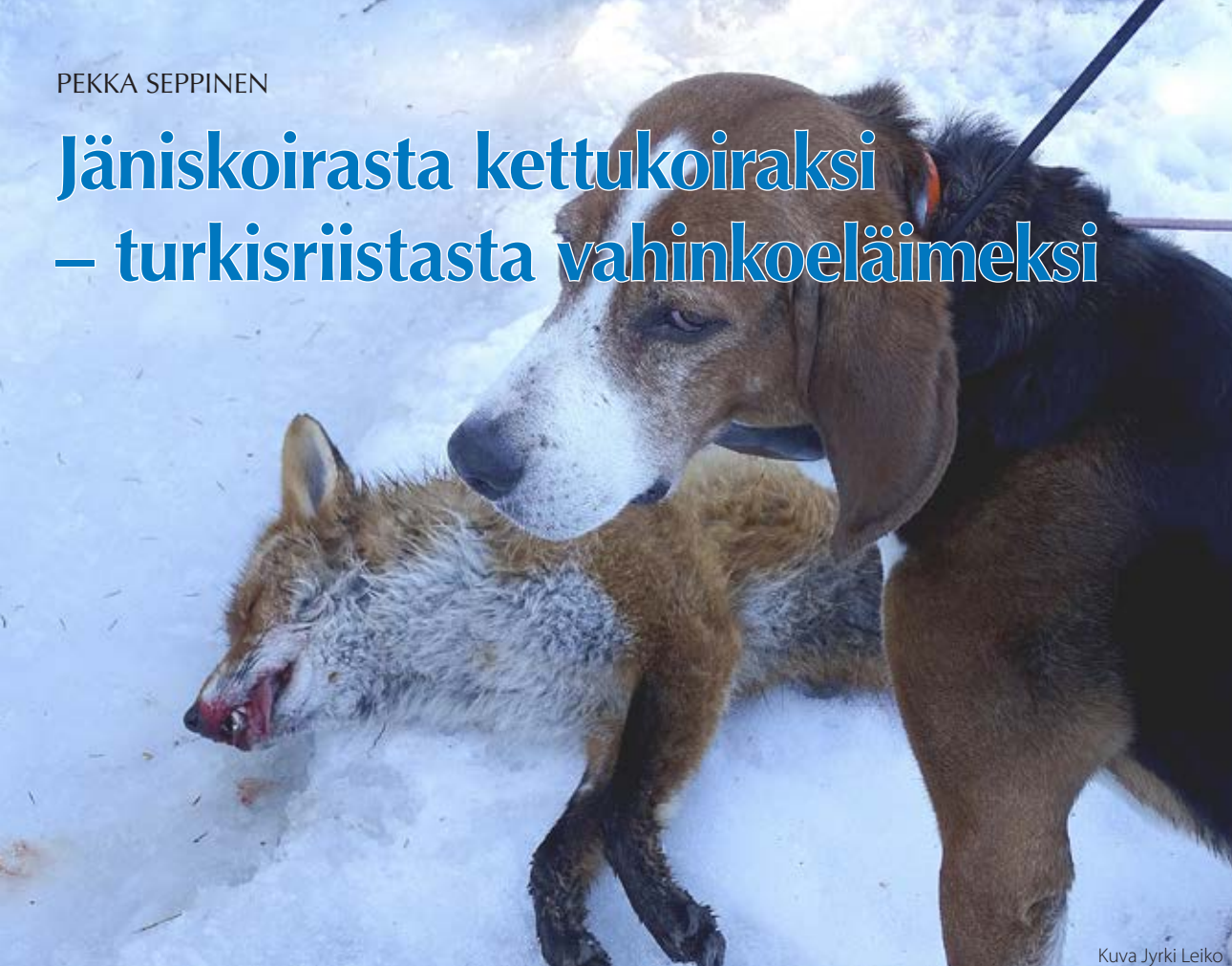
Kasvattajille lähtee sellaisia terveisiä, että: Ottakaa nuoriso huomioon! Antakaa tai myykää pentuja halvemmalla, näin saamme lisää harrastajia mukaan. Kun nuori saa sen hyvä ajavan koiran niin innostus lajiin kasvaa ja koetoiminta alkaa kiinnostaa myös, metsästyksen lisäksi.

Tarmon ja Anjan AJOK käyttövaliot:

Siru, Seri, Savitien Paddy, Raimolan Poju ja Karke- lon Säkä. Kahdella koiralla Tarmo on ollut Kilvassa ja Anja on voittanut Naisten kilvan kolmasti Savitien Paddyn kanssa.

Lopuksi Tarmo tuumaa: Kun ei ole kateutta ajo- koiramiehellä, harrastaminen on helpompaa!

Jäniskoirasta kettukoiraksi – turkisriistasta vahinkoeläimeksi

Kuva Jyrki Leiko

Metsästyskulttuurimme on muun yhteiskunnan kehittymisen myötä, kokenut viime vuosikymmeninä suuria murroksia. Kaupungistuminen, elintason nousu, arvojen muuttuminen, tiestön ja tekniikan kehittyminen, sekä eri riistalajien kantojen muutokset, ovat vaikuttaneet suuresti myös ajokoiraharrastukseen ja varsinkin ketun ja muun turkisriistan metsästyseen.

Kettua, vaikka sitä riistan ja kanojen surmanakin pidettiin, oli arvoriistaa menneinä aikoina. Kettua pyydettiin ansaintamielessä vielä pitkälle sotien jälkeen. Turkki oli arvossaan ennen turkistarhauksen ja myöhemmin turkisvastaisuuden yleistymistä. Ammattipyynti oli yleisintä maamme pohjois- ja itäosissa, johtuen soveliaammista lumiolosuhteista. Sen aikainen ”ammattipyynti” raudoilla ja myrkkypakseilla, edellytti paksua pehmeää hankea, jolla arat erämaaketut saatiin kulkemaan omia jälkiään, erämiehen hiihtelämän pyyntiladun vierellä. Pyynti oli ajoittain niin kovaa, että tuoreista ketunjäljistä oltiin valmiita myös maksamaan löytöpalkkiota. Varsinkin tämä ammattipyynti kohdistui luonnollisesti pelkääntään talvikarvaisiin kettuihin.

Ketun arvostus heikkeni vähitellen ja 1950 -luvulla ketusta alettiin maksamaan myös tapporahaa, jota maksettiin vuoteen 1975. Muistan itsekin vieneeni tapporahat mielessä, ensimmäisien saaliskettujen oikeita etujalkoja poliisiasemalle. Näihin aikoihin nahastakin vielä sai kohtuullisen korvauksen, joten talviketuista otettiin ehdottomasti turkit talteen. Tullessa 1980 -luvulle ketun merkitys turkiseläimenä loppui lähes tyystin, ainakin ansaintamielessä. Siihen aikaan yleistynyt supikoira oli huomattavasti tuottoisampi tässä mielessä. Supeja jopa pyydettiin elävänä ja toimitettiin turkistarhoille ”loppukasvatusta” varten.

Rahallisen hyödyn loppuessa ketun arvostus riistana väheni. Kettukannat myös kasvoivat nopeasti 1970-luvun pahojen kapivuosien jälkeen ja

ammattipyyntin loputtua. Arvokkaasta ketusta tuli nopeasti pelkkä vahinkoeläin, jollaisena se on säilynyt näihin päiviin saakka. Kettukannat voivat kuitenkin pääosin hyvin, vaikka pyyntimuodot ovat monipuolistuneet. Kaupunkien, kylien ja teiden rikkomilla alueilla säilyy aina turvapaikkoja ja kettu on edelleen se viekas selviytyjä, joka kyllä pitää pintansa.

Vielä sotien jälkeisinä vuosina ajokoiralla metsästys oli lähinnä ”herrojen huvia”. Toki noihin aikoihin ajokoirat alkoivat saada jalansijaa myös maaseudun ”rahvaan” piirissä, mutta kyllä pystykorvainen ”piski” oli vielä pitkään tavallisempi näky kansanmetsästäjän seuralaisena.

Suomenajokoiraa on ollut aina rotumääritelmänsä mukainen, jänistä ja kettua ajava koiraa. Kettua on metsästetty aina ajokoirilla ja osa koirista on aina ollut mieltynempi turkisriistaan, kuin jänikseen. Jäniksen ajo on kuitenkin ollut jo rodun alkuhetkistä lähtien sen päätehtävä. Jäniskoiraksi ajokoiria pitkään kutsuttiinkin ja monin paikoin vielä nykyäänkin suomenajokoiraa tunnetaan paremmin nimellä jäniskoiraa. Ketuja toki sattumariistana ammuttiin, mutta kyllä yleensä toiveena oli saada ajoon huomattavasti helpommin metsästettävä jänis. Jos joku onnistui saamaan hyvän kettukoiran, hän saattoi innostua koiransa myötä myös tähän huomattavasti vaativampaan pyyntimuotoon, jos olosuhteet ja oma kunto siihen antoivat myöden. Ketun pyynti ajokoiralla onnistui tuohon aikaan lähinnä Etelä- ja Länsi-Suomen rikkonaisilla pyyntimailla ja tällöinkin tarvittiin hyvää maastontuntemusta ja sitkeää ajon seuraamista jalan tai suksilla. Seurue-metsästystä kun ajokoirametsästys tuohon aikaan suurelta osin oli, niin sitkeällä passituksella saalista saatiin hyvän koiran toimesta paljonkin.

Varsinainen kettukoirajalostus alkoi 1970-luvun loppupuolella. Varsinkin Pohjanmaan rannikkoseudulla oli innokkaita kettukoiramiehiä, jotka alkoivat systemaattisesti kasvattaa ajokoiria kettua-ajavista vanhemmista. Ensimmäisiä epävirallisia ketunajokokeita pidettiin ennen kuin virallisten ketunajokokeiden säännöt hyväksyttiin vuosikymmenen lopulla. Mainittakoon, että vaikka alkuvuosina koirat ajoivat tarvittavat ykköset ketunajokokeissa, niiden titteliksi merkittiin pelkkä KVA. Kennelliitto hyväksyi KVA-K-tittelin vasta myöhemmässä vaiheessa. Aluksi ketunajo-

kokeiden järjestäminen oli varsin suppean piirin toimintaa. Koetoiminta alkoi Etelä-Pohjanmaan ja Vaasan kennelpiirien alueelta, josta se vähitellen levisi koko Suomeen. Ketun ajattaminen ajokoirilla yleistyi samaa tahtia, kuin koirien seurantalaitteet kehittyivät. Siinä kun ensimmäiset ketunajosta valioituneet koirat eivät ehtineet kantaa elämänsä aikana seurantalaitteita metriäkään, niin nykyisistä koirista tuskin yksikään on ajanut metriäkään ilman nykyaikaista GPS-paikanninta.

Ketunmetsästys ajokoiran avulla lienee nykyään yleisempää kuin koskaan ennen. Paikoin hyvinkin runsaat kettukannat antavat tähän hyvät mahdollisuudet. Hyviä kettukoiria on paljon ja useasta eri rodusta. Kettukoirien suosiota ovat lisänneet myös runsastuneet muiden petojen kannot. Kettukoirat ovatkin yleisesti käytössä niin supien, ilvesten, näätien ja nykyään myös karhujen, villisikojen ja jopa susien metsästyksessä.

Kettukoetoiminta kuitenkin on ”vedenjakajalla”. Monin paikoin koetoiminta on hiipumassa. Syitä voi vain arvailla ja varmasti syyt myös vaihtelevat alueittain. On syy sitten voimistuva susikanta, rajallinen vapaa-aika, kohonneet matkakustannukset, rekisteröimättömien koirien lisääntyminen, tai mikä muu syy tahansa, niin olisi

Pekka Seppinen

Turkki irtoaa helpommin heti pyynnin jälkeen ja kantamuskin on tällöin keveämpi.

syytä miettiä, mitä asialle voitaisiin tehdä. Joka tapauksessa yksittäisen metsästysseuran on nykyään monin paikoin melko mahdotonta lähteä järjestämään ketunajokokeita. Sopivat maastot eivät yksinkertaisesti riitä. Piirinmestaruuskokeiden järjestäminenkin on jäänyt paikoin muuttaman seuran harteille vuorovuosin. Pitäisikö maakunnallisten ajokoirayhdistysten aktivoitua ja järjestää yhteistyössä metsästysseurojen kanssa kokeita? Entä kokeiden järjestelyt etäyhteyksin, jolloin ylituomarin puhuttelu arvontoihin ja kokeen purku suoritettaisiin etäyhteyksin, ja ryhmät kokoontuisivat suoraan maastoihin? Entä koko kauden kokeiden tehokkaampi hyödyntäminen, jopa niin, että ainoastaan yksi ykkönen vaadittaisiin yleisestä kokeesta? Jotta koemuodosta tulisi läpinäkyvämpi, pitäisi jokainen koe suorittaa eri

maastoissa ja eri tuomareilla. Vielä jos haluttaisiin, niin päivä pitäisi ilmoittaa riittävän aikaisin etukäteen, jottei keleş pääsisi liikaa valitsemaan.

Tässäpä miettimistä meille harrastajille. Ainoastaan me voimme asialle jotain tehdä. Kukaan muu ei sitä puolestamme tee.

Pekka Seppinen

Kettukoiraharrastaja kuudelta vuosikymmeneltä

Kuva Jyrki Leiko

PEKKA SEPPINEN

Kettukoirat

Suomenajokoiiriin on viimeisen 30 vuoden aikana valikoitunut hyviä kettuverisiä koiralinjoja. Kehitystyötä ovat tukeneet ketun ajokokeiden hyvät säännöt, kiinnostava kettukilpa sekä tietysti perinteisten rauta-pyyntikeinojen kieltö. Tällä vuosituhannella on 358 koiraa saavuttanut kettukäyttövalion arvon ja lisäksi 568 koiraa ajanut ketun ajokokeissa ainakin kerran ykköstuloksen. Kettukilvassa harva koiraa on pystynyt mestaruuden uusimaan. Niinpä 32 vuoden aikana on saatu 29 kettukuningasta. Vuosittain saadaan reippaat 20 uutta kettuväliötä.

Suomenajokoirissa on koko niiden historian ajan 1800 luvun lopulta lähtien ollut ketunajureita. Nykykoirien sukupuuta taaksepäin seuraamalla löytyy sellaiset koirat, joilla jälkipolvien kanta on kasvanut erityisen voimakkaasti. Kasvu perustuu ilmenneiden hyvien ominaisuuksien periytyskykyyn tai onnistuneisiin yhdistelmiin. Viimeksi mainituista on hyviä esimerkkejä Vapusalon Saron ja Repomäen Iiriksen sekä Riku/91 ja Inka/95 pentueet. Edellisestä Kihu/87 ja Kösteri/86.

Paljon jälkipolviin jälkeläisiä jättäneet koirat tahtovat alkaa kertautua koirien sukutauluissa. Siitä on kaksi seurausta: geeniperimä supistuu ja negatiivisia ominaisuuksia alkaa nousta esille pentueen koirissa. Rokki/79 on hyvin monien 1980 luvun kettukoirien isäurkki. Sen geeniperimä näkyy vielä pitkään, sillä eihän se sieltä sukutauluista mihinkään katoa - eikä liene syytäkään.

Reko/68:a voi pitää nykyisten kettukoirien kantakoirana, niin merkittävä sen rooli kettukoirien sukutauluissa on. Sen jälkipolviin ei juurikaan ole tullut jänisajureita, joten se vietti ei häiritse koetilanteessa. Edellä mainittu Rokki oli sen narttupennun jälkeläinen Rossi/73:sta. Rossilla oli paljon muitakin jälkeläisiä mutta Rokkin jälkeläiset kattavat reilusti yli puolet Rossin jälkipolvien kettukoirista. Rokkilta tuli myös jänisajureita mutta puolta vähemmän kuin kettukoiria.

Keljo Leppänen

Rekon isä oli maineikas Jokirinteen Juro/66. Jurolla oli hyvä kettuverinen pentue Klinga/63 ja toinen Kihu/59:stä, josta Reko oli. Sen jälkipolviin tuli runsaasti kettukoiria, suhde jänisajureihin on 4/1, eli 5.stä jälkipolvien koirasta 4 on osallistunut kettukokeisiin ja vain yksi jäniskokeisiin. Suhde on Rokkilla 2,2/1 kettuverisyyden eduksi.

Jos koiralla on paljon jälkeläisiä, kuten Joko, Rossi, Viki, Jack ja Hölynpöly, on niissä myös ketunajureita. Niinpä näitä koiria löytyy runsaasti myös kettukuninkaiden sukutauluista. Ei ehkä niinkään ketunajotaidon periyttäjinä vaan muista tarvittavista ansioista. Oheiseen taulukkoon on kerätty niitä koiria, joilla painotettuja esiintymien summa on suurin. Painotus on tehty siten, että painoarvo aina puolittuu sukupolvesta seu-

Taulukko 1. Olennaisimmat ketunajureiden esivanhemmat

Rek.numero	SP	Nimi		K-KVA jälkipolvissa	K-kuninkun. jälkipolvissa	Taipumus Ke1/Jä1
347/52	U	PEKKA	1952	22,9	0,7	0,3
1834/55	U	HIIVAN SAKU	1955	21,7	0,7	0,3
585/55	U	TUUKA	1955	26,9	0,8	1,0
1386/57	N	PENI	1957	8,1	0,3	0,8
3743/59	U	HIIVAN JEHU	1959	26,3	0,7	0,5
5342/59	N	KLINGA	1959	27,3	0,8	0,4
2728/59	N	KIHU	1959	39,5	1,3	2,5
6209/60	U	HÖLYNPÖLY	1960	45,6	1,4	0,3
10601/62	U	JERRI AV PÄVALL	1962	18,0	0,5	0,3
281/63	N	KLINGA	1963	23,1	0,8	1,8
13107/64	U	JACK	1964	45,7	1,6	0,2
2949/65	U	JALLU	1965	17,5	0,7	1,0
8197/65	U	REMU	1965	34,2	1,3	0,2
7446/66	N	DINA	1966	23,5	0,8	0,2
7833/66	U	JOKIRINTEEN JURU	1966	55,4	2,0	1,2
15959/67	U	RAMI	1967	48,0	1,5	0,3
13066/68	U	REKO	1968	70,2	2,5	3,6
12449/69	N	STELLA	1969	14,2	0,5	7,9
12113/69	U	VIKI	1969	30,0	1,1	0,2
SF24914P/72	U	KIM	1972	23,7	1,0	7,9
SF21950V/73	U	JOKO	1973	50,2	2,5	0,2
SF01888Q/73	U	ROSSI	1973	52,3	2,0	0,3
SF03621F/74	N	SILVA	1974	18,9	1,5	2,5
SF19757R/75	N	KIRI	1975	16,0	0,7	4,8
SF17552F/76	N	RAITA	1976	13,3	0,4	9,9
SF11597C/76	U	KARU	1976	16,7	1,3	0,6
SF250091/76	U	JUNNU	1976	23,3	0,7	2,5
SF177345/77	U	KASKEN HAI	1977	28,6	1,2	0,2
SF15927M/78	U	LUDDE	1978	15,2	0,9	7,2
SF21607N/79	U	ROKKI	1979	58,5	2,6	3,0
SF07382L/80	N	VALO	1980	15,1	0,9	8,4
SF10449J/80	U	DICK	1980	22,0	1,9	3,6
SF223481/82	N	IITA	1982	17,7	0,7	5,4
SF207051/82	U	RESSU	1982	19,0	0,9	0,3
SF21080V/83	N	SIRU	1983	16,6	0,7	9,4
SF165903/83	U	PURONPERÄN HEMPPA	1983	24,9	0,9	1,1
SF16729C/84	U	UNSKI	1984	30,3	1,1	4,6
SF17525T/85	N	HETTA	1985	17,3	0,5	6,9
SF07015/86	N	ELOKARIN MIRA	1986	19,2	1,1	8,5
SF16713/86	U	KÖSTERI	1986	55,3	1,7	9,1
SF12333/87	U	KIHU	1987	39,3	2,7	4,0
SF23876/89	U	TIISTIN JAKKI	1989	15,9	0,5	12,6

raavaan mentäessä. Siis 1. sukupolvi 0,5, seuraava 0,25 jne pieneten. Kuudennessa sukupolvessa kerroin on enää 0,015652, eli koira tarvitsee 64 sukupuureittia kuudennen polven koekoiiriin saadakseen arvon 1. Sama jälkeläinenhan voi tulla

useaakin kautta, kun linjasiitosta on käytetty. Luku on suhteellisen helposti laskettavissa ja siksi käyttökelpoinen kettu- ja jänis-koekoirien vertailussa. Jack/64, Viki/69:n isä ja Joko/73:n emän isä, saa määrälle laskennallisen kettuvai-

luvun 46, kun Jokirinteen Jurolla luku on 55. Ero määrässä ei ole suuri. Ajomieltymyksen suhdelu-ku Jokirinteen Jurolla on 1,2 ja Jackillä 0,2 ja se kuvaa hyvin voimakasta ajotaipumusten eroa jälkeläisissä. Jurolla on kettukokeen ykkösajureita suhteessa kuusi kertaa useammin kuin Jackillä. Mainittakoon, että Rekolla vastaavat luvut ovat 70 ja taipumus 3,7. Jackiltä tuli pääasiassa jänisajureita, Rekolta kettuaajureita.

Varsinkin nartuilla edelliset määrää kuvaavat laskennalliset arvot kärsivät vähäisestä jälkeläismäärästä. Tuo suhdeluku kuitenkin kuvaa luotettavasti koiran ajomieltymistä. Olen kuullut monenlaisia ajatuksia siitä, mistä koirista ajokoirien kettuveret tulevat. 1960 luvulla syntyneissä ajokoirissa on 28 ajokoiraa, joilta jälkipolvista kertyy vähintään 10 laskennallista kettuvaijälkeläistä. Ja 27 koiraa, jotka ovat jälkipolviin jättäneet enemmän kettukoekoiria kuin jäniskoekoiria ja ainakin yhden laskennallisen kettuvaijälkeläistä. Kettuverisyyttä tulee siis varsin laajalta pohjalta, urkkeja noista on 27 ja narttuja 24.

Kasvattajat (kennelnimet), joiden kasvateista vähintään viisi on saavuttanut kettukäyttövalion arvon. Huom! 1980 luvun alussa myönnettiin KVA-arvo, vaikka tulokset oli saavutettu kettukokeista. Ed. mainitusta johtuen, Piuhan ja Katavkarin kasvateista on yksi koira merkitty taulukkoon KVA-K -sarakeeseen, vaikka jalostustietojärjestelmässä niiden titteli on KVA.

Kenneli	1.pentue - viimeinen pentue	Pentuja yhteensä kpl	MVA kpl	KVA kpl	KVA-K kpl	KVA-K% koko pentue- määrästä
Piuhan	72-19	271	10	13	6	2,2 %
Syysaamun	87-19	215	9	16	6	2,9 %
Elokarin	86-18	194	4	8	18	9,3 %
Viikkinevan	89-21	144	2	0	11	7,6 %
Riitasalon	87-21	138	0	0	8	5,8 %
Kempin	88-21	136	4	7	6	4,4 %
Ajoketun	00-21	134	4	1	19	14,2 %
Viipyketun	01-21	100	0	0	6	6,0 %
Jahtiluodon	05-19	88	3	0	6	6,8 %
Viitajoen	08-21	81	0	0	7	8,4 %
Jänkäukon	89-09	76	3	0	5	5,5 %
Vihreäntalon	07-20	75	1	0	9	12,0 %
Kuoppamäen	04-21	64	1	0	5	7,8 %
Tuohisalon	91-14	62	1	2	7	11,3 %
Kettu-Pekon	95-21	62	0	0	7	11,3 %
Katavkarin	83-19	51	0	1	8	15,8 %
Raja-Alhon	11-18	42	0	0	7	16,6 %
Karika	09-16	34	1	0	5	14,7 %
Jalovainaan	13-19	32	0	0	6	18,8 %

Siitosurkkien ja niiden jälkeläisurkkien suuri suosiminen 1970-80 luvulla on supistanut nykyisten koirien geenipohjaa. Hyvistä periyttäjärakeista muodostuivat maineikkaat ketjut, Joko >Karu > Dick > Kihu tai Joko > Kiri > Iita > Unski) ja Rossista (Rokki > Unski, tai Rokki > Suju > Kihu). Puronperän Hemppa ja sen jälkeläisille olivat Tuomipuskan Jesse kolmoisvalioita ja jälkeläiset linjautuivat Kasken Haihin ja Rossiin. Liiallisen sukusiitoksen välttämiseksi tarvittiin erisukuisia urkkeja, kuten Igor/81 ja Kösteri/86. Muilta ei ole juurikaan jälkeläismassaa kokeisiin tai lisääntymiseen kelvannut.

Vapusalon Saron ja Repomäen Iiriksen pentue on osoittautunut menestyväksi linjaksi. Kasvatijat testaavat vuosittain suuren määrän urkkeja, joilla on toivoa tuottaa laadukkaista jälkeläisiä. On suotavaa, että uusia hyviä yhdistelmiä löytyy.

Kettuveristen sukutauluja. Ihan reunimmaisena on koiran emälinjan alkupää. Vihreä väri on kettuverisyyttä ja punainen jäniskoira.

Keltainen tausta= linjasiiitos										Emälinja		runsas			
F135507/09 JAHTILUODON RAMBO	24,5 50,0	FIN32528/02 SANTTU	13,3 26,5	FIN20407/97 VILI	SF25876/89 MUURIUVOREN ELVIS	6,6	SF191805/82	KONIKANGEN HAPATUS	10,3	0,0	216/11	ANI AINROTUA	1916	642	
						3,2	SF138721/85	KYRONPERAN MAJIA	7,4	0,1	216/11	N	ANI AINROTUA	1916	642
						6,6	SF104261/81	MARJALAN INGO	3,3	26,5	2636/12	N	KAISA III	1919	110
						26,5	SF036251/83	KIHU	3,3	26,5	1473/12	N	HELY	1931	151
						78,4	SF123337/87	KIHU	103,8	3,6	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	5,9	SF175251/85	KK-90 xx-K HETTA	46,7	5,3	19610/28	N	TARU S.	1941	94
						6,6	SF18638/89	KORPISOINNUN ALI	3,4	1,1	2733/12	N	VAINO	1918	1792
						26,5	SF02241/90	VILLIREVON HILA	29,7	17,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						100,5	SF19538/90	ELOKARIN RÖLLI	50,2	7,8	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						7,8	SF16631/89	VIKKINEVA MANTA	50,2	7,8	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	7,8	SF16631/86	KÖSTERI	126,2	6,1	8022/16	N	SAARA	1926	429
						16,2	SF34876/92	NETTA	46,0	13,9	338/9	N	JANTA II	1913	216
						51,6	SF22551/92	HUKI	29,4	0,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						0,5	SF147608/87	TELLA	27,8	0,5	2433/54	N	ULLI	1954	120
						10,8	SF07903/88	JULLI	17,4	0,1	1562/52	N	ALU	1952	69
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	15,8	SF07015/86	ELOKARIN MIRA	45,1	6,0	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						6,1	SF230327/83	NAPSA	63,1	6,1	8022/16	N	SAARA	1926	429
						37,1	SF123337/87	KIHU	103,8	3,6	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						5,1	SF16067/88	RIITASALON RITA	24,4	6,2	8022/16	N	SAARA	1926	429
						22,4	SF165398/84	JALLU	11,2	6,1	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	6,3	SF19173/78	MINNA	14,4	5,4	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						20,2	SF196818/75	PEKO	10,1	7,9	12126/21	N	KLINGA	1931	30
						7,9	SF146622/78	LISS	10,1	7,9	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						50,2	SF165903/83	PURONPERAN HEMPPA	60,4	0,8	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						7,8	SF07015/86	ELOKARIN RÖLLI	45,1	6,0	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	50,2	SF14769/87	RIITASALON RETU	30,6	8,4	8022/16	N	SAARA	1926	429
						7,8	SF140820/80	HOPP	25,2	7,8	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						50,8	SF018880/73	ROSSI	134,3	0,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						0,1	SF14225X/77	SEITA	26,8	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						6,5	SF14454H/76	JUNNU	3,3	1,7	2294/53	N	RAIKU	1953	186
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	2,1	SF1253P/84	PAMELA	3,3	1,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						33,1	SF15927M/78	LUDD	40,6	5,5	620/8	N	TASSU	1913	382
						6,7	SF07382L/80	VALO	39,9	5,8	19610/28	N	TARU S.	1941	94
						32,3	SF21607N/79	ROKKI	144,0	2,2	3745/5	N	HILU	1935	135
						6,9	SF21080W/83	SIRU	4,0	6,4	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	19,7	SF16729C/84	UNSKI	76,0	4,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						1,3	SF150455/80	HAVUKKA-AHON SANTRA	12,9	1,5	5378/14	N	SILVA	1922	240
						16,1	SF250091/76	JUNNU	57,1	1,8	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						14,9	SF21369K/76	SIRU	23,1	1,1	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						32,9	SF14873F/79	SOITINKORVEN PEKU	34,7	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	0,6	SF24715C/82	PEPI	16,5	0,6	620/8	N	TASSU	1913	382
						22,6	SF250091/76	JUNNU	57,1	1,8	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						24,2	SF147111/75	TANJA	11,3	24,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						78,4	SF123337/87	KIHU	103,8	3,6	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						5,9	SF175251/85	KK-90 xx-K HETTA	46,7	5,3	19610/28	N	TARU S.	1941	94
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	32,8	SF01095/91	JANKA-UKON URHO	17,1	4,4	2733/12	N	VAINO	1918	1792
						6,0	SF22019/88	KAUKUKORVEN JENNI	21,3	6,8	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						6,7	SF15927M/78	LUDD	40,6	5,5	620/8	N	TASSU	1913	382
						32,3	SF21607N/79	ROKKI	144,0	2,2	3745/5	N	HILU	1935	135
						6,9	SF21080W/83	SIRU	4,0	6,4	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	14,1	SF223481/82	IITA	43,2	4,5	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						8,1	SF217706/84	KAIRANKORVEN RUUTI	21,9	0,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						14,1	SF19244A/85	HUIVERI	4,0	14,1	5379/14	N	SIRO	1923	140
						8,1	SF04725W/80	PONO	4,0	14,1	2433/54	N	ALLI	1954	120
						14,1	SF21753E/84	RAIKU	4,0	14,1	8022/16	N	SAARA	1926	429
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	8,1	SF222051/84	KALLI	14,0	8,2	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						14,1	SF21319/87	UNSKI	4,0	14,1	2135/51	N	VISU	1951	63
						6,1	SF16729C/84	HILI	76,0	4,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						13,1	SF20362Q/83	TARU	30,9	6,4	8022/16	N	SAARA	1926	429
						6,1	SF07903/88	JULLI	17,4	0,1	1562/52	N	ULLA	1952	69
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	103,8	SF00956/88	ANU	3,1	13,1	1040/2	N	KIRI	1936	117
						13,1	SF10449/80	DICK	57,2	2,8	620/8	N	TASSU	1913	382
						3,6	SF0889F/84	JONNA	52,3	3,4	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						46,7	SF15927M/78	LUDD	40,6	5,5	620/8	N	TASSU	1913	382
						5,3	SF07382L/80	VALO	39,9	5,8	19610/28	N	TARU S.	1941	94
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	78,4	SF123337/87	KIHU	103,8	3,6	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						5,9	SF175251/85	KK-90 xx-K HETTA	46,7	5,3	19610/28	N	TARU S.	1941	94
						17,9	SF2178/91	HUHTIAN USSU	60,4	0,8	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						8,8	SF23072R/85	KASKEN SIRU	8,9	8,8	1670/3	N	AJO	1913	69
						14,0	SF222051/84	KALLI	24,3	0,1	2733/12	N	VAINO	1918	1792
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	8,2	SF084835/80	TIRA	7,2	3,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						8,7	SF250091/76	JUNNU	57,1	1,8	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						7,1	SF19299E/78	HILU	10,1	7,2	338/9	N	JANTA II	1913	216
						20,6	SF02537/89	JEKKU	17,0	4,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						20,5	SF103837/83	PUSKAJUSSIN IIVO	12,6	0,4	627/8	N	STELLA VIII	1896	1158
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	4,6	SF24254/87	TARU	10,3	1,9	620/8	N	TASSU	1913	382
						18,4	SF120018/82	KAIRANKORVEN HERMANNI	15,5	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						0,4	SF083441/79	ESSI	9,2	0,3	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						45,1	SF21607N/79	ROKKI	144,0	2,2	3745/5	N	HILU	1935	135
						6,0	SF21080W/83	SIRU	4,0	6,4	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	33,1	SF15927M/78	LUDD	40,6	5,5	620/8	N	TASSU	1913	382
						6,7	SF07382L/80	VALO	39,9	5,8	19610/28	N	TARU S.	1941	94
						32,3	SF21607N/79	ROKKI	144,0	2,2	3745/5	N	HILU	1935	135
						6,9	SF21080W/83	SIRU	4,0	6,4	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						19,7	SF16729C/84	UNSKI	76,0	4,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	16,1	SF250091/76	JUNNU	57,1	1,8	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						14,9	SF21369K/76	SIRU	23,1	1,1	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						32,9	SF14873F/79	SOITINKORVEN PEKU	34,7	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						0,6	SF24715C/82	PEPI	16,5	0,6	620/8	N	TASSU	1913	382
						22,6	SF250091/76	JUNNU	57,1	1,8	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	24,2	SF147111/75	TANJA	11,3	24,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						78,4	SF123337/87	KIHU	103,8	3,6	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
						5,9	SF175251/85	KK-90 xx-K HETTA	46,7	5,3	19610/28	N	TARU S.	1941	94
						32,8	SF01095/91	JANKA-UKON URHO	17,1	4,4	2733/12	N	VAINO	1918	1792
						6,0	SF22019/88	KAUKUKORVEN JENNI	21,3	6,8	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA	33,1	SF15927M/78	LUDD	40,6	5,5	620/8	N	TASSU	1913	382
						6,7	SF07382L/80	VALO	39,9	5,8	19610/28	N	TARU S.	1941	94
						32,3	SF21607N/79	ROKKI	144,0	2,2	3745/5	N	HILU	1935	135
						6,9	SF21080W/83	SIRU	4,0	6,4	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						19,7	SF16729C/84	UNSKI	76,0	4,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
F150156/12 KK-17 FI KVA-K FI MVA	50,0	FIN47286/05 JAHTILUODON TUULI	15,9 36,7 7,7	FIN30992/99 ERKKINEVAN NIPSU	SF22240/92 SENNA										

SF35621/90 RITU	SF16539/84 JALLU	SF14706T/75 KNALL	11,2	34,7	SF06121/71 JYRY	2949/65 JALLU	42,6	494/64	REDIN VIIMA	17,5	0,7	620/08	TASSU	TASSU	1913	382
				0,7	4971/63	PIMU	17,5	0,7	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158			
				0,7	2728/59	KIHU	94,3	1,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717			
		6,1	SF19247/70 RANDY	33,7	134,1	7833/66	JOKIRINTEEN JURU	134,1	0,8	334/1	N	PELA	1927	1288		
					0,8	7992/63	TOUHU	59,7	0,6	334/1	N	PELA	1927	1288		
					1,9	281/63	SAKUN-SANTTU	27,6	0,7	620/8	N	TASSU	1913	382		
		6,3	SF19173C/78 MINNA	14,4	121,5	5342/59	KLINGA	65,1	0,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
					0,2	8923/61	TERRA	57,1	0,2	381/3	N	RAIVO	1926	478		
					0,7	7446/66	JERRI AV PAVALL	43,3	0,2	5378/14	N	SILVA	1922	240		
		5,4	SF16068/70 JUMBINA	35,8	59,2	5342/59	KLINGA	65,1	0,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
	0,2				8197/65	TOMI	38,8	0,2	17030/26	N	NOPO	1931	18			
	2,1				7448/66	METSÄTAHDEN HELY	38,8	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792			
	SF35621/90 RITU	SF19681B/75 PEKO	10,1	7,9	17,5	10601/62	JERRI AV PAVALL	43,3	0,2	5378/14	N	SILVA	1922	240		
					2,1	5342/59	KLINGA	65,1	0,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
					17,5	10601/62	JERRI AV PAVALL	43,3	0,2	5378/14	N	SILVA	1922	240		
2,1					5342/59	KLINGA	65,1	0,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158			
2,1					5342/59	KLINGA	65,1	0,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158			

SF03000G/84 KAYSA	SF19681B/75 PEKO	SF19146/70 MILLI	10,1	7,9	13066/68	REKO	170,5	7833/66	JOKIRINTEEN JURU	134,1	0,8	334/1	N	PELA	1927	1288
					5,1	72728/59	KIHU	94,3	1,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717		
					7,9	13046/64	SAKU	1,3	7,8	334/1	N	PELA	1927	1288		
					7,9	281/63	NAINA	55,6	1,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
					7,9	15595/7	KUNNELIN ARI	28,6	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792		
		SF164662/78 LISS	10,1	7,9	5,2	3860/65	AV NYBRÄNN	1,3	5,0	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717		
					5,1	9072/65	ANTI AV NYBRÄNN	5,0	0,2	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717		
					7,9	DINA	1,3	7,8	12126/21	N	KLINGA	1931	30			
					17,9	10601/62	JERRI AV PAVALL	43,3	0,2	5378/14	N	SILVA	1922	240		
					0,8	5342/59	KLINGA	65,1	0,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
	SF19247/70 RANDY	10,1	7,9	16,3	15959/67	RAMI	121,5	0,2	381/3	N	RAIVO	1926	478			
				1,5	SF19247/70	RANDY	33,7	1,9	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158			
				16,7	3347/56	KIM	7,5	2,1	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158			
				2,2	281/63	KLINGA	55,6	1,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158			
				9,3	11268/61	TROKANTENS SEUA	28,6	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792			
12,0	64/55	PIPSAN AV JUTAS	2,4	6,9	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158							

SF10449J/80 DICK	SF11597C/76 KARU		SF21950V/73 JOKO	8197/65 S MVA REMU	89,1	48831/61	TOMI	38,8	0,2	17030/26	NOPO	NOPO	1931	18,9	
		44,4	135,0	19150/69	0,2	6282/61	METSATAHDEN HELY	38,8	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792	
			0,1		73,0	13107/64	JACK	116,5	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158	
		0,5		0,1	7446/66	DINA	59,2	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
				SF00916/71 HILU	27,8	1559/57	KUNNELIN ARI	28,6	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792	
	57,7 2,8	SF03621F/74 SILVA		4265/65 LEIUI	0,2	3689/59	HENNU	16,6	0,2	2634/12	N	KAISA	1921	1771	
			33,3	0,3	15,7	6954/63	ANSULIN JULLE	6,5	0,2	2264/30	N	El löydö	1946	0	
					0,2	105/61	HELY	22,4	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792	
					60,5	3207/50	PEIK	22,4	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792	
					0,2	3094/54	MOLLY	21,2	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158	
SF12333/87 KIHU	SF03621F/74 SILVA		6356/59 DEISI	69,2	7355/66	STAY-LUVIA	47,3	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288		
		50,3	1,9	0,2	3338/51	KLINGA-LUVIA	47,3	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
				16,7	3347/56	KIM	7,5	2,1	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
				2,2	281/63	KLINGA	55,6	1,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
				12,0	788/62	El löydö	5,1	1,8	11112/63	N	loppu	1850	0		
			1,9	3127/66	TESSI	5,1	1,8	620/8	N	TASSU	1913	382			
	103,8 3,6	SF21607N/79 ROKKI		SF01888Q/73 ROSSI	15959/67 RAMI	121,5	10123/64	TERRA	61,7	0,2	629/8	N	WARMA	1913	349
			144,0	134,3	0,2	8923/61	TELLA	57,1	0,2	3813/13	N	RAIVO	1926	478	
			2,2	0,3	65,5	2611/63	RAIKU	30,8	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288	
					0,3	6155/62	PIIA	29,9	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158	
				170,5	7833/66	JKIRINTEEN JURU	134,1	0,8	334/1	N	PELA	1927	1288		
52,3 3,4		SF245650C/76 SUJU		13066/68 REKO	2,5	2728/59	KIHU	94,3	1,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717	
			71,7	2,2	35,1	2949/65	JALLU	42,6	0,7	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158	
					2,1	45/67	KEHULAN TELLA	16,0	1,9	374/55	N	HILU	1935	135	
					170,5	7833/66	JKIRINTEEN JURU	134,1	0,8	334/1	N	PELA	1927	1288	
					2,5	2728/59	KIHU	94,3	1,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717	
SF08889F/84 JONNA	SF23232P/81 LINDA		SF24914F/72 KIM	13066/68 REKO	32,8	13107/64	JACK	116,5	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158	
		26,2	5,0	4,6	281/63	KLINGA	55,6	1,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
		3,4		32,4	15959/67	RAMI	121,5	0,2	3813/13	N	RAIVO	1926	478		
				0,7	7446/66	DINA	59,2	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158		
				6,3	SF06121/71	JYRY	34,7	0,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717		
		13,0	SF19247/10	RANDY	33,7	1,9	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158				

1970 luvun merkittävimmät sukutalut

SF16713/86 KÖSTERI 126,2 6,1	SF07000N/78 KAPU 63,1 6,1	6101/68 ROMMELI 31,5 6,1	SF11281/72 MANTA 31,5 6,1	9803/65 KIRI	3743/59 HIIVAN JEHU	59,8	814/52 PARRU	34,5	0,3	334/1 PELA	PELA	1927	1288																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
				11854/63 HILU	12,1	1084/56 TOPI	36,4	0,3	273/12 N	VAINO	1918	1792																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
				8858/64 RINGA	7,9	1559/57 KUNNELIN ARI	28,6	0,3	273/12 N	VAINO	1918	1792																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
				10354/60 KORSBERGETS SONJA	3,7	3325/54 DOLLY	3,9	4,0	13944/23 N	RINDA	1916	9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
				6308/69 RAJU	7,9	585/55 TUUKA	61,9	0,6	374/5 N	HILU	1935	135																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
				9553/65 TOKKO	18,2	4647/59 CZE MVA JULLE	33,7	0,2	338/9 N	JANTA II	1913	216																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
				19,7 ANU	0,9	5240/62 ILJIAN VIRI	8,7	0,9	8022/16 N	SAARA	1926	429																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
				6,0 PAMU	9,5	3743/59 HIIVAN JEHU	59,8	0,3	273/12 N	VAINO	1918	1792																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
				6,0 PYRY	6,0	11854/63 HILU	12,1	6,0	334/1 N	PELA	1927	1288																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
				6,0 LEIJA	9,5	3266/59 HIIVAN AJO	11,0	0,2	273/12 N	VAINO	1918	1792																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								

SF16729C/84 UNSKI	SF01888Q/73 ROSSI	134,3 0,3 144,0 2,2	SF21607N/79 ROKKI	15959/67 RAMI	10123/64 TERRA	61,7	12841/62	RIKU	23,9	0,2	1549/56	JAANA	JAANA	1956	15
				121,5	8923/61	57,1	1834/55	HIIVAN SAKU	50,7	0,2	273/12	N	VAINO	1918	1792
				0,2	TELLA	0,2	1092/56	TAIKA	22,2	0,2	381/13	N	RAIVO	1926	478
				0,3	2611/63	30,8	4634/58	ROLLE	12,2	0,2	360/9	N	PYRY	1903	41
				65,5	RAIKU	0,2	4511/62	VIKKE	20,3	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288
				0,3	6155/62	29,9	1056/55	JALI	11,9	0,2	374/5	N	HILU	1935	135
				0,3	PIIA	0,2	1917/55	AREN TARJA	11,9	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
				0,3	13066/68	REKO	7833/66	AK-66 HOLYNPOLY	114,0	0,2	7471/9	N	VIRI	1941	155
				0,3	170,5	94,3	585/55	TUUKA	61,9	0,6	374/5	N	PELA	1927	1288
				0,3	2,5	1,7	1914/55	BELLA	39,8	1,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
SF223481/82 IITA	SF08415H/77 JULLE	28,4 3,0 43,2 4,5	SF223481/82 IITA	15959/67 RAMI	10123/64 TERRA	61,7	12841/62	RIKU	23,9	0,2	1549/56	JAANA	JAANA	1956	15
				121,5	8923/61	57,1	1834/55	HIIVAN SAKU	50,7	0,2	273/12	N	VAINO	1918	1792
				0,3	TELLA	0,2	1092/56	TAIKA	22,2	0,2	381/13	N	RAIVO	1926	478
				0,3	2611/63	30,8	4634/58	ROLLE	12,2	0,2	360/9	N	PYRY	1903	41
				65,5	RAIKU	0,2	4511/62	VIKKE	20,3	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288
				0,3	6155/62	29,9	1056/55	JALI	11,9	0,2	374/5	N	HILU	1935	135
				0,3	PIIA	0,2	1917/55	AREN TARJA	11,9	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
				0,3	13066/68	REKO	7833/66	AK-66 HOLYNPOLY	114,0	0,2	7471/9	N	VIRI	1941	155
				0,3	170,5	94,3	585/55	TUUKA	61,9	0,6	374/5	N	PELA	1927	1288
				0,3	2,5	1,7	1914/55	BELLA	39,8	1,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
SF165903/83 PURONPERÄN HEMPPÄ	SF250091/76 JUNNU	57,1 1,8	SF250091/76 JUNNU	15959/67 RAMI	10123/64 TERRA	61,7	12841/62	RIKU	23,9	0,2	1549/56	JAANA	JAANA	1956	15
				121,5	8923/61	57,1	1834/55	HIIVAN SAKU	50,7	0,2	273/12	N	VAINO	1918	1792
				0,3	TELLA	0,2	1092/56	TAIKA	22,2	0,2	381/13	N	RAIVO	1926	478
				0,3	2611/63	30,8	4634/58	ROLLE	12,2	0,2	360/9	N	PYRY	1903	41
				65,5	RAIKU	0,2	4511/62	VIKKE	20,3	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288
				0,3	6155/62	29,9	1056/55	JALI	11,9	0,2	374/5	N	HILU	1935	135
				0,3	PIIA	0,2	1917/55	AREN TARJA	11,9	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
				0,3	13066/68	REKO	7833/66	AK-66 HOLYNPOLY	114,0	0,2	7471/9	N	VIRI	1941	155
				0,3	170,5	94,3	585/55	TUUKA	61,9	0,6	374/5	N	PELA	1927	1288
				0,3	2,5	1,7	1914/55	BELLA	39,8	1,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
SF212896/81 NELLY	SF212896/81 NELLY	30,2 0,8	SF212896/81 NELLY	15959/67 RAMI	10123/64 TERRA	61,7	12841/62	RIKU	23,9	0,2	1549/56	JAANA	JAANA	1956	15
				121,5	8923/61	57,1	1834/55	HIIVAN SAKU	50,7	0,2	273/12	N	VAINO	1918	1792
				0,3	TELLA	0,2	1092/56	TAIKA	22,2	0,2	381/13	N	RAIVO	1926	478
				0,3	2611/63	30,8	4634/58	ROLLE	12,2	0,2	360/9	N	PYRY	1903	41
				65,5	RAIKU	0,2	4511/62	VIKKE	20,3	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288
				0,3	6155/62	29,9	1056/55	JALI	11,9	0,2	374/5	N	HILU	1935	135
				0,3	PIIA	0,2	1917/55	AREN TARJA	11,9	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
				0,3	13066/68	REKO	7833/66	AK-66 HOLYNPOLY	114,0	0,2	7471/9	N	VIRI	1941	155
				0,3	170,5	94,3	585/55	TUUKA	61,9	0,6	374/5	N	PELA	1927	1288
				0,3	2,5	1,7	1914/55	BELLA	39,8	1,7	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717

SF207051/82 RESSU	SF177345/77 KASKEN HAI	75,3 0,1 0,1	12113/69 VIKI	13107/64 JACK	116,5 0,2	10009/60 JACK	60,5 0,2	643/3 643/3	STELLA VIII	STELLA VIII	1896 1158		
			80,7 0,1	11440/65 HELY	38,4 0,1	3616/60 HELA	16,2 0,1	10350/00 10743/63	N TESSU	STELLA VIII 1955	1896 1158		
			0,1	SF16513H/73 KASKEN HAKU	18,1 0,1	4647/59 CZE MVA JULLE	33,7 0,2	338/9 162/32	N STIINA	JANTA II 1913	216 41		
			37,6 0,1	18928/69 HILA	18,6 0,1	13114/66 JOKIRINTEEN ETO	9,1 0,1	3664/5 2733/12	N VAINO	AILA 1918	55 1792		
			0,1	SF11597C/76 KARU	135,0 0,1	8197/65 19150/69	S MVA REMU RITA	89,1 73,0	0,2 0,1	2733/12 643/3	N STELLA VIII	VAINO 1896	1792 1158
			44,4 0,5	SF00916/71 HILU	33,3 0,3	776/64 4263/65	RAIJAN RIKU LEIJU	27,8 15,7	0,2 0,2	2634/12 2733/12	N VAINO	KAISA 1921	177 1792
			0,3	SF067572/77 RUSKA	134,3 0,3	15959/67 10998/65	RAMI BELLA	121,5 65,5	0,2 0,3	3813/13 643/3	N STELLA VIII	RAIVO 1896	478 1158
			33,8 0,2	SF15576G/72 TELLA	21,1 0,2	SF19630/70 JACK II	10,0 0,2	643/3 643/3	N STELLA VIII	STELLA VIII 1896	1158 1158		
			0,8	HEMPPA	11461/62 STELLA	9,9 0,2	643/3 643/3	N STELLA VIII	1896 1158				
			SF165903/83 PURONPERAN	60,4 0,8	SF250091/76 JUNNU	13066/68 REKO	7833/66 JOKIRINTEEN JURU	134,1 0,8	6209/60 7992/63	114,0 0,2	7471/9 0,6	N 334/1	VIRI
170,5 2,5	2728/59 KIHU	94,3 1,7				585/55 1914/55	TUUKA BELLA	61,9 39,8	0,6 1,7	3745/5 627/8	PELA HILU	1927 1935	
1,8	SF16068/70 JUMBINA	89,1 0,2				4831/61 S MVA REMU	38,8 0,2	17030/26 2733/12	N VAINO	NOPO 1931	18 1792		
35,8 2,1	7448/66 NELLY	17,5 2,1				10601/62 5342/59	JERRI AV PAVALL KLINGA	43,3 65,1	0,2 0,3	5378/14 643/3	SILVA STELLA VIII	1922 1158	
0,8	SF15471/67 HIPPU	43,3 0,2				3743/59 5740/59	HIIVAN JEHU VIRI AV PAVALL	59,8 17,9	0,2 0,2	2733/12 5378/14	N SILVA	VAINO 1922	1792 240
23,1 0,8	SF21369K/76 SIRU	65,1 0,3				7355/66 3338/51	STAY-LUVIA KLINGA-LUVIA	47,3 47,3	0,2 0,2	334/1 643/3	N STELLA VIII	PELA 1896	1158
1,1	SF18468R/72 STELLA	121,5 0,2				10123/64 8923/61	TERRA RAMI	61,7 57,1	0,2 0,2	6298/8 3813/13	N RAIMO	WARMA 1913	349 478
16,3 1,5	SF19247/70 RANDY	33,7 1,9				7833/66 281/63	JOKIRINTEEN JURU KLINGA	134,1 55,6	0,8 1,3	334/1 643/3	N STELLA VIII	PELA 1896	1158
0,8	HEMPPA	11461/62 STELLA				9,9 0,2	643/3 643/3	N STELLA VIII	1896 1158				

SF21950V/73	8197/65 S MVA REMU	4831/61 TOMI	2901/59 ROOPE	376/51	4,2	17531/27	KAISAN ALI VILLE	23,1	0,2	8022/16	SAARA	SAARA	1926	429
				TELLARIN TÄLLI				0,8	0,1	1040/2	N	KIRI	1936	117
				828/56	4,2	1218/52	SANTTU	6,7	0,3	334/1	N	PELA	1927	1288
				VIRE	0,1	2368/51	VIRI	2,3	0,1	11112/63	0	loppu	1850	0
				2427/59 TUISKU	5,8	30798	TERI	2,5	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288
		6282/61 METSÄTÄHDEN HELY	450/55 HALU	586/55	0,1	593/50	KEILA	1,3	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288
				2580/56	4,0	1079/53	LARI	1,8	0,2	3745/5	N	HILU	1935	135
				JEKKU	0,1	2686/51	HAKU	0,8	0,1	17030/26	N	NOPO	1931	18
				347/52 PEKKA	23,1	2888/4	PEUHAN ESKO	4,8	0,2	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
				10749/10	16,3	16472/25	KAISA II	3,1	0,2	8022/16	N	SAARA	1926	429
89,1 0,2	450/55 HALU	10749/10	0,2	4866/6	AJO	4,4	0,2	9939/19	N	ROSA	1931	8		
		RAILA	0,2	5232/7	KIMMON RAIJA	2,6	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288		
		1484A	35,4	7252/9	VINHA-SEPPO	22,0	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288		
		HOPUN IIRO	0,2	6260/8	HULI	7,2	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792		
		2133B	3,9	5230/7	KIMMON REMU	1,0	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288		
				0,1	7087/9	PELLA	0,8	0,1	2733/12	N	VAINO	1918	1792	

19150/69 RITA	73,0 0,1	13107/64 JACK	10009/60 JACK	3207/50 PEJK	22,4	23597/30	AV JUTAS, FILLE	6,0	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			60,5	3094/54	0,2	21140/29	POLLY	6,0	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			116,5	MOLLY	21,2	3993/50	BOY	5,6	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			0,2	6356/59 DEISI	0,2	3659/50	TILDA	5,5	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			69,2	7355/66	47,3	2035A	AV SKARIBO, JUMBO	16,4	0,2	5378/14	N	SILVA	1922	240
		7446/66 DINA	0,2	STAY-LUVIA	0,2	4015/50	STELLA-LUVIA	13,0	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288
			0,2	KLINGA-LUVIA	47,3	22256/30	KARO-LUVIA	13,0	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288
			0,2	20730/29	0,2	4015/50	AV JUTAS, PIPSAN	13,0	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			0,2	3473/59	59,8	814/52	PARRU	34,5	0,3	334/1	N	PELA	1927	1288
			59,2	JERRI AV PÄVALL	0,3	407/51	JEPPE	36,4	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792

15959/67 RAMI	121,5 0,2	10123/64 TERRA	2841/62 RIKU	433/58 JEHU	21,8	1327/53	HELA	8,5	0,2	8022/16	SAARA	SAARA	1926	429
			23,9	1992/57	7,3	2866/50	ELLA	6,4	0,2	113/1	N	KIRI K.	1929	82
			0,2	ALI	7,3	643/57	HILIN PANU	1,6	0,1	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,2	38/57	0,2	1549/56	JAANA	1,6	0,1	11112/63	0	loppu	1850	0
			0,2	VALORIN VAUHTI	35,4	7252/9	VINHA-SEPPÖ	22,0	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288
		8923/61 TELLA	27,8	HOPUN IIRO	0,2	6260/8	HULI	7,2	0,2	3733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,2	VALORIN VALTTI	11,2	39228	ROUJE	3,8	0,1	360/9	N	PYRY	1903	41
			0,2	1834/55	0,2	2462/51	VALORIN PETRONELLA	2,4	0,1	629/8	N	WARMA	1913	349
			57,1	814/52	34,5	388/50	PAIJAN TARI	7,6	0,3	103/10	N	HEILA IV	1913	408
			0,2	407/51	0,3	3341A	KIMMON ANU	7,4	0,3	334/1	N	PELA	1927	1288

SF01888Q/73 ROSSI	134,3 0,3	2611/63 RAIKU	4634/58 ROLLE	600/54 ROI	3,8	39228	ROUJE	3,8	0,1	360/9	N	PYRY	1903	41
			12,2	446/53	0,2	408/51	PELLA	0,8	0,1	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,2	HALI	3,8	1561A	UOTILAN JEHU	0,8	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
			0,2	4511/62 VIKKE	52,3	17531/27	KAISAN ALI VILLE	23,1	0,2	8022/16	N	SAARA	1926	429
			20,3	400/54	0,2	10749/10	RAILA	16,3	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288
		6155/62 PIIA	0,1	PENA	7,2	395/51	JALO	2,6	0,1	10019/19	N	POSSE	1931	11
			0,2	1061/51	0,1	7315/9	TURKKA	1,8	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288
			11,9	REM U	3,7	395/51	JALO	2,6	0,1	10019/19	N	POSSE	1931	11
			0,2	420/54	0,2	10749/10	RAILA	16,3	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288
			0,2	1917/55	4,3	30798	TERI	2,5	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288

13066/68 REKO	170,5 2,5	7833/66 JOKIRINTEEN JURU	6209/60 AK-66 HÖLYNPÖLY	224/64 PETRON PONSO	41,9	7849/9	KIMMO	12,0	0,2	5378/14	SILVA	SILVA	1922	240
			114,0	502/57	0,2	797/53	LOTTA	12,1	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288
			0,8	LARIN RAJJA	41,9	1362/52	PLUTO	12,3	0,1	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,2	7992/63 TOUHU	0,2	72/50	REVON HELI	12,1	0,2	7471/9	N	VIRI	1941	155
			59,7	3743/59	59,8	814/52	PARRU	34,5	0,3	334/1	N	PELA	1927	1288
		2728/59 KIHU	0,6	HIIVAN JEHU	0,3	407/51	JEPPE	36,4	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,6	5534/60	20,4	1559/57	KUNNELIN ARI	28,6	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,6	ROLLY	0,6	1151/56	VILI	5,2	0,6	334/1	N	PELA	1927	1288
			0,2	347/52	52,3	17531/27	KAISAN ALI VILLE	23,1	0,2	8022/16	N	SAARA	1926	429
			0,2	PEKKA	0,2	10749/10	RAILA	16,3	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288

SF24914P/72 KIM	56,1 5,0	13107/64 JACK	10009/60 JACK	3207/50 PEJK	22,4	23597/30	AV JUTAS, FILLE	6,0	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			60,5	3094/54	0,2	21140/29	POLLY	6,0	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			116,5	MOLLY	21,2	3993/50	BOY	5,6	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			0,2	6356/59 DEISI	0,2	3659/50	TILDA	5,5	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			69,2	7355/66	47,3	2035A	AV SKARIBO, JUMBO	16,4	0,2	5378/14	N	SILVA	1922	240
		281/63 KLINGA	0,2	STAY-LUVIA	0,2	4015/50	STELLA-LUVIA	13,0	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288
			0,2	KLINGA-LUVIA	47,3	22256/30	KARO-LUVIA	13,0	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288
			0,2	20730/29	0,2	4015/50	AV JUTAS, PIPSAN	13,0	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			0,2	3473/59	50,7	814/52	PARRU	34,5	0,3	334/1	N	PELA	1927	1288
			0,2	HIIVAN SAKU	0,2	407/51	JEPPE	36,4	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792

1960-luvun merkittävimmät sukutaulut

13107/64 JACK	116,5 0,2	10009/60 JACK	3207/50 PEJK	23597/30 AV JUTAS, FILLE	6,0	17531/27	KAISAN ALI VILLE	23,1	0,2	8022/16	SAARA	SAARA	1926	429
			22,4	21140/29	0,2	18220/28	AV JUTAS, DONNA	3,9	0,3	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			0,2	3094/54	6,0	15668/25	PEJK AV KATASKAR	1,1	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,2	MOLLY	0,2	15751/25	BONZO	1,1	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,2	3993/50	5,6	21624/30	PALLAS	1,5	0,2	# P.	0	# P.	# P.	# P.
		6356/59 DEISI	21,2	BOY	0,2	22196/30	NELI	1,0	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			0,2	3659/50	5,5	20249/29	NIKU-LUVIA	0,9	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,2	TILDA	0,2	14453/23	TRONJA	1,0	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158
			0,2	7355/66	16,4	17531/27	KAISAN ALI VILLE	23,1	0,2	8022/16	N	SAARA	1926	429
			0,2	STAY-LUVIA	0,2	16372/25	UNNI AV SKARIBO	2,8	0,2	5378/14	N	SILVA	1922	240

12113/69 VIKI	80,7 0,1	3616/60 HELA	2681/55 JYLYN HÄLY	1848A HOPUN IIRO	35,4	7252/9	VINHA-SEPPÖ	22,0	0,2	334/1	N	PELA	1927	1288
			10,6	16678	0,2	6260/8	HULI	7,2	0,2	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,1	HULA	3,7	503/7	VIHU	1,3	0,2	103/10	N	HEILA IV	1913	408
			0,1	2601/58	0,1	8507/9	PAU	0,7	0,1	1623/2	N	STIINA	1936	41
			0,1	HIIVAN SAKU	50,7	814/52	PARRU	34,5	0,3	334/1	N	PELA	1927	1288
		10441/63 TUPU	5,6	758/00	0,2	407/51	JEPPE	36,4	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792
			0,1	LYCKANS TELLA	1,5	9203/00	EI löydy	0,2	0,1	11112/63	0	loppu	1850	0
			0,1	3232/57	0,1	10350/00	TARU	0,2	0,1	11112/63	0	loppu	1850	0
			0,1	HANNAN HAKU-LUVIA	2,0	1644/50	REMU	0,3	0,1	3482/13	N	BRITA	1921	18
			0,1	PAI-LUVIA	0,1	11112/63	loppu	# P.	# P.	11112/63	0	loppu	1850	0

7833/66 JOKIRINTEEN JURU	134,1 0,8	6209/60 AK-66 HÖLYNPÖLY	224/64 PETRON PONSO	7849/9 KIMMO	12,0	1215/2	KAMU	2,4	0,1	338/9	JANTA II	JANTA II	1913	216
			41,9	797/53	0,2	4256/5	SAARA	2,4	0,1	5378/14	N	SILVA	1922	240
			114,0	LOTTA	12,1	2035A	AV SKARIBO, JUMBO	16,4	0,2	5378/14	N	SILVA	1922	240
			0,2	502/57	0,2	9604/70	MELU	3,3	0,1	334/1	N	PELA	1927	128

10009/60 JACK	3207/50 PEJK	23597/30 AV JUTAS, FILLE 6,0 0,2	21140/29 POLLY	17531/27	23,1	2888/4	PEUHAN ESKO	4,8	0,2	627/8	N	VAINU HALU	VAINU HALU	1913	1717																																																																																					
				KAISAN ALI VILLE	0,2	16472/25	KAISA II	3,1	0,2	8022/16	N	SAARA	1926	429																																																																																						
				18220/28	3,9	16323/25	AV HARALD NALLE	0,4	0,5	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																																																																																						
				AV JUTAS, DONNA	0,3	13004/22	TOSSAN AV FURUBORG	0,5	0,4	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																																																																																						
				15668/25	1,1	4549/14	ALHOLMENS STEADY	0,1	0,3	11102/yy	N	TRISSAN	1906	8																																																																																						
				PEJK AV KÄTÄSKÄR	0,2	275/1	YRKAN-NILLE	0,1	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792																																																																																						
				15751/25	1,1	9799/18	HASSE	0,1	0,3	116/10	N	NURMES KONNA	1921	9																																																																																						
				BONZO	0,2	9347/18	VAINO	0,1	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792																																																																																						
				3993/50 BOY	1,5	13180/22	TIM	0,2	0,5	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																																																																																						
				PALLAS	0,2	11112/63xy	Hely	0,3	0,3	11112/630	N	loppu	1850	0																																																																																						
60,5 0,2	3094/54 MOLLY	5,6 0,2	22196/30 NELJ	21624/30	1,0	16478/25	MOSSE II-LUVIA	2,5	0,2	5378/14	N	SILVA	1922	240																																																																																						
				22196/30	0,2	14453/23	TRONJA	1,0	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																																																																																						
				20249/29	0,9	4741/6	ERKAN T. RAIKU	0,1	0,3	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717																																																																																						
				NIKU-LUVIA	0,2	14452/23	PENNA-LUVIA	0,1	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792																																																																																						
				TILDA	1,0	12208/21	DUX AV STORSVED	0,1	0,3	5378/14	N	SILVA	1922	240																																																																																						
				5,5 0,2	13004/22	TOSSAN AV FURUBORG	0,5	0,4	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																																																																																							
				13107/64 JACK	116,5 0,2	6356/59 DEISI	69,2 0,2	2035A AV SKARIBO, JUMBO	23,1	2888/4	PEUHAN ESKO	4,8	0,2	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717																																																																																		
								KAISAN ALI VILLE	0,2	16472/25	KAISA II	3,1	0,2	8022/16	N	SAARA	1926	429																																																																																		
								16372/25	2,8	14600/24	TRIM	0,2	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792																																																																																		
								UNNI AV SKARIBO	0,2	13982/23	BELLA	0,2	0,3	5378/14	N	SILVA	1922	240																																																																																		
4015/50 STELLA-LUVIA	22,0	4190/5	KIHO-TEHO					2,2	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288																																																																																						
VINHA-SEPPÖ	0,2	844/2	VINHA-ERI-HALU					2,3	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288																																																																																						
5072/7	5,4	2888/4	PEUHAN ESKO					4,8	0,2	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717																																																																																						
KAIHON JORA	0,2	1689/3	ERKAN KAIHO					0,4	0,3	334/1	N	PELA	1927	1288																																																																																						
22256/30 KARO-LUVIA	2,4	8485/17	HIKA-LUVIA					0,2	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792																																																																																						
FRANCO-LUVIA	0,2	13759/23	LEA-LUVIA					0,2	0,4	2733/12	N	VAINO	1918	1792																																																																																						
69,2 0,2	3338/51 KLINGA-LUVIA	13,0 0,2	5072/7	2888/4	4,8	0,2	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717																																																																																									
				1689/3	ERKAN KAIHO	0,4	0,3	334/1	N	PELA	1927	1288																																																																																								
				20730/29 AV JUTAS, PIPSAN	2,5	13523/22	ROY LUVIA	0,3	0,6	2733/12	N	VAINO	1918	1792																																																																																						
				16478/25	0,2	14504/24	DIMMA	0,2	0,4	5378/14	N	SILVA	1922	240																																																																																						
				18220/28	3,9	16323/25	AV HARALD NALLE	0,4	0,5	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																																																																																						
				AV JUTAS, DONNA	0,3	13004/22	TOSSAN AV FURUBORG	0,5	0,4	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																																																																																						
				116,5 0,2	6356/59 DEISI	69,2 0,2	3338/51 KLINGA-LUVIA	13,0 0,2	5072/7	2888/4	PEUHAN ESKO	4,8	0,2	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717																																																																																		
																			20730/29 AV JUTAS, PIPSAN	16478/25	13523/22	ROY LUVIA	0,3	0,6	2733/12	N	VAINO	1918	1792																																																																							
																														18220/28	3,9	16323/25	AV HARALD NALLE	0,4	0,5	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																																																												
																																									AV JUTAS, DONNA	0,3	13004/22	TOSSAN AV FURUBORG	0,5	0,4	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																																																	
16478/25	13523/22	ROY LUVIA	0,3																																																	0,6	2733/12	N	VAINO	1918	1792																																											
																																																										18220/28	3,9	16323/25	AV HARALD NALLE	0,4	0,5	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																																
																																																																					AV JUTAS, DONNA	0,3	13004/22	TOSSAN AV FURUBORG	0,5	0,4	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158																					
																																																																																16478/25	13523/22	ROY LUVIA	0,3	0,6	2733/12	N	VAINO	1918	1792											
																																																																																										18220/28	3,9	16323/25	AV HARALD NALLE	0,4	0,5	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158

5228/58 SAKUN-SANTTU 27,6 0,7	1834/55 HIIVAN SAKU 50,7 0,2	814/52 PARRU	388/50 PAIJAN TARI	7,6 0,3	7225/29 4999/6	VINHA-SEPPÖ PAIJAN HELY	22,0 1,1	0,2 0,3	334/1 103/10	N N	PELA HEILA IV	1927 1913	1288 408	
		34,5 0,3	3341A KIMMON ANU	7,4 0,3	5278/7 13848/11	UKKO KIMMON KAISA	5,7 1,4	0,2 0,2	334/1 334/1	N N	PELA PELA	1927 1927	1288 1288	
		407/51 JEPPE	1848A HOPUN IIRO	35,4 0,2	7252/9 6260/8	VINHA-SEPPÖ HULI	22,0 7,2	0,2 0,2	334/1 2733/12	N N	PELA VAINO	1927 1918	1288 1792	
		36,4 0,3	2790B KIRI	8,3 0,3	4522/5 12936/11	HESSU AREN-ANSA	1,4 1,2	0,3 0,3	11112/630 2733/12	N N	loppu VAINO	1850 1918	0 1792	
		1218/52 SANTTU	17531/27 KAISAN ALI VILLE	23,1 0,2	2888/4 16472/25	PEUHAN ESKO KAISA II	4,8 3,1	0,2 0,2	627/8 8022/16	N N	VAINU HALU SAARA	1913 1926	1717 429	
		6,7 0,3	7331/9 NORMA	1,1 0,2	2856/4 3107/4	HURRI VINHA KIVA	1,1 1,1	0,2 0,2	643/3 334/1	N N	STELLA VIII PELA	1896 1927	1158 1288	
		1115/54 RELU	23397/30 BOBI	0,7 0,5	19373/28 16959/26	KLANG SENORITA	0,1 0,1	0,4 0,2	1458/6 10253/19	N N	SANG FRAN HEI STELLA	1906 1926	88 90	
		4,4 0,4	11285/10 RAJU	0,7 0,5	3191/4 3186/4	HASSE-LUVIA HAKU	0,1 0,1	0,2 0,2	2733/12 620/8	N N	VAINO TASSU	1918 1913	1792 382	
		281/63 KLINGA												
		55,6 1,3												
5342/59 KLINGA 65,1 0,3	7355/66 STAY-LUVIA 47,3 0,2	2035A AV SKARIBO, JUMBO	17531/27 KAISAN ALI VILLE	23,1 0,2	2888/4 16472/25	PEUHAN ESKO KAISA II	4,8 3,1	0,2 0,2	627/8 8022/16	N N	VAINU HALU SAARA	1913 1926	1717 429	
		16,4 0,2	16372/25 UNNI AV SKARIBO	2,8 0,2	14600/24 13982/23	TRIM BELLA	0,2 0,2	0,3 0,3	2733/12 5378/14	N N	VAINO SILVA	1918 1922	1792 240	
		4015/50 STELLA-LUVIA	7252/9 VINHA-SEPPÖ	22,0 0,2	4190/5 844/2	KIHO-TEHO VINHA-ERI-HALU	2,2 2,3	0,1 0,1	334/1 334/1	N N	PELA PELA	1927 1927	1288 1288	
		13,0 0,2	5072/7 KAIHON JORA	5,4 0,2	2888/4 1689/3	PEUHAN ESKO ERKAN KAIHO	4,8 0,4	0,2 0,3	627/8 334/1	N N	VAINU HALU PELA	1913 1927	1717 1288	
		22256/30 KARO-LUVIA	3503/4 FRANCO-LUVIA	2,4 0,2	8485/17 13759/23	HIKA-LUVIA LEA-LUVIA	0,2 0,2	0,3 0,4	2733/12 2733/12	N N	VAINO VAINO	1918 1918	1792 1792	
		13,0 0,2	5072/7 KAIHON JORA	5,4 0,2	2888/4 1689/3	PEUHAN ESKO ERKAN KAIHO	4,8 0,4	0,2 0,3	627/8 334/1	N N	VAINU HALU PELA	1913 1927	1717 1288	
		20730/29 AV JUTAS, PIPSAN	16478/25 MOSSE II-LUVIA	2,5 0,2	13523/22 14504/24	ROY LUVIA DIMMA	0,3 0,2	0,6 0,4	2733/12 5378/14	N N	VAINO SILVA	1918 1922	1792 240	
		13,0 0,2	18220/28 AV JUTAS, DONNA	3,9 0,3	16323/25 13004/22	AV HARALD NALLE TOSSAN AV FURUBORG	0,4 0,5	0,5 0,4	643/3 643/3	N N	STELLA VIII STELLA VIII	1896 1896	1158 1158	
		47,3 0,2												

1950-luvun merkittävimmät sukutaulut

Sama sukutaulu Hiivan Saku/55

3743/59 HIIVAN JEHU 59,8 0,3	814/52 PARRU 34,5 0,3	388/50 PAIJAN TARI 7,6 0,3	7252/9	4190/5	2,2	3159/4	HAI-LUVIA	0,1	0,1	2733/12	N	VAINO	1918	1792			
			VINHA-SEPPO	KIHO-TEHO	0,1	1126/2	VIIMAN AIRU	0,1	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288			
			22,0	844/2	2,3	3145/4	TURU-HALU	0,1	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717			
			0,2	VINHA-ERI-HALU	0,1	334/1	PELA	0,1	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288			
			4999/6	638/1	0,2	7568/15	UKKO AV HUUNA-TRAFF	0,8	0,1	11101/yy	N	KULA II	1915	10			
			PAIJAN HELY	629/1	0,1	203/1	RAPP	0,2	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717			
			1,1	629/1	0,1	4632/14	JOCKE II	0,0	# P.	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158			
			0,3	PAIJA	0,6	6679/15	TUJIA	0,0	# P.	103/10	N	HEILA IV	1913	408			
			5278/7	2856/4	1,1	7568/15	UKKO AV HUUNA-TRAFF	0,8	0,1	11101/yy	N	KULA II	1915	10			
			UKKO	HURRI	0,2	9066/17	TORA AV FURUBORG	0,1	0,2	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158			
407/51 JEPPE 36,4 0,3	1848A HOPUN IIRO 35,4 0,2	3341A KIMMON ANU 7,4 0,3	3107/4	1,1	7560/9	ANDBO LUST HALU	0,1	0,2	2812/12	N	HEPPO	1916	12				
			VINHA KIVA	0,2	844/2	VINHA-ERI-HALU	2,3	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288				
			13848/11	0,1	8125/9	PEIKKO	0,0	0,0	334/1	N	PELA	1927	1288				
			KIMMON KAISA	0,1	4381/5	SALMON LIISA	0,0	0,0	2733/12	N	VAINO	1918	1792				
			1,4	5427/7	0,5	4942/6	LARI VETO	0,7	0,1	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158			
			0,2	KIMMON KIVA	0,1	4077/5	KIMMON TAIKA	0,0	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288			
			407/51 JEPPE 36,4 0,3	1848A HOPUN IIRO 35,4 0,2	7252/9	4190/5	2,2	3159/4	HAI-LUVIA	0,1	0,1	2733/12	N	VAINO	1918	1792	
						VINHA-SEPPO	KIHO-TEHO	0,1	1126/2	VIIMAN AIRU	0,1	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288
						22,0	844/2	2,3	3145/4	TURU-HALU	0,1	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717
						0,2	VINHA-ERI-HALU	0,1	334/1	PELA	0,1	0,1	334/1	N	PELA	1927	1288
6260/8	2888/4	4,8				7568/15	UKKO AV HUUNA-TRAFF	0,8	0,1	11101/yy	N	KULA II	1915	10			
HULI	PEHUHAN ESKO	0,2				203/1	RAPP	0,2	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717			
7,2	1517/2	0,7				7568/15	UKKO AV HUUNA-TRAFF	0,8	0,1	11101/yy	N	KULA II	1915	10			
0,2	HOPUN-HEIJA	0,1				347/1	HOPPU	0,1	0,5	2733/12	N	VAINO	1918	1792			
4522/5	2857/4	0,2				4549/14	ALHOLMENS STEADY	0,1	0,3	11102/yy	N	TRISSAN	1906	8			
HESSU	TURMA AV FURUBORG	0,6				3565/13	KLINGA AV FURUBORG	0,0	0,0	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158			
407/51 JEPPE 36,4 0,3	2790B KIRI 8,3 0,3	7252/9	9697/18	0,1	4654/14	KAIJUN-PEKO	0,0	0,0	2638/12	N	KAIJUN WASTI	1916	6				
			TOLLA	0,6	11112/63xy	Varma	0,3	0,3	11112/630	loppu	1850	0					
			12936/11	7577/9	0,1	1569/2	PANU-RALLI	0,0	0,0	620/8	N	TASSU	1913	382			
			AREN-ANSA	TIMO	0,4	3011/4	HOPUN-SOPO	0,0	0,0	2733/12	N	VAINO	1918	1792			
			1,2	5240/7	0,1	3145/4	TURU-HALU	0,1	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717			
			0,3	MARA	0,4	9347/18	VAINO	0,1	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792			
			407/51 JEPPE 36,4 0,3	2790B KIRI 8,3 0,3	4522/5	2857/4	0,2	4549/14	ALHOLMENS STEADY	0,1	0,3	11102/yy	N	TRISSAN	1906	8	
						HESSU	0,6	3565/13	KLINGA AV FURUBORG	0,0	0,0	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158	
						9697/18	0,1	4654/14	KAIJUN-PEKO	0,0	0,0	2638/12	N	KAIJUN WASTI	1916	6	
						TOLLA	0,6	11112/63xy	Varma	0,3	0,3	11112/630	loppu	1850	0		
12936/11	7577/9	0,1				1569/2	PANU-RALLI	0,0	0,0	620/8	N	TASSU	1913	382			
AREN-ANSA	TIMO	0,4				3011/4	HOPUN-SOPO	0,0	0,0	2733/12	N	VAINO	1918	1792			
1,2	5240/7	0,1				3145/4	TURU-HALU	0,1	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717			
0,3	MARA	0,4				9347/18	VAINO	0,1	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792			
407/51 JEPPE 36,4 0,3	2790B KIRI 8,3 0,3	4522/5				2857/4	0,2	4549/14	ALHOLMENS STEADY	0,1	0,3	11102/yy	N	TRISSAN	1906	8	
						HESSU	0,6	3565/13	KLINGA AV FURUBORG	0,0	0,0	643/3	N	STELLA VIII	1896	1158	
			9697/18	0,1	4654/14	KAIJUN-PEKO	0,0	0,0	2638/12	N	KAIJUN WASTI	1916	6				
			TOLLA	0,6	11112/63xy	Varma	0,3	0,3	11112/630	loppu	1850	0					
			12936/11	7577/9	0,1	1569/2	PANU-RALLI	0,0	0,0	620/8	N	TASSU	1913	382			
			AREN-ANSA	TIMO	0,4	3011/4	HOPUN-SOPO	0,0	0,0	2733/12	N	VAINO	1918	1792			
			1,2	5240/7	0,1	3145/4	TURU-HALU	0,1	0,1	627/8	N	VAINU HALU	1913	1717			
			0,3	MARA	0,4	9347/18	VAINO	0,1	0,3	2733/12	N	VAINO	1918	1792			

Kuva Jyrki Leiko

P. = #PUUTTU!

Suur-Savon kennel-
piirin puheenjohtaja
Seppo Laukkanen
(vas.) pääsi kaata-
maan Juri Kinnusen
koiralle Tulipätsin
Won Viikatemiahelle
ilveksen.

Poikia, Miähiä ja ilveksiä

Pari vuotta sitten Antti Parviaisella oli hakusessa ajo-koira monipuoliseen metsästyksen. Kaverin kautta tuli vinkkiä pentueesta, jonka emä oli kova jäniskoira ja isä kettukäyttövalo. Pentueesta valikoitui, Tulipätsin Ytökkä Jysky, jolla oli pentuna lievä alapurenta. Menisi siis jah-
tikoirana hyvin, eikä haittaa, vaikka näyttelytulokset jäisi saamatta, kun ei koe- ja näyttelypuoli juuri kiinnostele.

Jyskyn kanssa metsästetään pääasiassa jänistä ja ket-
tua, mutta jo nuorena otti ensimmäisten lumien aikaan vapaasta hausta pari ilvesajoa. Rautjärven metsästyspo-
rukoissa puskaradio lauloi sen verran, että kun ilveslupa oli ja kissa oli saatu mottiin, tuli soitto, että koitetaanko Jyskylä ottaa ilves ajoon. Jysky laskettiin jäljelle ja ajo lähtikin nopeasti. Olikin huikea ajo. Kaksi tuntia men-
tiin kiivasta ajoa ympäri ämpäri taimikkoja. Ihan kuin jänisajoa olisi ollut muuten, mutta välillä kävi puussa ja uudestaan liikkeelle, mutta sieltä se ilves sitten erehtyi passimiehen eteen. Tai itseasiassa kahden passimiehen eteen ... ja kolmannen, jonka kohdalla matka sitten lopulta tyssäsi. Jysky oli tuossa ensimmäisessä ilvesjah-
dissa vuoden ja yhdeksän kuukauden ikäinen. Paljon sai ajokoiramiehiltä kehuja osakseen siitä, miten hyvin pysyi perässä, vaikka kissa koitti kaikki koukerot tehdä. Kasvattaja ja kaverit saivat tutkasta seurata näytelmää ja väliaikatietoja tippui siihen tahtiin, että ihan kuin suurta urheilujuhlaa olisi seurannut.

Toisen tilaisuuden Jysky sai tällä kaudella joulukuussa. Tällä kertaa homma oli nopeasti ohi, kun koira laskettiin jäljelle ja hieman herätteli, niin jo noin kymmenen mi-
nuutin jälkeen kissan hermo petti ja se lompsi suoraan passiin. Ihan hyvä niin, koska lunta ja pakkasta oli reilus-
ti, niin ei tarvinnut koiran kulkusiaan palelluttaa.

Jyskyä on käytetty myös hieman villisian metsästyksessä. Tällä syksyllä oli hämärällä seisonthaukussa sika, mutta ei lähtenyt liikenteeseen. Nyt tämä runsas lumi on tehnyt siitä hommasta liian vaarallista, joten odotellaan ensi syksyyn, josko sitten saataisi uusia tilanteita.

Nuorelle pojalle ilves

Kerimäkeläinen Juri Kinnunen otti 2021 kesällä ensimmäisen suomenajokoiransa "Vellun" (Tulipätsin Won Viikatemias). Juri kertoo hieman ensimmäisestä ajokoi-
ranpennustaan, joka oli onnekas ja sai jo 8 kuukauden iässä ensimmäisen ilveskaatonsa.

Ajatus Suomenajokoirasta itselläni lähti joskus aikoinaan karhujahdissa, kun puhuttiin eri koirista. Yksi kommentti jäi päähän: "jos saisi suomenajokoiran haju-
aistin karhuhommiin, niin siinä olisi varmaan kova peli petokoiraksi". Oltiin jo jonkun aikaan katseltu joko venäjänajokoiraa, plottia, amerikankettukoira tai suomenajokoiraa. Näistä kuitenkin omimmalta tuntui suomenajokoiraa. Ja kun aika kypsyi, niin kaveri vinkkasi, että nyt vois olla hyvä yhdistelmä suomenajokoirasta kohta astutuksessa. Tässä vaiheessa oli tarkoituksena etsiä pe-
tokoira, joka toimisi kaikille pedoille supista karhuun. Se, että mihin asti koiran omat ominaisuudet riittävät näyttäisi aika.

Tällä hetkellä metsästetään kaikkia petoja. Jänikseltä olen systemaattisesti kieltänyt ja ei se Vellua oikein tun-
nu kiinnostavankaan. Ainut jänispäräytys oli 3 kk ikäisenä, kun ääni avattiin. Tämän jälkeen muutama kettuveto ja viiden kuukauden ikäisenä ja ensimmäinen saalis oli supi seisonthaukkuun.

Ilveksen ajoon en ole sen enempää kouluttanut. En-

simmäinen ilvesajo oli oikeastaan vahinko. Ketun Jäljelle laskin koiran ja lähdin kulkemaan perästä, että ei koira perisi pois. Kulki ketunjälkeä noin 200 metriä ja vaihtoi Ilveksen jälkeen. Tätä jäljitti kaiken kaikkiaan noin 3 km ja siitä lähti ajo. Ajo kesti pari kilometriä ja päättyi lou-
heen. Tässä vaiheessa Vellulla ikää 7 kk.

Aamu jolloin Ilves saatiin eräksi. Jälkeä etsimässä aamupimeässä ja löytyikin ketunjälki, Vellu irti ja metsään. Tutkasta katselin, kun rupe-
si vauhti nousemaan... kohta lähtee ajo. Ei lähtenyt. Vellu tuli pois kauriin takajalka suussa. Pienen neuvottelun jälkeen sain ylimääräisen raajan koiralta pois. Samalla tuli naapurin kaveri kysymään, että näitkö ilveksen jäljet. En nähnyt, mutta jonkin matkan päässä ne kuitenkin olivat. Koira autoon ja motittamaan. Hiihdettiin muutama rinki ja aina jälki pois motista. Kunnes vihdoinkin onnistui. Ilves oli motissa. Puhelinilmoitus "ilvesryhmään"; kokoontuminen tunnin päästä. Saatiin liikkeelle noin 15 innokasta pyyntihenkilöä. Koska motti oli meidän seuran alueella, niin oman seuran koira ekana yrittämään. Muita koiria ei tähän lähtöön ollut kuin Vellu. Naapuriseurasta oli paikalla kokenut poltti. Motti oli pieni. Passit ympärille, Vellu odotamaan lähtöä jäljelle (tässä vaiheessa laitoin kasvattajalle viestiä, että laita panta seurantaan kohta ajetaan ilvestä). Vellu irti innoissaan lähti menemään, minä perässä noin 50-100 metriä koirasta. Ilves liikkui kohti passeja, noin 100 metriä ennen passiketjua löytöhaikut ja ajoa ehkä 3 minuuttia, kunnes pamahti ja radiosta kuului, että ilves nurin. Ajo ei ollut kummoinen, mutta jos motti on pieni ja tiivis ei koiran paljon tarvitse ajaakaan, tarvitsee vain uskaltaa lähteä.

Kymmenen ilveksen Miäs.

Aiempiin poikasiin verrattuna todella kokenutta kaartia edustaa C.I.B. FI MVA FI KVA-KEAJ EE MVA Kanervavuoren Miäs, jonka omistaa Tuija Suonpää Punkalaitumelta. Tuija kertoo vähän Miähestä miten siitä on tullut oikea spesialisti ilveshommissa.

Emme Miästä ottaneet pentuna sillä ajatuksella, että pääsisimme ilveksiä metsästämään. Ensimmäiset luvut tulivat kun Miäs oli pentu. Kettuaajurina pääasiassa käytetty ja supia Miäs poimii hyvin tehokkaasti myös. Sen lisäksi on saatu mäyrää, näätä, minkkiä, jänistä ja ru-
sakkoo.

Miähellä on ollut todella vahva metsästysinto, joten sen ohjaaminen toivotulle jäljelle on riittänyt, että on lähtenyt jäljittämään. Jälkeä on menty liinassa ilveksen makuulle asti, jotta välttyttäisiin haavereilta, kun koira kohtaa ilveksen makuulla.

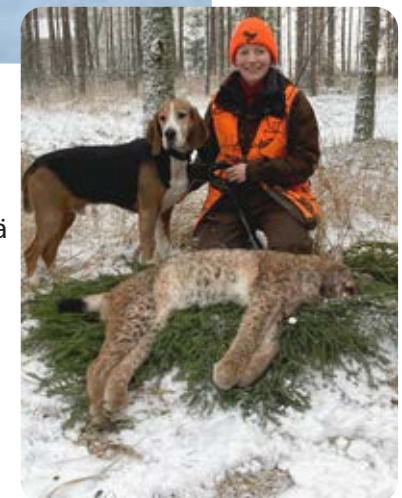
Ilvesjahtiin pääsyyn mahdollistaminen oli siinä, että oman seuran alueelle tuli ilveksen kaatolupia ja myös tär-

keä asia oli se, että jahdissa ollut kokeneempi koirakko antoi mahdollisuuden nuoremmalle koiralle. Miähelle ilveskaatoja on kertynyt jo kymmenen. Yksi näistä sai aikaan pahaa jälkeä aikaiseksi, kun Miäs meni haavakkoon kiinni. Taisteluarvasta huolimatta ilveksen jälki on edelleen veteraanille kelvannut. Nyt on jo meidän vuoromme antaa mahdollisuuksia myös nuorille koirille ja olla käytettävissä tarpeen tullen.

Jahdit ovat monesti todella hyvin suunniteltuja, kun koira lasketaan jäljelle, se on nopean koiran edellä äkkiä passiketjussa. Tärkeää näissä jahdeissa on etukäteen ajatella koiran turvallisuutta. Itse käytämme koiralla viiltosuoja-
liiviä suojaamaan koiraa, jos tulee kontaktitilanne ilveksen kanssa. Ilvesjahdissa on hienoa seurata koiran työskentelyä. Taitavana paluuperien tekijänä Ilves koittaa kyllä tehdä kaikki mahdolliset metkut, jotta karistaisi koiran kannoiltaan. Ja jos ei onnistu karistaa koiraa perästä, niin kyllä puunlatva tai kivikasa kutsuu ilvestä, jotta pääsee piiloon. Koiran pitää käyttää kaiken osaamisensa pysyäkseen jäljellä ja osata merkata, jos Ilves menee puuhun tai kivikasaan.

Antti Parvi-
ainen ja
Tulipätsin
Ytökkä Jysky.

Tuija Suonpää
ja Kanervavuoren Miäs.

Mosku ja Miska

- nuoret miehet ilvesjahdissa

Minä olen Miska Suuronen ja olen 18 vuotias. Ensimmäisen ilveksen ammuin, kun olin 15 vuotias. Olin koulussa saadessani tiedon, että ilves olisi motissa ja kysyin rehtorilta luvan lähteä kesken koulupäivän ilvesjahtiin ja sainkin luvan lähteä. Silloin ilveksen perään laskettiin Toni Mäkelän Poju-koira ja se otti ilveksen ajoon, joka päättyi seisontahaukkuun. Epäilivät, että ilves olisi puussa ja minut laitettiin Tonin kaveriksi ampumaan ilves. Ilves ei kuitenkaan ollut puussa vaan maassa kuusen alla. Meidän tultua paikalle se otti karkon ja siinä tilanteessa pääsimme ilveksen näkemäänkin. Ilves paineli taimikkoon, jossa se antoi koiralle kynttä, mutta siitä huolimatta Poju lähti vielä jatkamaan ilvesajoa ja ajoi ilveksen puuhun mihin pääsin sen ampumaan.

Silloin tuli vähän sellainen ajatus, josko ottaisi itsellekin joskus petokoiran. Ja jäihän siitä tilanteesta

aikamoinen kipinä petopyyntiin ja kiinnostus pyytää ilveksiä.

Vuosi eteenpäin tuosta tapahtumasta sain tutun kautta tietää, että Pojulta olisi jälkeläisiä tulossa. Päätin kysyä asiasta ja soitin Tonille. Pienen harkinnan jälkeen päätin varata urospennun ja niin meille tuli 2020 kesällä suomenajokoiran pentu Mosku (Poju - Raja Alhon Hertta). Mulla oli jo aiemmin keväällä otettu mäyräkoiran pentu kanssa kasvamassa ja ajattelin, että olisi hyvä sauma ottaa toinenkin pentu niin niistä olisi sitten seuraa toisilleen.

Mosku on ollut pennusta pitäen erittäin hyväluonteinen ja tulee hyvin toimeen vieraiden ihmisten ja koirienkin kanssa. Aiemmin mainitun mun toisen koiran, sorkkaa ajavan mäyräkoiran kanssa, tulee erittäin hyvin juttuun. Pennusta pitäen ovat leikkineet yhdessä ja samalla lailla leikkivät nyt

paljon vanhempinakin.

Moskun kanssa meillä on yhteistyö sujunut pääsääntöisesti hyvin. Koulutus petokoiraksi aloitettiin heti pienestä pitäen. Edellistalvena haaskalta ammuttujen kettujen häntiä oltiin varastoitu pakaseen siltä varalta, josko meille petokoiraa tulee ja niillä alettiin antamaan pedon hajua leikin kautta ja lyhyitä hajujälkiä tehden. Hyvin tuntui pedon haju pentua kiinnostavan. Kasvattajiltakin tuli hyviä ohjeita, kuinka kannattaa lähteä pedolle kouluttamaan.

Sitten tuli syksy ja alkoi irtipitoaika ja ruvettiin Moskua juoksuttelemaan ja iltaisin etsittiin supeja. Kerrankin pääsin näkemään supin ja laitettiin siihen Mosku perään. Koira tavoitti supin raunion laidasta, johon supi jäi seisontahaukkuun, mutta ei valitettavasti ehditty tarpeeksi nopeasti apuun ja supi pääsi livahtamaan raunioon. Se oli Moskun ensikosketus pedon kanssa ja ikää koiralla oli tuolloin 5 kk. Lähinnä supeja etsien jatkettiin syksy ja monia tilanteita niiden kanssa olikin ja Mosku rupes pääsemään jyvälle mikä on homman nimi.

Kerrankin olin taas Moskua viemässä iltapimeällä supin perään, kun oli tieto niistä ja Mosku alkoi vetämään ihan eri suuntaan kuin sinne missä supit pitäis olla liikkunut. Päätin kuitenkin päästää koiran irti ja jonkin matkan päästä alkoi ajo, joka päättyi ison kiven rinnalle seisontahaukkuun. Kun menin katsomaan, että minkä se oli löytänyt niin Moskulla oli siellä mäyrä haukussa. Se oli Moskun ensimmäinen saalis ja ikää sillä oli tuolloin 6 kk. Syksyllä saatiin Moskulta saaliiksi useampi supi.

Syksy kääntyi talveksi ja ruvettiin lumen tultua treenaamaan Moskua pelkästään ketulle. Joulun tienoilla meidän alueella liikkui ilves ja tapaninpäivänä aamuyön viimeisinä tunteina kierrettiin isän kanssa ilves mottiin. Kutsuttiin Toni Pojun kanssa ajamaan ilvestä, koska Moskua ei silloin vielä uskallettu ilveksen perään laittaa nuoren ikänsä ja kokemattomuutensa takia. Pojun ajosta saatiinkin ilves saaliiksi ja pääsin käyttämään Moskua kaadolla, ja jo silloin koira osoitti sellaisia merkkejä, että saat- taisi ilveskin kelvata. Talven mittaan Mosku rupesi ottamaan kettua ylös ja ajamaankin ihan hyvin ja jokunen kettu saatiinkin kevään mittaan ammuttua. Ensimmäinen kettu Moskulle ammuttiin 8kk ikäisenä.

Tänä talvena päätettiin yrittää Moskulla ilvestä, jos vain tilanne tulisi. Paljon tuli kyllä kierrettyä ja

etsittyä ilveksen jälkiä aamuöisin varsinkin lumisa- teiden jälkeen. Ensimmäinen mahdollisuus tuli oi- keastaan sattumalta, kun isä huomasi aamulla koiria ulkoiluttaessa melkein meidän kodin pihassa ilvek- sen jäljet ja kiersi sitten ilveksen mottiin. Itse olin sinä päivänä töissä ja lähdin kesken työpäivän ilves- jahtiin. Iltapäivän puolella saatiin passit ympärille ja laskin Moskun jäljelle. Koira lähti jäljittämään ja otti ilveksen ylös ja ajoon. Lyhyen ajon jälkeen ilves jäi seisontahaukkuun erittäin tiheeseen taimikkoon, josta lähti liikkeelle minun mentyä paikalle, ja lo- pulta karkasi kokonaan motista. Jouduttiin lopetta- maan jahti ilman kaatoa hämärän tullessa.

Toinen mahdollisuus tuli eräänä perjantai aamuna, kun oltiin lähdössä ketun pyyntiin Moskun kanssa. Naapuriseuran mies soitti ja kertoi, että nyt olisi ilveksen jäljet ja siitä lähdettiinkin saman tien isän kanssa kiertämään ilvestä mottiin.

Parin tunnin päästä oli passit ympärillä ja heti passimiesten asettuessa passiin kävi ilmi, että mo- tissa oli ilveksen lisäksi kaksi hirveäkin liikkeellä. Laskin Moskun ilveksen jäljelle, joka oli yrittänyt hävittää jälkensä hirvien jälkikenttiin. Siinä vai- heessa kun Mosku selvitteli ilveksen jälkiä hirven jäljistä, oli se ilmeisesti niin lähellä ilvestä, että il- veksellä petti hermo ja se lähti liikkeelle, näyttäytyi passimiehen edessä. Hetken päästä näköhavainnos- ta aloitti Mosku ajon ja ilveksen näki toinenkin pas- simies lähellä maantien laitaa. Ilves karkasi motista maantien yli ja isä ohjasi koiran turvallisesti maan- tien yli josta ajo jatkui. Minä ja Toni ehdittiin olete- tulle kulkusuunnalle sivutielle passiin ja siitä se mi- nusta 40 metrin päästä yritti läpi ja siihen sen pääsin kaatamaan - ja vielä oman koiran ajosta. Tuolloin koiralla oli ikää 1v8kk.

Valitettavasti meidän lupa-alueella ei ollut käy- tössä kuin yksi ilveksen pyyntilupa, joten loppukau- si ajatettiin kettua ja hyvin kulki kyllä ajot. Kauden viimeisinä päivinä kävi semmonenkin, että laskin Moskun taas ketun jäljelle ja yllätyksekseni huoma- sin koiraa kiinniottaessa, että Mosku tuleekin ilvek- sen jälkeä pitkin. Se oli kettua jäljittäessä törmännyt ilveksen jälkiin ja päättänyt vaihtaa ketun ilvekseen.

Mosku on pysynyt aika hyvin erossa muista kuin pedoista. Ainoastaan pedot tuntuu kiinnostavan ja onhan siltä ammuttu supeja, mäyriä, kettuja ja nyt myös ilveskin.

Venäjänajokoirien kettumestaruuskoe

Vuoden 2021 Venäjänajokoirien kettumestaruuskoe järjestettiin Hirvensalmella 12.12. Koe järjestettiin yhteistyössä Otavan Erämiehet ry:n kanssa. Koepaikkana toimi Otavan Erämiesten Seurapirtti. Kokeen ylituomarina toimi Heikki Heiskanen. Oli kunnia saada Heikki ylituomariksi tähän arvokokeeseen, sillä tämä koe samalla päätti Heikin pitkän ja merkittävän Ylituomari uran. Niin Heikki kuin koetoimitsijana toiminut Jukka Korhonen sekä Henna Laasonen ovat kaikki Otavan Erämiesten jäseniä, joten tätäkin kautta saimme tukea yhteistyö kumppanilta.

Yleensä venäjänajokoirien kettu- ja jänismestaruudet on järjestetty samana viikonloppuna, tämä oli tarkoituksena tänäkin vuonna. Ottelutoimikunta oli siis varautunut valmisteluissaan kaksipäiväiseen kokeeseen, mutta jänismestaruuden vähäisen osallistujamäärän vuoksi vain kettumestaruus saatiin järjestettyä. Kettumestaruuskokeeseen osallistui neljä koiraa.

Kilpailupäivä alkoi aikaisin aamulla seurapirtiltä, jossa tarjottiin aamupala ennen ylituomarin puhuttelua ja maastojen arpomista. Tämän jälkeen osallistujat pääsivät lähtemään kohti maastoja ja irtilasku oli kello 8.00. Maastot sijoittuivat lähikuntien alueille. Maastomestareina toimineet Jukka Korhonen ja Samuli Jalkanen olivat tehneet ennakkoon työn kokeeseen sopivien maastojen löytymiseksi.

Keli oli kokeessa haastava. Edellisenä iltana satoi alijäähtynyttä vettä ja tähän päälle saimme vielä reiluhkon lumisateen. Onneksi lämpötila pysyi juuri ja juuri pakkasen puolella eikä kokeen pitämistä estävää karppaa päässyt syntymään. Yhdessä maastossa jouduttiin harkitsemaan varamaaston käyttöä, mutta tuomareiden ja koiranomistajan yhteispäätöksellä maasto kuitenkin todettiin tälle koiralle soveliaaksi. Edellisyön kelin takia ketut eivät juuri olleet liikkeellä ja siksi ketunjalkia löytyi heikosti, tämä toi lisähaastetta koirille kokeeseen.

Koirien ollessa maastossa, seurapirtillä taustajoukot valmistelivat lämmintä ruokaa metsästä saapuville. Tässä kohtaa iso kiitos talkooväelle; Aija Laasonen, Laura Lappalainen, Nina Pynnönen, Anni Vaikkinen, Kerttu Luostarinen, Iina Kohvakka sekä Teemu Mannila. Keittiöhenkilökunta sai kiitosta maukkaasta ja runsaasta ruokatarjoilusta, tarjolla oli paistia ja laatikoita kahveineen ja jälkiruokineen.

Metsästä osallistujat palasivat kukin vuorollaan iltapäivän aikana ja tuloksien selvittyä, pääsimme aloittamaan kilpailupäivän huipentavan palkintojenjaon. Palkintoja riitti runsaasti jaettavaksi osallistujille koirakoille ja tuomareitakaan ei ollut unohdettu. Paikalliset yritykset lähtivät onneksi mielellään tukemaan kilpailuamme. Varainhankintana kokeiden järjestämiseksi pidettiin kesällä 2021 match show -kilpailu, jonka tulos ylitti odotukset. Lisäksi tukituotteina myytiin Egimo Ky:n valmista-mia pipoja ja huiveja.

Talkooporukkaan saatiin mukaan ihmisiä, jotka eivät aikaisemmin ole olleet mukana kokeiden

järjestelyissä tai edes ajokoirien parissa. Hyvällä mielellä ja yhteishengellä, saimme todella mukavan päivän aikaiseksi.

Sponsoreina kokeessa toimivat:

Hankkija Mikkeli, Willi Mikkeli, Tertin Kartano, K-Market Otava, Certego Oy, Kappelin Juustola, Rokka, Greentrail, Kuljetus Antti Vaikkinen, Sasta ja Tracker.

KM 2021-loimen lahjoitti kennel Riistahirmun ja ruusukkeen lahjoitti kennel Marein.

Tulokset:

1. ER13755/19 ERÄKOSKEN EROTTAJA	86,00
Jouni Rantakallio	
2. ER13756/19 ERÄKOSKEN EKALIINA	54,75
Mikko Kulojärvi	
3. ER54179/17 VODKASTÖVARNS PUTIN	29,00
Päivi ja Jarmo Ylönen	
4. ER13265/19 A-MIRTA	14,00
Johanna Hintzel ja Jani Kosunen	

Jouni Rantakallio ja KM-21 Eräkosken Erottaja.

Mikko Kulojärvi ja Eräkosken Ekaliina.

Päivi ja Jarmo Ylönen ja Vodkastövarns Putin.

Jani Kosunen ja A-Mirta.

**Jalostukseen
Kansainvälinen Käyttövalio (ei vielä vahvistettu)
Kelopuun Sutki FI27389/13**

Mikäli haluat lisäinfoo niin soita !!

om. Jouni Vanhatalo
Rinteentie 2
38700 Kankaanpää
0456367746

Jouni Vanhatalo, Rinteentie 2, 38700 KANKAANPÄÄ, P.+358456367746
jouni.vanhatalo@hotmail.com

Kurkilammen Ansan hakutyöskentelyä kauden päätösjahdissa. Jänis oli kiivennyt yöllä rakennuksen takaa katolta pudonneiden lumien penkkaa myöten katolle ja Ansa luonnollisesti seurasi jälkiä myös sinne. Näissä kuvissa näkyy, että suomenajokoiria on lahjakas estetyöskentelyssä, eikä anna pikku esteiden haitata työtään. Kuva Jarmo Tanninen.

TEKSTI KAISA SÄISÄ KUVAT JUSSI KANASEN KOTIALBUMISTA

Junnuketjun kuulumisia

Nuori ajokoiraharrastaja Kanasen Veikko

Pohjois-Savosta löytyy innokas nuori ajokoeramiehen alaku. Kanasen Veikko on kaheksaan ikä vuoteensa ehtinyt puuhata jo kaikenlaista. Metsällä hän kulkee mukana aina ja saalistakin olisi hyvä saada joka kerta. Virkeä ja temperamenttinen poika asustelee Lapinlahden Pällikkäällä. Isä Jussi kertoo pojalla olevan useita eri optioita miltä tulevaisuus näyttää ja mitä kaikkea hänestä on tulollaan mm. koiramies, koneyrittäjä, hevosemies ja ravivalmentaja.

Veikko sai junnuketju pennun Perämeren kennelistä Torniossa. Pieniä hankaluuksia alkutaipaleella tuotti pennun siisteyskasvatus. Omistaja oli meinnut palauttaa pennun kasvattajalle, koska hän oli ollut jo lopen kypsä siivoamaan pentukoiran pissetä lattiasta. Aikaa kuitenkin kului, koti säilyi ja Perämeren Törky on nyt vuosikas koiraa. Veikko käytti pentua aluksi itseksensä metsässä, mutta pian piti isän olla jo kaverina kiinni pyydystämässä, kun koiraa syttyi kunnolla ajamaan. Kiinniotot venyivät aina iltamyöhään.

Tavoitteeksi Veikko on asettanut koiralleen, että Törky ajaa aikaisemmin ykkösen kuin ”Buenon” (Tuovisen Jari) Perämeren Tuho, joka on samasta pentueesta. Porukalla olivat Törkyn ja Tuhon uudet omistajat pentujaan hakemassakin. Törky vaikuttaa kovin innokkaalta koiran alulta ja on sen verran lahjakas, että näyttää kyntesä jo seuraavana syksynä. Tälle kaudelle ei ikä riittänyt vielä sulalla kelillä koetella kokeessa, mutta ehtiin tuota. Omatoimisuuttakin on koiralla metsään lähdön suhteen ja isän täytyi säppi oveen ruuvata, ettei tarvitse koiraa pitkin kylä jahdata kiinni.

Kelpo koiraa on Törkystä nuorelle harrastajalle kehittymässä ja ampuihan Veikko ensimmäisen jäniksenkin itse koiralleen. Isä Jussilta vielä isot kiitokset Jukalle ja Annelle Tornioon, kun luotitte ja annoitte mahdollisuuden Veikolle tässä koirassa. Kauden päättyessä viimeisin metsä käynti jätti hyvän mielen. Siitä on hyvä lähteä ensi syksynä liikkeelle.

Kennel & kasvattajasivu

Kennelistalla voit yhteystietojesi lisäksi kertoa onko sinulla pennutussuunnitelmia vuodelle 2022. Tule mukaan ja saat näkyvyyttä koko vuodeksi kuuteen (6) lehden numeroon. Kennel / kasvattaja-ilmoituksen hinta 30 € maksetaan tilille FI5746002020001121. Viestikenttään ”kennelilmoitus 2022 ja kennelin nimi”. Maksa ilmoitus tilille ja lähetä tiedot sähköpostilla os. lehti@ajokoirarajasto.fi

Latukakorven kennel

Marko Huttunen
Salahmi
050 383 0643

- Pentueita tulossa 2022

Mutka-Jussin kennel

Juhani Saarelainen, Koli
050 591 3335

- Keväällä Mutka-Jussin Unna astutetaan Soipan Aksulla

Alapörkän kennel

Reetta ja Jari Fors
86170 YPPÄRI
+358400290982

Kennel Sammalrinteen

Liisa Miettinen
0445449335

Allun kennel

Erkki Allen, Iitti, 0404187433,
patunsani@gmail.com
• Voit kysyä eri-ikäisiä suomenajokoiria, pentuja tai aikuisia.
Jalostukseen: KAKSVA Allun Hurtti FI22105/14
i: KAKSVA Jokirinteen Rami,
e: KVA Puskajussin Lilla.

Tulipätsin kennel

Sari ja Olli Pirkkanen
Eurajoki
p. 044 5355775 (Sari)
p. 044 3055262 (Olli)
s.pirkkanen@gmail.com

Sulosaaren kennel

Jessica Saari
0400 194 906
jessica-saari@hotmail.com
• Venäjänajokoiran pentue suunnitteilla keväälle 2022

Räntäaamun kennel

Eeva Remes
96190 ROVANIEMI
eeva.remes@gmail.com
+358407670518
• Pentue suunnitteilla 2022

Havukakallion kennel

Raimo Hämäläinen
Ilomantsi
050 3828809
• Pentue suunnitteilla keväälle

Honkapuron kennel

Ari Ollikainen
Honkapurontie 260
71210 TUUSJÄRVI
ari.ollikainen@dgk.fi
044 733 8519

Mäkikallion kennel

Martti Heikkilä

puh. 0400 254 502

Kuturan kennel

Jorma Hookana, Tornio
hookana.jorma@gmail.com

puh. 0400 777 886

Kennel Lempeen - eestinajokoirat

Pääatalo Jukka ja Annukka, Varkaus
puh. 0503043563 / 0445760000
lempeenkennel@gmail.com
www.lempeen.net
• Pentusuunnitelmia vuodelle 2022

PM-tuloksia

Varsinais-Suomen KEAJ pm-koe Salo 22.1.2022

1. Jahtiluodon Hilppa, om Jari Iso-Kouvola	83,50p
2. Ajoketun Jäynä, om Marko Levonen	78,25p
3. Sarastuksen Eppe, om Ari ja Kristiina Kesäläinen	24,00p

Varsinais-Suomen AJOK pm-koe Koski tl 5.2.2022

1. Nita, om Rauno Ruokonen	89,29p
2. Meripojan Maisa, Jorma ja Nina Tolvanen	73,13p
3. Haavankannon Hilla, om Jaakko Vehmanen	67,50p
4. Jäniskamun Pippuri, om Sanna Koskinen	62,88p
5. Taikavuoren Solttu, om Janne, Jarmo ja Raimo Wirkkala	47,08p
6. Eräjätkän Pate, om Tarmo Eskola	2,00p
7. Myllynsalon Tessu, om Sami Sorvola	-----

Kuva Pj Rauno Elo, Nitan omistaja Rauno Ruokonen sekä yt Pekka Oksanen.

Jalostusurosilmoitus

Haluatko käyttää omistamaasi urosta jalostukseen?
Jos urokseesi täyttää jalostusurokselle asetetut vähimmäisvaatimukset, täytä SAJ:n nettisivuilla oleva Jalostusurosilmoituslomake. Yritä lomakkeessa kuvata koirasi ominaisuuksia mahdollisimman tarkasti ja todenmukaisesti.

Lomakkeen tiedot välitetään SAJ:n nimeämien jalostusneuvojen käyttöön, jotka saavat käyttää niitä pelkästään jalostusneuvonnassa. Kaikki tiedot käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti.

Täytä lomake SAJ:n kotisivuilla osoitteessa:
<https://www.ajokoirarajasto.fi/jalostusurosilmoitus/>
Lomakkeella kerätään tietoja ominaisuuksista, joita ei koepöytäkirjoista tule ilmi.

Uudet valiot

Ilmoitushinnat v. 2022

Uusi valioilmoitus 20 euroa

Ilmoituksen julkaisemisen edellytyksenä on, että erääntyneitä laskuja ei ole maksamatta.

Ilmoituksen hinta maksetaan tilille FI57 4600 2020 0011 21. Laita viestikenttään valioilmoitus, koiran nimi.

Lehden toimitus ei vastaa ilmoitusten oikeellisuudesta.

u. Tuomaalan Lare FI19669/20 saavutti käyttövalion arvon 4.2.2022 Kalajoella.
i. FI KVA Jäniksenhaukun Hiski e. FI KVA Tuomaalan Minttu kasvattaja Marko Mustonen, Sotkamo omistaja Matti Sorola, Haapajärvi

n. Ajoketun Erä-Tuisku FI 18796/17 saavutti kettukäyttövalion arvon vuoden 2021 Kettukilvassa Siilinjärvellä 12.12.2021.
i. FI KVA-K Sillanpielen Remu FI 35544/15B
e. FI KVA-K Ajoketun Viola FI 47359/10A Kasv. Jari Virta, Kokemäki om. Hanna-Leena Heinonen ja Koskue Teppo, Lammi, puh. 0445358182.

n. Ajoketun Hemi FI 54972/17 saavutti kettukäyttövalion arvon Kokemäellä 26.2.2022
i. FI KVA-K Haka-Ahon Wallu FI 45826/11
e. FI KVA-K Ajoketun Bändi FI 54922/13 kasv. ja om. Jari Virta, Kokemäki, puh. 0400882664.

FI MVA Alapörkän Wirpi FI37528/17 saavutti FI KVA-AJOK arvon Pyhäjoella 13.2.2022 tuloksella 80,83 AJOK 1L.
omistajat Reetta ja Jari Fors Pyhäjoki.

U. Alapörkän Yuri saavutti käyttövalion arvon Pyhäjoella 6.1.2022. i. FI KVA M-15 Alapörkän Fredi e. C.I.B. FI KVA FI MVA NO MVA DE MVA JMV-16 V-16 DEV-17 MV-17 V-17 Alapörkän Pilvi Kasv. Reetta ja Jari Fors, Yppäri Om. Raimo Keinänen, Pyhäjoki

n. Ajoketun Jemma FI 10908/20 saavutti kettukäyttövalion arvon Kokemäellä 6.2.2022 2 v 3 kk ikäisenä.
i. FI KVA-K FI MVA Jekku FI 40733/14A e. FI KVA-K Ajoketun Darra FI 52852/15A kasv. Jari Virta, Kokemäki om. Juha Jaakkola, Peipohja, puh. 0505276133

n. Ajoketun Jepari FI10907/20B saavutti kettukäyttövalion arvon Kokemäellä 22.1.2022, 2 v 3kk ikäisenä.
i. FI KVA-K FI MVA Jekku FI 40733/14A e. FI KVA-K Ajoketun Darra FI 52852/15A kasv. ja om. Jari Virta, Kokemäki puh.0400 882 664

n. FI EE CZ MVA LT LV JMVA LVJV-19 JV-19 PMJV-19 MV-21 Kahvanahon Hellekesän Helmi FI40987/18 saavutti käyttövalion arvon 12.2.2022 Peräseinäjoella tullessa samalla kaksoisvalioksi. i. C.I.B. FI KVA FI MVA NO MVA Pate e.C.I.B. FI MVA EE MVA LV MVA NO MVA CZ MVA TLNW-14 EUV-14 NOV-14 SEV-14 HeVW-21 V-21 VV-21 Kahvanahon Kuutamoyö Kasv. Marja ja Mauri Kuivas Om. Jenni Kärkkäinen-Kiminki ja Marja Kuivas, Pielavesi.

u. V-2021 Kahvanahon Hellekesän Konsta FI40983/18 saavutti muotovalion arvon Seinäjoella 21.11.2021.
i. C.I.B. FI KVA FI MVA NO MVA Patee. C.I.B. FI MVA NO MVA Kahvanahon Kuutamoyö. Kasv. Mauri ja Marja Kuivas, Seinäjoki. Om. Sakari Poti, Laihia. Puh. 0400 428097.

n. Hanskavärkin Clara fi45027 /15 saavutti kettukäyttövalion arvon närpiössä 27.11 2021 kettukilvan lännenlohkon valinta kokeessa.
i. KVA-K tiinun Vili e. KVA-k Hanskavärkin Britney. Kasv. Tero anttila Oksakoski. Om. Markus Mäenpää, Pöntäne

Kuva Jari Loisa.

Tulevia pentueita

ILMOITTAJA: Lähetä tiedot tulevasta pentueesta kotisivun lomakkeella. Ilmoituksen hinta on 20 €.
Maksa ilmoitus SAJ:n tilille FI57 4600 2020 0011 21, BIC: ITELFIHH. Ilmoita maksun viesti-kohdassa nartun nimi. Ilmoitus julkaistaan kotisivuilla sivulla ja seuraavassa Ajokoiramies-lehdessä.
Uusi kaksiosainen luokitus (esim. 1/B), painottaa käyttöominaisuuksia erottaen ne perinnöllisestä monimuotoisuudesta ja terveydestä omaksi luokituksesi (A,B,C,-).

Luokituksen osa 1 (käyttöpuoli) kriteerit ovat seuraavat:
– 1 Molemmat vanhemmat käyttövalioita
– 2 Toinen vanhemmista käyttövalio ja toisella AJOK1 tai KEAJ1 tulos
– 3 Molemmilla vanhemmista koetulokset
– 4 Toisella vanhemmista koetulokset
– 5 kummallakaan vanhemmista ei koetulosta
Luokituksen osa 2 (perinnöllinen monimuotoisuus ja terveys) A, B tai C sen mukaan, miten hyvin yhdistelmä täyttää suomenajokoiran jalostusentavoiteohjelman (JTO) suositukset.
– A-yhdistelmä on yhdistelmäsuositus ja se on JTO:n suositusten mukainen.
– B-yhdistelmä täyttää JTO:n suositukset merkittävien osin.
– C- yhdistelmä poikkeaa JTO:sta useassa kohdassa. Mikäli molemmilta tai toiselta vanhemmalta puuttuu koetus, yhdistelmä merkitään aina C-yhdistelmäksi.
Luokitus esim. 1/B, tarkoittaa että, molemmat vanhemmat ovat käyttövalioita ja muuten JTO toteutuu merkittävilta osin.

Uros Hane	Narttu Tik	Nartun omistaja Ägare	Astutuspäivä Parningsdatum	Yhdistelmä-luokitus
FI KVA-AJOK & KVA-KEAJ Meripojan Roki FI28102/16B/B An vanh mukaan	Mehtäläulun Kikka FI28847/18A/A An vanh mukaan	Mikko Forsell, Karattavan kennel, Kouvola, 040-5098262	02.03.2022	2/B
FI KVA-AJOK & MVA Allun Hurtti FI22105/14C/C Ei ataksiatutkittu	FI KVA-AJOK Sahtiajon Rila FI41430/15B/A Ei ataksiatutkittu	Erkki Allen, Allun kennel, Iitti, 040-4187433	02.03.2022	1/B
FI KVA-AJOK Riistapiiska Tel-la FI34714/14B/B An	FI KVA Vire FI17383/13A/B An	Timo Hautanen, Nurmes, 0500-962761	02.03.2022	1/C
FI KVA-AJOK Jerry FI36679/13B/A An vanh mukaan	Kiururinteen Sissi FI24540/17 Ei lonkkakuvattu Ei ataksiatutkittu	Mika ja Miika Parttimaa, Nivala, 045-2100596	27.02.2022	3/C
FI KVA-KEAJ Foxfighter's Loki FI26266/19B/B An vanh mukaan	FI KVA-KEAJ Brenda FI35964/18 Ei lonkkakuvattu Ei ataksiatutkittu	Henri Uusitalo, Kauhajoki, 040-7553735	21.02.2022	1/C
FI KVA-K Eräsuvun Rokka FI53066/17B/B An vanh mukaan	FI KVA-KEAJ & MVA Ruunajoen Milla Makia FI42239/16A/A An	Pölönen Ari, Ruunajoen kennel, Puumala, 050-5281790	17.02.2022	1/A
FI KVA-AJOK Vekelän Jaromir FI26738/19A/A An vanh mukaan	FI MVA Rinnepellon Taiga FI21547/17C/C Ak	Toni Väyrynen, Liminka, 040-484 7150	17.02.2022	2/A
FI KVA-AJOK & MVA Koivukulman Lucky-Sampo FI32708/17A/B An	Huurteen Hurma FI31724/17 An vanh mukaan Ei lonkkakuvattu	Huurteen kennel, Imatra, 040-5904329	16.02.2022	2/B
FI KVA-AJOK & MVA Tuomipuskan Otto FI29169/18A/B An	Koivulammen Aura FI26841/16B/B Ei ataksiatutkittu	Jani Laukkanen, Koivulammen kennel, Ylöjärvi, 050-5261475	14.02.2022	2/A

Suomenajokoiran rotukohtainen PEVISA-ohjelma (voimassa 1.4.2014 - 30.6.2022):

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkkakuvauslausunto. Koiralla ei saa pentujen rekisteröintihetkellä olla yli 150 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue voidaan kuitenkin rekisteröidä kokonaisuudessaan.

KASVATTAJA!

Liitä pennunostajat pentuejäseniksi hintaan 11 €.
Ilmoita toimistolle pentue ja uusien jäsenten yhteystiedot sekä maksa tilille 11 €/jäsen.
Pentuejäsen liitetään vuosijäseneksi ja saa kaikki ko. vuoden Ajokoiramies-lehdet. Seuraavana vuonna jäsen maksaa itse jäsenmaksun.
Tilinumero FI58 4600 2020 0009 09
BIC ITELFIHH.

Kiitokset kasvattajille:
Jari Virta, Ajoketun kennel

FI KVA-AJOK & MVA Linnuskorven Loiri FI42803/16B/B An vanh mukaan	FI MVA Fixour's Dolce FI28906/16 An vanh mukaan Ei lonkkakuvattu	Sophie Aspholm, Fixour's kennel, Tampere, 040-7057700	13.02.2022	2/B
FI KVA-AJOK Vekelän Jaromir FI26738/19A/A An vanh mukaan	FI KVA-AJOK Puskajussin Didi FI32927/12B/B An vanh mukaan	Pauli Sornikoski, Puskajussin kennel, Haapajärvi, 044-2668024	12.02.2022	1/B
FI KVA-AJOK & MVA Linnuskorven Loiri FI42803/16B/B An vanh mukaan	Puskajussin Essi FI29186/13C/C An vanh mukaan	Juhani Koskinen, Koskijussin kennel, Pomarkku, 040-5780204	11.02.2022	2/B
FI KVA-KEAJ Hylysy FI50705/17B/A An	Karika Unelma FI42080/16B/B An	Ruusu Kimmo, Ruusun kennel, Jämsä, 0500-641668	09.02.2022	2/B
FI MVA & KVA-AJOK Linnuskorven Loiri FI42803/16B/B An vanh mukaan	Onnentien Cata FI26419/17B/B An vanh.mukaan	Kimmo Heinonen, Kullaa, +358 44 7077701	08.02.2022	4/B
FI KVA-AJOK Riistapiiska Tel-la FI34714/14B/B An	FI KVA-AJOK Havukkakallion Heta FI21359/15B/B An vanh mukaan	Raimo Hämäläinen, Ilomantsi, 050-3828809	07.02.2022	1/B
FI KVA-AJOK Vekelän Jaromir FI26738/19A/A An vanh mukaan	Usva FI24485/19A/A An vanh mukaan	Hyvärinen Ari, Kiururinteen Kennel, Kiuruvesi, 0503833801	07.02.2022	2/A
FI KVA-KEAJ Viitajoen Mustapekka FI48174/13B/B An vanh mukaan	FI KVA-KEAJ Jalovinaan Hellä FI50402/15B/B Ak	Nikolas Santoo, Julmanni kennel, Sastamala, 0400-631581	07.02.2022	1/A
FI KVA-AJOK Peromäen Luki FI32037/13A/A An	C.I.B. FI & EE & LV & LT & BALT MVA LT & LV JMVA LVV-18 Röntäaamun Pii FI38252/15A/A An vanh mukaan	Eeva Remes, Röntäaamun kennel, Rovaniemi, 0407670518 Eeva, 0400104061 Anders, Piin:n omistaja	06.02.2022	2/B
FI MVA & KVA-AJOK Koivukulman Lucky-Sampo FI32708/17A/B An	FI MVA FI KVA-AJOK Arpan Pyry FI33599/18B/B Ak	Keijo Leppänen, Leppirinteen kennel, Sotkamo, 0400-303967	04.02.2022	1/B
Villipuron Jenkka FI23960/17B/B An	FI KVA-AJOK Tuomaalan Taiga FI51233/14B/B An vanh mukaan	Marko Mustonen, Tuomaalan kennel, Sotkamo, 050-4301173	04.02.2022	2/B
Yöpyytäjän Veikko FI30616/19B/B Ei ataksiatutkittu	FI KVA-K Kemix FI46501/14B/B An vanh mukaan	Pekka Seppinen, Katavkarin kennel, Oulainen, 044 3032534	02.02.2022	2/A
FI KVA-AJOK Riistapiiska Tel-la FI34714/14B/B An	C.I.B. Pirttirinteen Maisu FI26527/14B/B Ei ataksiatutkittu	Ossi Itkonen, Pirttirinteen kennel, Sorsakoski, 040-5249990	01.02.2022	3/C
FI KVA-AJOK FI KVA-KEAJ Meripojan Roki FI28102/16B/B An	FI KVA-KEAJ Ruunajoen Matami Mimmi FI42238/16B/B Ak	Martti Venäläinen, Ruunajoen kennel, Puumala, 0500-386859	01.02.2022	1/B
FI MVA FI KVA-AJOK Koivukulman Lucky-Sampo FI32708/17A/B An	FI KVA-AJOK Syysaamun Uppura FI35669/17B/B An	Johanna Isaksson, Rovaniemi, 0405962271	31.01.2022	1/A
Lehtikankaan Laku FI13132/17B/B An vanh mukaan	Latukakorven Saana FI48118/14B/A Ei ataksiatutkittu	Pentti Räsänen, Hammaslahti Joensuu, 0505405193	29.01.2022	4/C
FI KVA-AJOK Koivukulman Lucky-Sampo FI32708/17A/B An	FI KVA-AJOK Kaikuvan Taru FI24635/18A/A An vanh mukaan	Jaana Rönkkö, Iisalmi, 050 3271068 Jaana & 050 3239048 Koivukulman kennel, Pauli Lappalainen	28.01.2022	1/B
Lehtikankaan Laku FI13132/17B/B An vanh mukaan	Mehtäpirun Rosvo-Raisa FI31239/14A/A Ei ataksiatutkittu	Kari-Jussi Kinnari, Mehtäpirun kennel, Joensuu, +358 500 758294	27.01.2022	4/B
FI KVA-AJOK Hukattoman Häijy-Poju FI22426/18A/A An vanh mukaan	Kellolan Indi FI25891/16B/B Ei ataksiatutkittu	Pauliina Ruostetsaari, Nivala, 046-5232516	24.01.2022	2/B
KM21 Eräkosken Erottaja ER13755/19A/B venäjänajokoira	Risukasan Halla ER20103/20B/B venäjänajokoira	Martikainen Merja, Risukasan kennel, Vieremä, Nissilä, 040-4198090	23.01.2022	ei luokitella
FI KVA-KEAJ Hylysy FI50705/17B/A An	Mesiöpuron Mato FI38034/15B/B Ak	Juha Virrankari, Löysän Kennel, Tyrnävä, 040-5512044	23.01.2022	2/B
C.I.B. FI KVA POHJ MVA & FI & SE & NO MVA HeW-17 Alapörkän Qusti FI28133/15B/B An	FI KVA-AJOK Koivukulman Ilo-Tuuliatar FI43821/15B/B An vanhempien mukaan	Pauli/Raita Lappalainen, Koivukulman kennel, Lapinlahti, 0503239048, 0503239047	22.01.2022	1/C
FI KVA-AJOK Riistapiiska Tel-la FI34714/14B/B An	Vaarankylän Tyyne FI36106/18A/A An vanh mukaan	Tommi Heikkinen, Ajan kennel, Sotkamo, 044-9774794	21.01.2022	2/A

Uros Hane	Narttu Tik	Nartun omistaja Ägare	Astutuspäivä Parningsdatum	Yhdistelmä- luokitus
FI KVA-AJOK Vekelän Jaromir FI26738/19A/A An vanh mukaan	FI KVA-AJOK Halkokarin Suvi FI37157/15D/C An vanh mukaan	Heikki Maunula, Halkokarin kennel, Kokkola, 040-5583360	21.01.2022	1/B
FI MVA & KVA-AJOK Tuomipuskan Otto FI29169/18A/A An	Kempin Helmi FI42512/14B/B An vanh mukaan	Juhani Lappi, Kempin Kennel, Vaasa, 0500-160413	21.01.2022	2/A
FI MVA & KVA-AJOK Groheia's Pil FI42854/14B/B An	Kahvanahon Hellekesän Helmi FI40987/18B/B An vanh mukaan	Marja ja Mauri Kuivas, Kahvanahon kennel, Seinäjoki, 045-1236150	19.01.2022	1/A
FI KVA-AJOK Soipan Aksu FI25470/19B/B An vanh mukaan	Kaikuvaan Kiva FI29701/17 An vanh mukaan Ei lonkkakuvattu	Pekka Keränen, Jaakko Väisä- nen, Siltasuo kennel, Ristijärvi, Pekka 0500872557 Jaakko 0443062450	19.01.2022	2/B
FI KVA-AJOK Lillsand Bertil FI24710/16A/A An	FI MVA FI KVA-AJOK Ruskametsän Kiva FI32288/18A/B An vanh mukaan	Markku Ekonoja, Ruskametsän kennel, Pello, 0400 234 236	12.01.2022	1/A
FI KVA-AJOK Unto FI44900/16B/B An	FI KVA Meripojan Nelli FI20022/15B/C An vanh. mukaan	Tom Boström, Larsö kennel, Pedersöre, 040 562 3951	12.01.2022	1/C

Syntyneet pentueet

Uros/Hane	Narttu/Tik	Nartun omistaja/Ägare	Syntymäpäivä Födelsedatum	Yhdistelmä- luokitus
FI MVA & KVA-AJOK Linnus- korven Loiri FI42803/16B/B an vanh. mukaan	Mehtälaulun Hertta FI28161/19 Ei lonkkakuvattu, an	Kalle Vätäinen, Mehtälaulun kennel, Siilinjär- vi, 044-3331101	14.02.2022 3u & 6n	2/B

PEVISA

tarkoittaa rotukohtaista perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelmaa

Nykyinen PEVISA-voimassa 30.6.2022 asti:

Suomenajokoiran rotukohtainen PEVISA-ohjelma (voimassa 1.1.2014-30.6.2022)

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkkakuvauslausunto. Koiralla ei saa olla pentujen rekisteröintihetkellä yli 150 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue voidaan kuitenkin rekisteröidä kokonaisuudessaan.

Suomenajokoiran rotukohtainen PEVISA-ohjelma (voimassa 1.7.2022-31.12.2024)

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkka- ja kyynärkuvauslausunto. Koiralla ei saa olla pentujen rekisteröintihetkellä yli 120 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue voidaan kuitenkin rekisteröidä kokonaisuudessaan.

...

Aiemmin tiedotimme,

että suomenajokoiran PEVISA muuttuu 1.1.2022, kuten vuosikokous 7.8.2021 päätti. Esitys meni Kennelliittoon pian vuosikokouksen jälkeen. Se käsitel-

tiin siellä 14.12.2021 hyväksyen muut kohdat paitsi voimassaolo muuttui 1.7.2022 alkavaksi. SKL päätti, että 1.1.2014 voimaan tullut PEVISA jatkuu siihen asti, kunnes uusi astuu voimaan.

...

Amerikankettukoiran rotukohtainen PEVISA 1.1.2020-31.12.2022

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkkakuvauslausunto. Pentueen vanhemmilla ei saa olla pentujen rekisteröintihetkellä olla yli 45 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan.

...

Venäjänajokoiran rotukohtainen PEVISA-ohjelma 1.1.2020-31.12.2022

Koirilla täytyy olla ennen astutusta virallinen lonkka- ja kyynärkuvauslausunto. Kuvausalaikäraja on 12kk. Jälkeläismääräraja on neljäkymmentä (40) pentua. Viimeinen, rajan ylittävä pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan. Ulkomaista urosta koskeva poikkeus: ei vaadita PEVISA-tarkastuksia.

...

JÄRJESTÖN TUOTESHOP ALAN HARRASTAJILLE!

• UUTUUKSIA •

- Lasten pipo turkoosi 19 €
- Reppu polyesteriä 34x45 cm 13 €
- Olkalaukku 21x27 cm 24 €
 - Täällä asuu... -tarra, kirkas pohja n. 14,5x19,5 cm 5 €
- Hessu-tarra 75x75 mm 2,50 €
 - SAJ 120 v -tarra Ø noin 80 mm 2,50 €
- SAJ hihamerkki kankainen 3,50 €
- SAJ tarra ja ikkunatarra 2,50 €
- Torkkupeite 125x150 cm 20 €
- Musta/oranssi kesälippis 15 €
 - Army-lippis, musta 15 €
- Lasten lippis, turkoosi 15 €
- Kylpypyyhe 70x140 cm, lila 21 €
 - Tassupyyhe 30x 50 cm, harmaa 10 €
- T-paidat puuvillaa 13 € oliivi tai sininen, koot L & XL
- Naisten tekninen paita HUOM painatus selässä 17 € oranssi tai turkoosi, koot S-M

Tuotteiden hintaan lisätään toimituskulut.

Tilaa toimistolta puh. 044 311 0330 (ma-pe klo 10-14) tai sähköpostilla toimisto@ajokoirajarjesto.fi
Laita tilaukseen tuotteet, kpl-määrä, väri, koko sekä nimi, osoite, puhelinnumero.

Saat vastauksena maksuohjeen.

